Revistă de analiză şi informaţie culturală

Asociația Ecologică a Oamenilor de Știință și Artă ECOSTAR21

CULTURA Vâlceană

ISSN 1844 - 2358
ISSN-L 1844 - 2358

Anul XIII • Nr. 169 • august 2020 • editat de ECOSTAR 21 prin INTOL PRESS • www.culturaarsmundi.ro

Cuprins:

- **NICOLAE MOGA: „VOINEASA ÎN COMORI ARHIVISTICE“** Mihai SPORIȘ ..... pag. 1
- **„VOINEASA 500“ - CĂUTÂND OBÂRȘIILE!** M. SPORIȘ ..... pag. 2
- **VOINEASA, SAT ȘI COMUNĂ, GRANIȚĂ DE ȚARĂ** Pr. N. MOGA ..... pag. 2
- **AMINTIRI DIN SEMINAR** Pr. Dr. Constantin MĂNESCU ..... pag. 4
- **VASILE ALECSANDRI SE STINGEA ACUM 130 DE ANI...** Tanța TĂNĂSESCU ..... pag. 5
- **„REINVENTAREA CAPODOPEREI. DRUMUL PRIN OGLINDĂ“** Revista „Limba Română“ Chișinău ..... pag. 5
- **PRIMII PAȘI ÎN CANADA (IV)** Emil MANZUR ..... pag. 6
- **SUBIECTIV - RĂZBOI ÎMPOTRIVA AMERICII?!** David KIMEL ..... pag. 6
- **APOCALIPSA DUPĂ 2000** Petre CICHIRDAN ..... pag. 7
- **FESTIVALUL INTERNAȚIONAL „IONEL PERLEA“** Claudia VOICULESCU ..... pag. 8
- **IONEL PERLEA** C. VOICULESCU ..... pag. 9
- **CONCERTELE LUNII SEPTEMBRIE** Filarmonica din Râmnicu Vâlcea ..... pag. 9
- **EPIGRAME** Ion MICUȚ ..... pag. 9
- **INVENTICA** Biroul de presă INCDIE ICPE-CA ..... pag. 10
- **ERAU ROMÂNII DE ORIGINE ILIRO-TRACĂ?** Mihai VINEREANU ..... pag. 10
- **ICOANA „PRODROMIȚA“ (II)** Arhim. Veniamin MICLE ..... pag. 11
- **23 AUGUST 1944 - 23 AUGUST 2020: 76 DE ANI DE ISTORIE** Ilie GORJAN ..... pag. 12
- **IOAN G. BIBICESCU, FOLCLORIST ȘI OM AL CETĂȚII** Tudor NUDELCEA ..... pag. 13
- **BACALAUREAT 2020** Gheorghe PANTELIMON ..... pag. 14
- **DIALOG CU PROF. DANIEL IONIȚĂ** Ovidiu DINICĂ ..... pag. 15
- **MIRCEA VAIDA-VOIEVOD** Constantin ZĂRNESCU ..... pag. 16
- **CORESPONDENȚĂ DE LA BRUXELLES** Pr. Dr. Ioan DURĂ ..... pag. 16

NICOLAE MOGA: „VOINEASA ÎN COMORI ARHIVISTICE”

Mihai SPORIȘ

Este titlul unei cărţi trudită şi lansată cu prilejul aniversării celor 500 de ani de la atestarea documentară a localităţii Voineasa. Autorul, eruditul preot Nicolae Moga, fiu al Văii Lotrului, cu origini adânci şi în Mărginimea Sibiului, o prezintă cu subtitlul: „500 de ani de atestare documentară a Comunei Voineasa (09 iunie 1520-09 iunie 2020)”, ca pe un dar special, oferit momentului aniversar, din 15 august, 2020 (data fiind rânduită și de... forța majoră a pandemiei Covid 19). Cartea apare în îngrijirea Prof. Maria Magdalena Budeanu (fiica autorului) și este tipărită la prestigioasa editură ROTIPO, Iași 2020, într-o frumoasă prezentare grafică. O carte de cercetare, care te trimite în arhive pentru o lungă zăbavă, nu se poate realiza decât dintr-o altfel de pornire decât cea a zilelor de azi în care cele materiale primează. Trebuie să dai de la tine, cu dragoste, fără a avea așteptări de recompense (îmi spunea autorul, lămurindu-mă și asupra tirajului!). Carte adresată cercetătorilor specializați, debutează cu un lămuritor cuvânt înainte ceea ce ușurează sarcina descifrării ei de către neinițiați. Este tratată în spiritul canonic al celor cu acreditare științifică și multă experiență acumulată din nenumărate alte scrieri monografice și memorialistice (autorul fiind autorul a multor altor lucrări... vreo 15 pe care le-am cercetat personal, între care cele despre Mălaia, Cornet, Loviște, Iosif Argeșiul!). Orice carte trebuie să dea un plus de înțelegere, dar pentru acest lucru, când cercetezi un document vechi, trebuie chiar tu ce-l ce îl recomanzi altora să-i descifrezi cu discernământ adevărul tăinuit, eliberat de patriotism local și comandamente partizane, îmi mărturisea de eforturile detașării de afectivitatea inerentă... Ne sunt prezentate 393 de documente, cu lămuriri despre loc, dată și pricină. Recuperarea acestora și o mai mare expunere publică dă un imbold cercetării, ușurând căutările și facilitând demonstrația atâtor aparate critice. Introducerea lucrării și Coperta IV expun lămuritor conținutul: „Acest volum cuprinde o parte din documentele referitoare la istoria și cultura locuitorilor din Voineasa, așezare aflată pe Valea Lotrului, în partea de nord a județului Vâlcea...” Suntem atenționați asupra importanței Documentului/Hrisov de la care numărăm anii de la atestarea din 1520.

Voineasa 500,
Nicolae Moga și Gabriel Sebastian Năstăsescu

Subscriem constatării/îndemn și împărtășim bucuria autorului că: „Voineasa își va găsi poeții, romancierii, istoricii etc, care să-i povestească legenda pe care locuitorii săi au creat-o cu pasiune și sacrificiu. Voineasa-Vâlcea este o așezare străveche de munte care a evoluat prin ea însăși, prin negura timpului până azi...(...) mulți dintre oamenii Voinesei își pot găsi părinții, bunicii sau strămoșii. Documentele din această carte îi vor ajuta pe mulți dintre ei să-și întocmească genealogia neamului din care fac parte.”

Evenimentul lansării, chiar de Sf. Maria Mare, de-a împreună cu mesajul introducerii, inspirat de Sf Ioan, prin 24 Iunie 2020, intră în istoria noastră cu datele ei... sfințite. Mulțumim părinte, Nicolae Moga, și La mulți ani, Voineasa!

APEL ARGEȘENI! VÂLCENI! SIBIENI!

AVEM TREI OBIECTIVE COMUNE ÎN ACEST PREZENT
PRIN CARE PUTEM TRANSFORMA VALEA OLTULUI ÎN RAI PE PĂMÂNT:

- **CALE FERTATĂ DUBLĂ, ELECTRIFICATĂ, MARFĂ ȘI CĂLĂTORI, ÎNTRE: PITEȘTI- CURTEA DE ARGEȘ-RM. VÂLCEA-SIBIU**
- **RÂMNICU VÂLCEA-PUNCT NODAL DE MARFĂ PE CALEA FERATĂ**
- **SĂ FACEM AUTOSTRADĂ SPRE SIBIU ȘI PITEȘTI CU RAMIFICAȚII LA CĂLIMĂNEȘTI, OLĂNEȘTI, GOVORA, OCNELE MARI**
- **DN 7-CALE REGALĂ ÎNTRE EUROPA DE EST ȘI EUROPA CENTRALĂ ȘI DE VEST**
- **DECOLMATAREA SAU DESFIINȚAREA LACURILOR DE PE OLT**

„VOINEASA 500” - CĂUTÂND OBÂRȘIILE!

Anul 2020, al Lotrului, venind dinspre obârșii înalte și cu adânciri limpezi, va fi amintit oamenilor, sălășluiți mai jos de semețele lui *cataracte*, că un Voyna, poate Voinea, voinic-voinegel, își va fi ostoit setea din apa lui cea vie, iar cele hărăzite (nectar al zeilor fiind!) acestui elixir se vor fi arătat, să se împlinească porunca: „ Cine bea apă din Lotru/rămâne al lui cu totul!”. Dovada ne este dată de atâtea nume omenești, fixate în locuri anume de trecere ale oamenilor, cum au fost legendarii: Voinea, Ciungu, Mălai, Pascu, Breazu etc. Ieșind din legenda, vorbitoare în dodii cu subînțeles, și urmărind răbojul din calendarul istoriei, cea care își asumă în documente trecerea oamenilor, observăm ridicarea ceții de pe legende, colinde și alte manifestări de odinioară ale vieții locurilor. Cuvântul pus în Hrisoave, atestând voința stăpânului îndrituit, are puterea dăinuirii! Așa va fi fost acum 500 de ani, când un Domnitor, urcat de curând în cerul sfinților, Neagoe Basarab (1512-1521), va fi dat memoriei urmașilor, în 9 iunie 1520, actul de hotărnicie cu principele Ioan Zapolia (1510-1526 principe al Transilvaniei, vasal al coroanei Ungariei/1526-1540 Voievod al Transilvaniei și pseudo-rege al Ungariei învinsă de turci, la Mohacs, în 1526!), asupra moșiilor politice (locuite de frații, creștini cu toții!): Ungrovlahia și Transilvania.

Iată o datorie de împlinit! La sorocul celor 500 de ani de la atestare, localitatea Voineasa, trebuia să-și reamintească ivirea și trecerea prin istorie, ca pe un dat al firii omenești, prvind iubirea strămoșilor, moșilor într-un rost al continuității. Dar în calea cursului unei curgeri, când limpezi, când turbulente mai vin zăgazuri neprevăzute, pentru o vreme, parcă să rupă firul ariadnic prin labirintul cu... *minotaur.* Anul 2020 a adus o potopire... pandemică și a amânat data unei sărbători așteptate și riguros pregătite. Dar marilor obstacole li se găsesc soluțile ocolitoare. Nu va fi fost 9 iunie, dar cine se putea opune lui 15 august, 2020?, o zi cu însemne speciale, în toate calendarele și pilduitoare pentru pământul românesc, și el o Grădină a Maicii Domnului!

Semnificăm aici, un eveniment reușit, prin câteva constatări, ca martor ocular, venit special și fără a nega niște așteptări, legitimate de-o afecțiune specială. Evenimentul, din 14-15 August, 2020, din fața Hotelului „Lotru” Voineasa, a fost o întâlnire a generațiilor; istoria scrisă, tradiția - venind pe calea ei subtilă!-, susținute de generația care predă ștefeta, s-au întâlnit cu tehnologia viitorului - a imaginii, a trăirii în timp real, aproape în ubicuitate!-, a lumii largi a celor ce privesc perspectiva cu soluții proaspete, în slujba continuității. Am fost martorii unui... *moment al ștafetei,* în care generațiile trăiau consensul și își expuneau „programul”. Au fost acolo „oficialii”, adică cei îndrituiți în moda instituțional-canonică a timpului cu reglementări și obligații impuse „democratic”, dar și ong-iștii care simt realitatea altfel, într-un fel anticipativ, proactiv și numim aici tinerii care și-au luat ca obiectiv intenția bună : „Descoperă Voineasa”. Consensul între generații era evident: se privea înspre trecutul consumat prin... tehnologia viitorului. Evenimentul, anunțat pe platformele de comunicare *on line*, cu mult înainte de-a începe, și semnificat provocator, să se impună prin câștigarea interesului fiecăruia și nu prin obligația participării..., musai! Despre cele multe de acolo se va mai vorbi; s-a mai scris, iar comunicarea la distanță va fi transmis deja, în eter, atâtea mărturii, așa că vom insista aici doar asupra lansării unei cărți (în cadru evenimentului s-au lansat trei titluri!), care vorbește altfel despre ... obârșii!

Preotul Nicolae Moga, lotrean din Mălaia, slujitor în parohiile din Loviștea, Consilier Cultural al Eparhiei Râmnicului, un erudit cercetător și autor a nenumărate cărți (acum paroh în localitatea de domiciliu, Voineasa!), împreună cu fiica sa (născută în Voineasa!) Prof. Maria Magdalena Budeanu (iată doi autori, ai unui lucru frumos, într-o continuitate a generaților!) vor oferi la marea sărbătoare un dar: „Din Obârșia Voinesei”, Editura ROTIPO, Iași, 2020. Cartea are un subtitlu edificator , privind conținutul și omagierea momentului: „Culegerea de folclor din Voineasa-Vâlcea 500 de ani de atestare documentară a Comunei Voineasa (09 iunie 1520-09 iunie 2020)”. Titlul dă sugestia izvorârii spiritului trăirii Voinesei, dintr-o OBÂRȘIE, care și-a transmis în timp curgerea cu oralitatea vie și ocupațiile prielnice reliefului amprentat mioritic, inconfundabil. Izvorâre din cerul cu lărgimea respirației pastorale a Mărginimii Sibiului (Ungurenească), a Loviștei, a Olteniei de Sub Munte, a Hațegului, a Văii Jiului, etc., cuvântul s-a pogorât în graiul românesc doinit, ori în imnul sărbătoresc al Colindei, slăvind creștinește, epopeic, divinitatea, prin omul/ împământenit :persoană, în concretul trăirii locului. El, omul locului, *in actu,* este ușor de identificat cu omul păstrător/culegător și participant la ritualul de primenire al colindei, de exemplu. Cartea este *un dar, din dar!* care aduce la fiecare editare o valoare adăugată. La ceea ce mai înainte specialiștii (personalități ale culturii române, ridicate din aceste locuri, precum Constantin Mohanu și Ion Piloiu din Loviștea; Vartolomei Todeci din Vaideeni!) au adunat din Voineasa, autorii au adăugat, după o vreme, de la oamenii de azi forma de transmitere a vechiului și încă memoria, la zi, a ceea ce vine de departe. Amintim aici că o formă instituționalizată – bună în intenția propagandei cu... cămine culturale!- a păstrării unui folclor laicizat/patriotard, a transmis cuvintele cheie care puteau vedea dincolo de propagande: Ansamblul de promovare a folclorului local :„ La Obârșia Lotrului” , care își arată chipul și în albumul cărții, ori chiar pe Coperta I, în fața statuii lui Ștefan cel Mare, la Chișinău. Prezența acestui ansamblu în agenda folclorică națională este confirmată, în album, de prezența Marioarei Murărescu (inițiatoarea emisiunii TVR: „Tezaur Folcloric” și a coregrafei Maria Constantinescu), iar fotografiile cu *ansamblul* plecat peste hotare, arată bucuria oamenilor locului de-a arăta și portul, ilustrat de fotografiile, mai vechi de 100 de ani, ale albumului.

Remarcăm numele atâtor oameni, contemporanii noștri, cuprinși în lista culegătorilor de nestemate, care atestă în marele arbore genealogic numele, de multă vreme însămânțate și confirmă lărgimea extinsă a românescului, ce nu poate fi îngrădit de hotărnicirile frățești, apoi glosarul unor cuvinte reținute de colinde din limba neoșă a vechimii. Suntem consonanți concluziilor autorilor, formulate în „cuvânt înainte”: și...„folclorul susține ideea de continuitate a voinișarilor pe aceste locuri din cele mai vechi timpuri, constituind un fundament *de bază* (sic!) al culturii moderne. Ba mai mult decât atât, poate fi considerat cartea de identitate a voinișarilor, care trebuie menținută și continuată.” Despre menirea cărții, subscriem deasemenea autorilor: „Cartea are rolul și forța de a readuce în actualitatea noastră grăbită, confuză și tot mai laică, obiceiurile și tradițiile și de a populariza această bogăție spirituală a voinișarilor”. Scrisă cu modestie și mare dragoste de oameni și locuri, cartea oferită nouă dar, la o zi mare, de Nicolae Moga și Magdalena Budeanu-Moga să o primim cu bucurie și respect.

Mulțumim și suntem recunoscători autorilor și îndemnăm cercetătorii și pe toți lotrenii, loviștenii, ungurenii să nu ocolească truda acestui... *dar, din dar,* vorbind despre omenețile obârșii ale românilor, trăind pe plaiuri botezate, cu numele lor de demult.

M. SPORIȘ

VOINEASA, SAT ȘI COMUNĂ, GRANIȚĂ DE ȚARĂ

În istoria poporului nostru, granițele între celei trei provincii românești au fost mereu doar niște locuri de ordin politic, nu din punct de vedere sufletesc, căci trecerile peste hotare, erau neîntrerupte și rodnice, atât dintr-o parte, cât și din cealaltă parte peste culmea munților Carpați, coloană vertebrală, românii fiind într-o strânsă legătură unii cu alții.

Întotdeauna stabilirea graniței unei țări a reprezentat un eveniment important. O revizuire a hotarelor dintre popoare a avut loc destul de rar și doar în anumite perioade, uneori pentru a consfinți o bună vecinătate.

Voineasa situată în partea de nord a județului Vâlcea, pe Valea Lotrului a fost de-a lungul istoriei o bornă importantă în stabilirea graniței între Transilvania și Țara Românească. Până în anul 1908 a fost sat component al comunei Mălaia, județul Vâlcea iar începând cu acest an, a devenit comună de sine stătătoare.

În anul 1488 s-a statornicit hotarul comunei Rășinari din Mărginimea Sibiului, care prin cei 40 de bătrâni au recunoscut faptul că, se hotărăsc cu muntenii, fiind menționați în document: munții din Curmătură (Curmătura Țigăncii), sus la vârful Bucegi, vârful Clăbucet și vârful muntelui lui Neagoe Ivan (Negovanu), până la Tacul Înalt (vârful Hațegului) cota 2210, așa cum prevedea veche carte hotarnică “cea de la bunul și vechiul Craiul Atila”. [1] Acei munteni despre care tratează și face referire hotărnicia comunei Rășinari erau locuitorii din Țara Românească, deci și voinișari, care mergeau cu posesiunile și proprietățile lor până pe culmea munților, unde se hotărau cu comuna Rășinari, pe atunci comună liberă regească. Am putea afirma, fără a greși că, hotarul unei țări trăiește viu în conștiința băștinașilor ca și în exemplul acesta.

În acest sens, cea mai veche fixare a graniței cunoscută dintre Țara Românească și Transilvania datează din 9 iunie 1520, adică la sfârșitul domniei Sfântului Neagoe Basarab, pentru că dacă ar fi existat alta anterioară, desigur că ar fi fost menționată în hrisovul întocmit. Stabilirea acestui hotar, observăm că, nu s-a făcut în urma unor neînțelegeri sau a fost determinat de un eveniment important. Sfântul Neagoe Basarab a fost un bun conducător care a cultivat bune relații cu vecinii. Cu bulgarii și sârbi era foarte bun prieten, cu sârbii era și înrudit. Cu cei din nord avea aceleași relații bune. Neexistând un motiv serios între cei doi domni pentru încheierea documentului, totuși în virtutea unei păci și frăție în viitor, cei doi s-au învoit de bună voie să stabilească hotarul între cele două țări. Ori de câte ori avea ocazia, domnitorul Neagoe Basarab își manifesta sentimentele de bună vecinătate și stăpânire a hotarelor țării, așa după cum s-a manifestat înainte și cu alți domni. [2]

Atât în Viața Sfântului Nifon redactată de către Gavriil Protul, cât și în scrierea Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodo-sie nu se menționează nici-o referire cu privire la motivul stabilirii graniței și nici de ce hotărnicia se referă doar la cea a Olteniei. Presupunem că în această parte, aveau loc dese încălcări ale graniței.

Descrierea hotarului începe din răsărit, din apa Oltului către apus: “Tot atunci s-a întocmit hotarul acestor două țări din munți ca să se știe din apa Oltului până la Râvașa dinspre țara Ardealului și de către Țara Românească de asemenea pentru aceasta a ales hotarul munților Țării Românești dinspre munții Țării Ardealului, însă să se știe.... ratei dinspre părțile răsăritene lovește în apa Oltului iar din părțile apusene unde curge apa Vadului și se întâlnește cu apa Oltului și se adună toată la vadul Genunei care este mai sus de Câineni și de acolo pe apa Vadului până la izvor, la stâlpul lui Neagoe și de acolo la vârful pădurei negre și de aici tot prin vârf spre părțile de apus ale muntelui Voinesei și de aici tot prin vârf în vârf, până la Piatra Albă și de acolo tot prin vârf

în vârf până vârful muntelui Pătru și de acolo tot prin vârf până la Măgura și de acolo tot prin vârf până la dealul Babinei și de acolo tot prin vârf dinspre dealul Babinei până la muntele Tulișei la fântână și de acolo la muntele numit Șeglău și de acolo la munții numiți Scurota și Drăgășanul și Platinul și Soarbele și munții numiți Galbenii mari și Galbenii mici. Acești munți toți se întâlnesc la apă la Lăpușnic și de acolo muntele care se numește Nedeia și acest munte se oprește la apă la râul Șes și de aici pe apa Șes la pădure până la muntele ce se chiamă Groapa Mare a Nedeii și de aici muntele care se chiamă Cracul Scurtelor, tot muntele Scurtele și de aici muntele numit Pârâul și muntele care se numește Branul și muntele care se numește iarăși Nedeia și muntele Cracul Leurdei și muntele Morariul și muntele Zahnei și muntele numit Tutila și acești munți toți se opresc la apă la râul Șes și de aici tot pe apa Șes se întâlnesc la Iezer și de acolo iese în muntele Olanului mare și de acolo tot prin vârf până la muntele Olanului mic și de acolo tot prin vârf în părțile apusului la muntele Piatra Albă și de aici tot prin vârf până la muntele Cracul Mihocului și muntele Cupenul și de acolo tot prin vârf unde se chiamă muntele Craiova și muntele numit Nabavul și muntele Invăluitei și muntele Bogdănețul și muntele numit Românul (Vlașcul) și muntele Vlășculețul mic și muntele numit Vârful Rău și de acolo tot prin vârf la muntele numit Prislopul la Piatră și muntele numit Răjia și de la el tot prin vârf la muntele numit Stridnicul și de aici tot prin vârf până la Râul Alb, asemenea la acel loc, cum s-au învoit acești nemți ai lui Ianoș Craiul împreună cu boierii domniei mele care sunt numiți mai sus, care au lăsat hotare și semen prin munți și au ales munții românești dinspre munții Ardealului, cum au găsit după dreptate, pentru ca să fie această tocmeală neclintită fără zgomot în veci. Iată dar și martori a ladomnia mea pe jupân Preda mare ban al Craiovei și jupân Calotă mare vovrnic și jupân Harvart mare logofăt și Dumitru mare vistier și Radu mare spătar și Drăghici marele paharnic și Hamza marele comis și Jetian mare stolnic și Bădica marele postelnic și ispravnic Harvat marele logofăt. Și am scris eu Bogdan grămăticul, în cetatea de scaun Târgoviște, luna Iunie în 9 zile și de la Adam, în anul 7028. Io Basarab Voievod, cu mila lui Dumnezeu Domn”[3]. Acesta este hotarul cuprins dintre Olt și Orșova, cu un traseu care și astăzi poate fi ușor identificat pe teren. Cele mai multe toponime sunt azi înglobate în alte hotare sau unele dintre acestea au dispărut odată cu trecerea timpului.

O hartă în care se menționează toponime din Voineasa este cea redactată de Frederich Schvantz între anii 1720-1722, realizată în urma păcii de la Passarovitz 1718, când Oltenia a trecut sub stăpânirea austriacă. Textul actului din anul1520 a fost cunoscut de-alungul timpului în multe copii și versiuni românești, latine, germane și grecești. O astfel de copie în limba germană datează din 19 august1719, adusă la cunoștința lui Iohannes Georgius Vette, pârcălab la Turnu Roșu și judecător al scaunului din Tălmaciu, de către Fr. Schwantz.[4]

De reținut faptul că, după pacea de la Belgrad 1739, austriecii care urmau să părăsească Oltenia, au avut grijă să adune toate documentele și actele care să-i ajute în stabilirea frontierei, fără a nedreptății “d`un pouce de terre”, niciuna din cele două provincii, bazându-se pe hotărârile tratatelor de la Carloviț și Passarowiț. O variantă latină a acestui hrisov a fost găsită la Biblioteca Națională din Paris, cuprinzând dosarul delimitării din anul1739. La Sfânta Mănăstire Cozia, austriecii au găsit și ridicat documentul pentru delimitarea graniței, de la Neagoe Basarab, din 9 iunie 1520, pe care l-au luat și tradus în latinește. [5] Astfel de copii ale documentului s-au găsit și în condicele mănăstirilor Tismana și Pantelimon realizate după versiuni grecești. Acum a fost recunoscută granița între cele două provincii Transilvania și Țara Românească potrivit documentului din 1520, încât, la 1 octombrie 1739, un comandant austriac transmitea din Belgrad către comandantul armatei turcești că, după retragerea armatei imperiale din Oltenia, domnul Țării Românești a numit delegați în vederea stabilirii graniței cu Transilvania și s-a “procedat cu atâta credință, încât totul se găsește deja aranjat spre satisfacția mutuală”[6]. Împăratul Carol al VI-lea aducea la cunoștință generalului Lobkowitz, la data de 29 decembrie același an, că se menține hotarul dintre Țara Românească și Transilvania, făcută deja, după vechiul obicei.

La scurtă vreme, după pacea de la Belgrad a avut loc un conflict de graniță între Țara Românească și Austria, declanșat de marele paharnic Sandu Bucșenescu7, care în calitatea sa de ispravnic al județului Argeș, constatase că 13 munți, situați în teritoriul satului (atunci) Voineasa, erau stăpâniți de către sașii din Sibiu. Paharnicul a cercetat și a găsit o copie a hrisovului emis de Neagoe Basarab la 9 iunie 1520, “când au fost îndreptat domnia sa hotarul Țării cu Ianoș, craiul țării Ungurești (Ioan Zapolia)”[8] . Au loc mai multe cercetări la fața locului și pe bază de acte, Grigore Ghica al ll-lea (1748- 1752), prin hrisovul din 5 mai 1750, întărește lui Sandu Bucșenescu proprietatea asupra celor 13 munți, încât, stolnicul trebuia despăgubit de către săteni pentru cheltuielile făcute pe timpul procesului de a scoate munții de sub stăpânirea sașilor. Lotrenii nu despăgubesc pe stolnic și ajung în fața divanului Scarlat Ghica (1758-1761), care la 5 septembrie 1759, a trecut munții definitiv în proprietatea boierului[9], care dovedise cu acte vechi că îi stăpânea de la regele Ungariei Ioan Zapolia.

Într-o altă hotărnicie din 1769-1772 întâlnim aceleași toponime cuprinse între Vârciorova până la Olt. În acest traseu este menționată granița care “trece la nord de munții Tâmpa și Piatra Albă, apoi prin munții Sărăcinul, Cristești, Conțul, Bucegiul, Jidul și Voinașița, unde se întâlnește cu frontiera actuală; de acolo trece prin muntele Sterpu, Negrul și Pârcălabu, ajunge la apa Râul Vadului, pe care o urmează până la Olt”.[10] De la anul 1520 până la anul 1791 nu s-a mai făcut nici-o modificare acestei frontiere, toate tratatele și convențiile dintre aceste două state, Țara Românească și Transilvania au respectat linia de frontieră statornicită în anul 1520.

Granițele erau păzite de plăieși care erau sub ascultarea unui vătaf pentru a nu se permite trecerea ei. Grănicerii, țărani refugiați din teritoriile turcești, erau scutiți de sarcinile feudale în schimbul obligațiilor militare de apărare a frontierelor. Organizarea întregii granițe militare s-a realizat între anii 1760-1780 în timpul războaielor cu Prusia.

În actul de delimitare din 21 august 1792, încheiat la Focșani, regăsim multe toponime din documentul din 1520, ca de exemplu: Valea lui Frate, munții Piatra Alb, Măgura și Voineasa. Această stabilire a hotarului s-a făcut pentru că multe semne ale graniței au dispărut din cauza iernilor grele care au doborât și șters aceste semne. Într-un document din 5 iunie 1801 se menționează despre această hotărnicie.[11]

Momentul cel mai critic a fost în anul 1888, când sașii văzând că pe altă cale nu pot reuși strămutarea hotarului și-au pus toate stăruințele cu ocazia delimitării liniei de frontieră, susținuți fiind și de statul Austro-Ungar, care voia cu orice preț să-și asigure frontiera din punct de vedere strategic pe un teren ușor de apărat (lucru neglijat de guvernul român) și astfel au reușit de au strămutat frontiera stabilită la 1520, lăsând astfel culmea munților, mutându-o prin convenție pe pârâul Lotru. Guvernul român nu a dat mare importanță acestei regiuni, ne având cunoștiință ce valoare reprezintă pentru țara noastră această zonă.

Același lucru îl încercaseră sașii și cu reprezentanții comunei Rășinari în anul 1735.

Aceste greșeli au costat mult țara noastră, mai ales în timpul Primului Război Mondial, căci pe acea culme, de unde se strămutase frontiera s-au ascuns trupele inamice provocând dezastrul de la Olt.

Granița stabilită la 1888, a fost mutată la 5 km. în interiorul comunei Voineasa, ceea ce a schimbat nefavorabil situația din trecut. Astfel că, de unde limita se întindea până la poalele munților în Transilvania, se ajunsese ca ungurii să vină cu limita hotarului la poalele munților în regat, în râul Lotru, până în interiorul comunei Voineasa.

Prin acest rapt s-a luat comunei întreaga sa proprietate comunală, adică o jumătate din teritoriul comunei, cu toate că prin convenția de delimitare se stabilise o oarecare condiție, relativ la dreptul privat asupra proprietăților rămase dincolo sau dincoace de linia de frontieră, așa cum stipula art. 10 din convenție. Ungurii nu au voit să țină seamă de aceste drepturi și aduceau vitele pe teritoriul comunei Voineasa, iar dacă se apropiau de frontieră erau furate și duse la Sibiu, de unde nu se mai restituiau.

Documentul legislativ din 1888 aprilie 10 avea următorul cuprins:[12]

“Carol l, Prin grația Lui Dumnezeu, Rege al României.

La toți de față și viitori, sănătate;

Corpurile legiuitoare au adoptat și Noi sancționăm cele ce urmează;

Lege

Articol unic; Convențiunea încheiată la București la 25 noiembrie (7 decembrie) 1887, între România și Austro Ungaria, pentru stabilirea definitivă a liniei fruntarilor ce desparte ambele state, se aprobă.

Această lege, împreună cu convențiunea la dânsa anexată, s-a votat de Adunarea Deputaților în ședința din 16 decembrie 1887 și s-a adoptat cu majoritate de 92 voturi, contra a 7.

Președinte , D. Lecca

Secretar, V. Christodulo

Din acest punct frontiera urmează pe Olt până la gura Râul-Vadului, se urcă apoi pe acest râu până la sorgintea lui, de unde se urcă la Obârșia-Chircului, punct situat între cotele 2011 și 2001 și urmând creasta, trece pe vârfurile Piatra Chircului (cota 201), Forgaci, Curmătura, Purgis, Sterpul (Dealul-Negru), Voinașița, Curmătura-Voineagului, Voineagul Cătănesei, (cota 1853), și urmând mereu creasta munților merge până la Curmătura Țiganului (cota 1581).

De la Curmătura Țiganului, ea coboară la sorgintea pârâului Țiganului pe care-l urmează până la curmătura pârâului Jidului, apoi se duce în sus pe acesta până la curmătura pârâului Izvorul lui Dobrun, și pe acesta până la sorgintea lui, de unde se urcă pe Dosul lui Dobrun, de acolo urmând creasta acestui munte ea coboară pe Culmea Turnurelelor (cota 1433), la Pârâul Valea-Dobrunului, pe care apoi îl urmează până unde acesta se varsă în pârâul Lotru (Punctul numit Lacul lui Dobrun).

De aici încolo linia se urcă pe Lotru în sus până la gura pârâului Izvorul-Balului și pe acesta până la piciorul sud al Dealului Larg, de unde, trece prin dosul acestui munte, se urcă la vârful lui (cota 1982), și de acolo se coboară în șaua Dealului Larg și a Dealului Praja (cota 1882) și urmând creasta Cracului Praja, merge până la punctul cota 1767. De acolo ea coboară către Vest la pârâul Izvorul Praja, pe care-l urmează, până unde acesta se varsă în pârâul Frumos, urmează apoi pe acesta până la piciorul Est al muntelui Slimoiu, de unde merge la deal pe dosul acestui picior, trece prin punctul cotat 1453, și merge la punctul cotat 1527, coboară apoi urmând creasta piciorului Vest al muntelui Slimoiu, la pârâul Salanile, pe care-l trece și continuă a merge în linie dreaptă spre Sud-Vest pe dosul muntelui Smida-Mică (cota 1508). De acolo ea coboară la al doilea pârău Salanile, trece peste dânsul și se suie apoi pe pârâul Smida-Mare, până la sorgintea lui, de unde trece la șaua Gura-Potecului.

Din acest punct, fruntaria urmând creasta munților, trece pe vârfurile; Salanile (cota 1734), Poiana-Muierii, Pravățul, (Cota-Ursului), Bufta, pe la punctul cotat 1833 și pe mamelonul Est al Dealului Caprei, pe șaua cotată la 1801, pe vârful dealului Fometescul (cota 1871), pe Curmătura Groapa-Seacă, pe vârfurile; Cibanul, Coasta lui Rus, Jasul, Păclita, Gruiul și Pârângul (Prislop sau Mândra), cota 2520,4...”

În urma păcii de la București, mai 1918, comuna Mălaia, Voineasa și Câineni au trecut sub administrația Imperiului Austro-Ungar.[13] Această situație a durat până în ziua de 1 decembrie 1918, când a avut loc Marea Unire de la Alba Iulia.

---

[1] N. Iorga, Scrisori şi inscripţii ardelene şi maramureşene, Bucureşti, Atelierele grafice Socec şi Societatea anonimă, vol. Xll, 1906, pag. 229-232. Documentul precizează: “Începeam din capul din jos, de lângă pădurea de stejeriş, cu vecinii cei mari, Cestnodii, meargem, dumnealor pe din jos, şi Răşinariul pe din sus, meargem spre răsăritul de iarnă, curmând lunca, dă în Gura Văii Albinelor în râu dinspre răsărit, halm. Meargem pe apă în sus, ca o pistreală de loc, halm. Fereaste spre stânga, prin pădure mestecată, suie şi merge spre vinele Văii Albinelor, iese în faţa cu nisip, merge puţinel, coboară pe un gruiu în jos, dă în vale de la Coşteiu mai sus, o pistreală de loc, într-ntru-n gruiu, merge puţinel, iar dă în vale Calbau (sic). Merge pe apă în sus, iese în curmătură la Fântâna Neagră. Coboară pe o vale, dă în apa cea mare, merge pe apă în sus,- noi de către faţă - vecinii cei mari pe despre dos,- şi făcându-se două râuri, mergem pe apa ce vine dinspre munteni, muntele Bucegiu (situat în Voineasa s.n.), al marelui herţegu Radu Vodă-Negru, cel de la anii 6740 (1232), iese în Curmătură; aici din stânga rămân vecinii cei mari. Suim alăturea cu muntenii muntele Bucegi, ţinem tot vârful; munţii Clăbuc, muntele lui Neagoe Ivan (situate în Voineasa s.n. Negovanul), până la Ţâcu Înalt; aici ne despărţim de munteni”.

(Continuare în pag. 4)

Pr. N. MOGA

AMINTIRI DIN SEMINAR

Pr. Dr. Constantin MĂNESCU

În perioada 1978-1983, adolescent fiind, îmi petreceam timpul cu folos pe băncile Seminarului Teologic Sfântul Nicolae de la Mofleni – Craiova, situat pe malul stâng al Jiului, străjuit de o pădure de plute în care, pe timpul verii sălășluiau ciorile. Cadru cât se poate de propice studiului, locul era favorabil și rugăciunii, pentru că acolo se află și Mănăstirea Coșuna-Bucovăț, construită de Ștefan clucerul și fiul său Pârvu la 1571-1572. Ne întâlneam aici, absolvenți ai treptei întâia de liceu (zece clase), elevi din Eparhia Craiovei (județele Dolj, Gorj, Mehedinți) și din Eparhia Râmnicului și Argeșului (județele Vâlcea, Argeș și Olt). În aceeași clădire se aflau sălile de clasă, dormitoarele și sala de mese, astfel că timpul era judicios împărțit și folosit cu maximă eficiență pentru studiu și slujbele de la paraclis.

Într-o zi, pe când eram în anul al IV-lea, prin octombrie 1982, ni s-a anunțat vizita unei personalități a Bisericii noastre, și anume a părintelui arhimandrit Bartolomeu Anania. Nu știam până atunci nimic despre viața și activitatea sa și tocmai acesta era rostul vizitei sale la o școală de pregătire a viitorilor preoți care funcționa în regimul comunist conform dreptului de manifestare a libertății de conștiință garantat de Constituție. Existau în vremea aceea cinci Seminarii Teologice în toată țara, și anume în localitățile: București, Craiova, Piatra Neamț, Cluj și Caransebeș.

Aveam nevoie de modele, dar venea în fața noastră un titan, un munte de cultură, de fapt doi oameni într-o singură puternică personalitate: scriitorul Valeriu și arhimandritul Bartolomeu Anania. Bucuria era și mai mare auzind că părintele Anania era vâlcean de-al nostru, pentru că la Seminar era o adevărată competiție, în sensul bun al cuvântului, între elevii celor două eparhii, în ce privește bunele rezultate la învățătură. Dumnezeu îl adusese pe lume pe pruncul Valeriu, la data de 18 martie 1921, în comuna Glăvile, dintr-un tată venit din Ardeal, Vasile Anania, și o mamă localnică, aparținând familiei locale Mărgăritescu, familie cu vechi ascendențe preoțești, preotul Mărgăritescu din Olteanca.

Subiectul despre care ne-a vorbit părintele Bartolomeu Anania a fost opera sa dramatică în versuri, concepută mental în diferite împrejurări ale vieții sale și grupată în două volume, cu titlul „Greul pământului", apărute la Editura Eminescu, București, 1982, seria „Teatru comentat". Era de fapt o pentalogie a mitului românesc, în care erau revalorificate principalele balade populare românești care ne vorbesc, de două mii de ani, despre viață, moarte, cosmos, ctitorie, creație, sacrificiu, precum și despre momente din istoria noastră.

Prima dintre aceste piese de teatru era *Miorița*, în a cărei Predoslovie, în 1966, poetul Tudor Arghezi scria: „Autorul *Mioriței* e poetul Valeriu Anania. Nu știu câte trepte a trecut peste vârsta de 40 de ani. Oricum puține. El stăpânește versul și limba magistral și măiestriile lui cresc înalt, sporite de un talent desfășurat în sus. Nimeni nu l-a așteptat să vie și el a venit, de unde, de ne-unde, așa cum s-a ivit zvâcnind, din fulgere și piatră, fără să fi pus, printre șoimi și piscuri, bradul la tulpina căruia se înșiră și notele de creion acestea. Mă uit peste o sută de văi și ceruri și închid manuscrisul poetului, împăcat".

Memorialistica este un gen de scriere literară care cuprinde amintiri sau impresii personale asupra faptelor sau evenimentelor la care a participat cineva sau care s-au petrecut în timpul vieții cuiva. Simțim cu toții nevoia de a ne apleca asupra trecutului nostru, făcând referire la oamenii contemporani cu noi, care ne-au influențat gândirea, ne-au impresionat prin realizările lor, și astfel pot rezulta pagini de o mare sensibilitate sufletească și artistică, uneori cu valoare de document istoric. Nu amintim, în acest sens, decât două dintre operele marelui istoric Nicolae Iorga: *Oameni cari au fost. Amintiri și comemorări,* începută în 1911 și reluată în 1934-1939, operă care însumează în patru volume 690 de portrete, și cealaltă operă a sa, cu caracter autobiografic, intitulată: *Orizonturile mele. O viață de om așa cum a fost* (1934).

Tudor Arghezi a fost mentorul literar și prietenul poetului Valeriu Anania. Tocmai de aceea i-a dedicat un portret de o sensibilitate rară, în *Rotonda plopilor aprinși* (1983), acordându-i lui Arghezi o întâietate, acesta fiind urmat de Gala Galaction, Anton Holban, Victor Papilian, Lucian Blaga, Ion Luca, Marin Preda și Vasile Voiculescu. În aceeași Predoslovie la poemul dramatic *Miorița* (1966), Arghezi mărturisea: „În 1943, din Lagărul Târgu-Jiului i-am trimis prin poștă o îmbrățișare, cu îndoiala că ar fi putut să ajungă până la el. Gândeam în privința evenimentelor la fel. Poetul Valeriu Anania sălășluia, prin apropiere, la schitul Polovraci. Îmbrățișarea nu l-a găsit la schit. Poate că-l izolaseră autoritățile pe undeva, pentru penitență. Spiritul lui trebuie să fi fost suspect de atitudini. Dar starețul schitului, un călugăr cu sensibilități, în loc să o denunțe, i-a păstrat scrisoarea celui absent vârâtă în foile Evangheliei, pe altar".

Ni s-au prezentat, apoi, la Seminar, celelalte poeme dramatice ale pentalogiei. *Meșterul Manole,* piesă inspirată de motivul jertfei creatoare, al cărei mesaj este sublim: opera nu se lasă creată decât de către acel ce i se consacră în exclusivitate. Mai scrisese și Nicolae Iorga piesa într-un singur act intitulată *Zidirea Mănăstirii Argeșului,* piesă care, deplasând accentul de pe ideea de sacrificiu pe ideea de datorie, devenea o dramă ideologică. Valeriu Anania mergea pe aceeași linie cu Iorga și așeza în centrul scrierii sale eroi prin care vorbește conștiința neamului și istoria, obligându-l pe Meșterul Manole să cedeze funcția de protagonist lui Neagoe Basarab și Doamnei sale, Milița, substituind, cu alte cuvinte, constructorului pe omul de stat.

Parcul Romanescu Craiova, 1903

În închisoarea de la Aiud, Valeriu Anania lucra zilnic și scria, în toată perioada detenției, două piese de teatru pe care le memorează (circa 12.000 de versuri) și un acatist. Scrierea acestor piese, *Meșterul Manole* și *Steaua Zimbrului,* i-a dat autorului tăria să îndure regimul carceral, să-și păstreze universul interior intact. De acolo, din închisoare, poetul dădea un răspuns viguros destinului ostil. Timpul vâscos încremenea, lumea era creată din nou prin întoarcerea la miturile fundamentale, visând la acel „surâs al tragediei noastre", creația, după cum spunea Lucian Blaga. Dincolo de baladă, se poate căuta nucleul care a izvodit-o. Lui Valeriu Anania, eresul umbrei, ideea germinală din care izvorăște legenda, îi pare mai subtil, mai frumos și mai tragic decât legenda însăși. El spunea: „Mitul Meșterului Manole izvorăște din eresul – care a dăinuit până în zilele noastre – de a fura umbra cuiva, pe trestie sau pe sfoară, și de a o îngropa astfel în zid, ființa rămasă fără umbră fiind sortită să moară, mai curând sau mai târziu, în schimbul duratei zidului". Aici se intuiește a fi „centrul și adevărata expresie a mitului originar". Meșterii se jură să zidească nu trupul, ci umbra primei femei care va sosi cu prânzul, iar Simina (numele soației lui Manole) crede că i se zidește doar umbra. Sacrificarea ei survine ca un accident nedorit. Aceasta este ideea de la baza mitului, pe care o ilustrează Valeriu Anania. Despre eresul umbrei scrie și Vasile Alecsandri, în volumul *Poesii populare ale românilor:* „Pietrarii au obiceiul a fura umbra cuiva, adică a-i lua măsura umbrei cu o trestie și a zidi apoi acea trestie în talpa zidirei. Omul cu umbra furată moare până în patruzeci de zile și devine stafie nevăzută și geniul întăritor al casei".

Cel mai original poem dramatic al lui Valeriu Anania a fost considerat a fi *Du-te, vreme, vino, vreme!* Elaborat pe durata a treizeci de ani (1942-1971), acest poem are ca temă imposibilitatea naturii umane de a ieși din coordonata temporală, asemănându-se, într-o oarecare măsură, cu basmul *Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte.*

Poemul dramatic *Steaua Zimbrului* sau despre eroi și morminte, ce de-a patra piesă în versuri din pentalogia mitului românesc, scrisă în 1971, împletește elemente de teatru istoric și elemente de teatru poetic, evocând episoade legate de întemeierea Moldovei. Amintirea mea, care mi-a rămas vie în suflet timp de 38 de ani, este legată de poemul *Greul pământului,* subintitulat *Mit valah în devenire* și publicat în 1982. Miturile cuprinse în acest poem sunt mai multe: cultul Pământului, ritul Caloianului, ritul Marii Treceri, ritul purtării unui bulgăre din pământul natal, mitul cetății bătrâne, la care se adaugă noul mit al pământului care devine cer. Piesa este traversată, ca de fulgere, de citate biblice (din *Psalmi*), care par să constituie limbajul natural al eroilor. Personajele au rolul de a da corp mitului: Muma, Ioniță Caloian și oamenii-semințe. Desigur, poetul Valeriu Anania avea în minte făurit planul pentalogiei, *Greul pământului* fiind ultima din cele cinci piese de teatru. În 1958 fusese condamnat la douăzeci de ani de muncă silnică pentru „uneltire contra ordinei sociale". Trece prin penitenciarele Jilava, Pitești, Aiud, unde îi cunoaște pe Petre Țuțea și pe Petre Pandrea. Este eliberat în 1964, prin decret general de grațiere. În 1965 pleacă din țară, la Detroit, având diverse funcții în cadrul Arhiepiscopiei Române din America și Canada. Se întorcea în țară în anul 1976.

În cadrul vizitei amintite la Seminarul Teologic din Craiova, părintele Anania ne-a povestit: „Erau mulți români plecați în America. Când mai făceam câte o vizită în țară, veneau la mine fiecare cu câte o rugăminte, să-i duc o scrisoare la cei dragi din România sau să le aduc câte o știre despre ei celor din America. Într-un an, am văzut că se apropie de mine un călugăr bătrân, și mă întrebam în sinea mea ce poate să mă roage, știind că nu mai avea pe nimeni în România. Când s-a apropiat de mine, mi-a spus: „Părinte Anania (fusese hirotonit la 23 octombrie 1967 ca preot și i se acordase rangul de arhimandrit –n.n.), vă rog să-mi aduceți într-un săculeț un pumn de pământ românesc pe care să mi-l presărați aici pe mormânt, atunci când voi muri, pentru că nu mai are cine să mă îngroape în România noastră dragă!" Atunci m-am apucat de scris și la ultima piesă de teatru care făcea parte din proiectul meu, pe care am botezat-o *„Greul pământului!"*

Un rit cunoscut de Valeriu Anania din această perioadă, când se afla în America, era cel al purtării unui bulgăre de pământ într-un săculeț atârnat de gât de către acela care a plecat în străinătate, simbol al patriei, al puterii protectoare a pământului natal. Aceste amintiri avea să le publice Valeriu Anania, omul de litere, într-un jurnal intitulat *De dincolo de ape,* în care nota: „Solicitările care m-au emoționat până la cutremurare au fost acelea ale multor români dintre cele două ape mari de a le aduce pământ din țară. Pământ de oriunde, numai să fie pământ românesc". Valeriu Anania revine la acest rit și în alte pagini: „Noi, românii, avem o mistică a pământului, o mistică a rădăcinilor. Pământul, pentru noi, este cer răsturnat, este alt zenit". Gândul la *icoana patriei vâlcene* nu l-a părăsit pe Anania nici o clipă când se afla în America (dovadă stau poeziile și publicistica sa), iar de acest dor cumplit suferă și unii din eroii pieselor pe care le-a scris.

Uitarea nu se așterne peste sufletele mari. A fost una din lecțiile învățate de la părintele Anania. Același lucru îl întâlnim și în mitologia greacă, unde titanida Mnemosyne personifica memoria, adică amintirea individuală și memoria colectivă a lumii, în opoziție cu Lethe, zeița uitării. De remarcat faptul că Mnemosyne era considerată producătoarea activităților spiritului, cu un rol esențial în fenomenul de răspândire a culturii, datorită faptului că, iubindu-se în taină cu Zeus, în Pieria, nouă nopți, ea a născut pe cele nouă Muze. Iată că și scriitorul Valeriu Anania, prin revalorificarea miturilor arhaice ale poporului nostru, a creat această operă la care am făcut referire și care a intrat în memoria colectivă, pentru că a realizat legătura puternică dintre sufletul său și matca secretă, locul geografic care l-a născut, și a prelungit procesul creator particular al neamului său românesc înspre un *astăzi* coborât cu certitudine din *ieri.*

VOINEASA, SAT ȘI COMUNĂ...

(Urmare din pag. 3)

[2] Elena Eftimiu, Graniţa Ţării Româneşti cu Ardealul în sec. XVI (1520), în Arhivele Olteniei, Anul VI (1927), nr. 29-30, pag. 2

[3] Idem, pag. 4-5; Ion Donat, Hotarele Olteniei, în Arhivele Olteniei, Anul XVI (1937), nr. 92-94, pag. 231-232; Documenta Romaniae Historica, B, Ţara Românească, vol. ll, Bucureşi, Editura Academiei, 1972, pag. 378. Originalul slav al acestui document important se găseşte, scris pe pergament, la Muzeul Brukental din Sibiu. Documentul a fost redactat în limba neo-bulgară având şi puţine elemente sârbeşti.

[4] Ion Donat, Hotarele Olteniei, pag. 230.

[5] V. Mihordea, Contribuţie la istoria păcii de la Belgrad în Arhivele Olteniei, Anul XIV (1935), nr. 79-82, pag. 221. Documentul nr. 37 de la Neagoe Basarab 1520 a fost luat de la Mănăstirea Cozia iar nu de la Sibiu, unde se află azi originalul slavon.

[6] Idem,

[7] Sandu Bucşenescu, om politic, a urcat ierarhia funcţiilor feudale ajungând la treapta de biv vel serdar; a fost ispravnic de Vâlcea. Alte demnităţi; postelnic, ispravnic de Argeş, biv logofăt za viesterie, clucer za arie, vel clucer za arie, biv vel clucer, mare serdar, vel stolnic, vel paharnic, capuchihaia al Ţării Româneşti la Constantinopol. Este ctitorul multor biserici. A murit în 1760.

[8] Nicolae Stan, Importanţa socială a testamentelor boierului Sandu Bucşenescu, în Studii Vâlcene, nr. l (Vlll), 2003, pag. 526.

[9] I. Ionaşcu, Acte şi însemnări relative la boierul muntean Sandu Bucşenescu, în Arhivele Olteniei, Anul Vlll (1929), pag. 428.

[10] Elena Eftimiu, op. cit. pag. 7

[11] P. Teulescu, Arhiva Română. Documente istorice, Bucureşti, 1860, pag. 183.

[12] Monitorul Oficial, nr. 9, din 10 (22) aprilie 1888, pag. 176

[13] S. J. A. N., fond P. J. V, dos. 98/1919, f. 184- 191

VASILE ALECSANDRI SE STINGEA ACUM 130 DE ANI DAR LĂSA ÎN URMĂ UN NEMURITOR: „PENEȘ CURCANUL”

Tanța TĂNĂSESCU

Din dorința de a cunoaște mai bine biografiile unor ziariști din generații mai vechi, am răsfoit de curând Enciclopedia „Cugetarea” (cunoscută și sub numele de Enciclopedia Lucian Predescu). Cu acest prilej, atenția mi-a fost atrasă de o publicație care mi-a stârnit interesul, tipărită mai întâi la Focșani (iunie 1894-mai 1895), apoi la București (februarie-aprilie 1897) - «„Peneș Curcanul”, revistă populară militară » - publicație cu apariție bisăptămânală (joia și duminica).

Personajul care a dat numele revistei militare este identic cu numele poemului lui Vasile Alecsandri (iul.1821 – aug.1890), „Peneș Curcanul”. Entuziasmat de bravura soldaților români din Războiul pentru Independență de la 1877-1878, Bardul de la Mircești dedică eroilor anonimi volumul Ostașii noștri, un ciclu de poezii în care războiul este văzut printr-un filtru uneori optimist, istorisit de un hâtru povestitor (Hora de la Plevna), alteori prin strofe mustind de înțelepciune, în pofida ororilor ce însoțesc sângerosul război, în care eroi anonimi își jertfesc viața (Odă ostașilor români), sau defilează trist, ca supraviețuitori victorioși, dar schilodiți pe viață (Sergentul).

Peneș Curcanul este unul dintre supraviețuitorii războiului de neatârnare, ai cărui camarazi (Cobuz, Ținteș, Bran, Vlad, Burcel, frații Călini, Șoim, Mătrăgună) au pierit. Deși ar părea că este un personaj născut din imaginația poetului, Peneș Curcanul (numele este desigur expresia plastică a dorobanților cu pene la căciulă) are ca model un erou adevărat, cu un palmares impresionant (participant la 4 conflicte militare): Constantin Țurcanu (mar.1854-nov.1932), sergent în Regimentul 13 Dorobanți din Vaslui.

Erou al Războiului de Independență din 1877-1878, acesta s-a distins prin fapte de eroism în luptele de la Reduta Grivița, fiind decorat cu ordinul „Steaua României”.

Vasile Alecsandri „POEZII. Ostașii Noștri”, Biblioteca Pentru Toți, București, 1900

Aflat sub drapel, de fiecare dată când țara a fost în pericol, Constantin Țurcanu este prezent pe câmpul de luptă din Balcani (1913), apoi ca voluntar în timpul Primului Război Mondial, fiind prezent în teatrul de luptă de la Oituz precum și în campania armatei române din 1919 (din Ungaria). A fost răsplătit cu „Ordinul Virtutea militară”, „Medalia Serviciu Credincios”, Ordinul „Mihai Viteazul”.

În propria bibliotecă am identificat ediția din 1900 a volumului de versuri „Ostașii noștri”, cu o prefață semnată de Ion Bianu, tipărit de editorul Leon Alcalay în cunoscuta serie Biblioteca pentru Toți (replică autohtonă a colecției de buzunar germane Universal Reklam Bibliotheck).

Culegerea de poezii marca împlinirea a zece ani de la dispariția marelui poet. Ea cuprindea, pe lângă versurile adunate de Vasile Alecsandri, sub titlul „Ostașii noștri”, publicate în volum la 1880, și un număr de poezii, cuprinse în ediția tipărită la Librăria Socec în 1896.

Prefațatorul justifica tipărirea acestei „ediții popolare” ca o contribuție la mai buna înțelegere, atât a poetului, cât și a creațiilor sale, anterioare anului 1900, care erau „cunoscute mai mult de clasa mai cultă și mai bogată a neamului nostru”.

Ediția îngrijită de Ion Bianu la Editura Alcalay nu confirmă legenda conform căreia Constantin Țurcanu, împreună cu un grup de „curcani” (veterani) ai Războiului de la 1877, ar fi purtat pe brațe sicriul cu corpul neînsuflețit al poetului, pe ultimul drum, după cum susțin enciclopediile „Minerva”, din 1929 și „Cugetarea”, publicată în 1940.

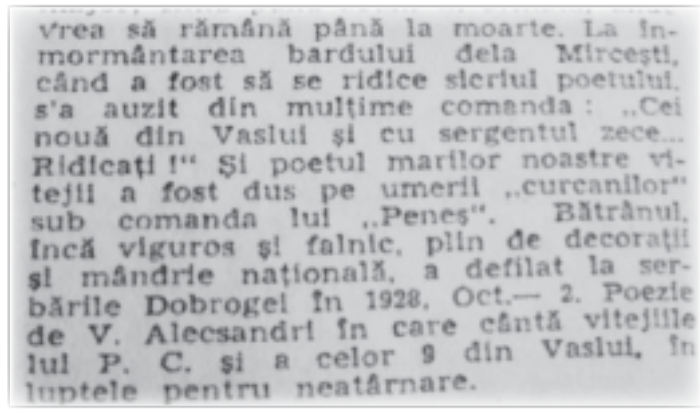
vrea să rămână până la moarte. La înmormântarea bardului dela Mircești, când a fost să se ridice sicriul poetului, s'a auzit din mulțime comanda: „Cei nouă din Vaslui și cu sergentul zece... Ridicați!" Și poetul marilor noastre vitejii a fost dus pe umerii „curcanilor" sub comanda lui „Peneș". Bătrânul, încă viguros și falnic, plin de decorații și mândrie națională, a defilat la serbările Dobrogei în 1928, Oct.— 2. Poezie de V. Alecsandri în care cântă vitejiile lui P. C. și a celor 9 din Vaslui, în luptele pentru neatârnare.

« La înmormântarea bardului de la Mircești, cînd a fost să se ridice sicriul poetului, s-a auzit din mulțime comanda: „Cei nouă din Vaslui și cu sergentul zece... Ridicați!” Și poetul marilor noastre vitejii a fost dus pe umerii „curcanilor” sub comanda lui „Peneș”. » (Cf. encicl. „Cugetarea, p. 646).

În continuare prezint o inedită fotografie, pe care am primit-o de la o doamnă în vârstă, care după spusele dumneaei, înfățișează pe veteranul Constantin Țurcanu (Peneș Curcanul), în costum popular, cu doliu la piept, purtând pe brațe o jerbă de flori, având steagul României îndoliat. Textul scris cu litere caligrafice din partea de sus a fotografiei, probabil că a fost scris de un camarad de arme al deja cunoscutului Peneș Curcanul, ce este prezent la funeraliile Suveranului Carol I. În fotografie citim: „Jerbă depusă de Veteranul I.N.Constantinescu la picioarele M.S.Regelui Carol I-iu Căpitan Domn, și Rege al României din partea Veteranilor Jud. Vaslui. Plecat [-] am 9. din Vaslui cu sergentul 10.” După cum se poate observa, pe eșarfă sunt trecuți anii de luptă ai veteranilor sub comanda suveranului din vremea aceea, Regele Carol I: „1877- 1878- 1914”.

Constantin Țurcanu (Peneș Curcanul), în 1914, când avea 60 de ani

Geniul marelui bard patriot a generat un prototip de erou autentic, care străbate vremurile pentru a chema pe români la apărarea gliei străbune și libertății lor. Sensurile sale profunde sunt mai actuale decât oricând!

Note:

Vasile Alecsandri, Poezii. Ostașii nostri, Editura Biblioteca pentru toți, 1900
Lucian Predescu, Enciclopedia Cugetarea, 1940
Barbu Lăzăreanu, Cu privire la Alecsandri, Cultura romanească S.A.R. București, 1962
http://www.bjvaslui.ro/portal/?l=rou&s-1&a=Turcanu_Constantin

„REINVENTAREA CAPODOPEREI. DRUMUL PRIN OGLINDĂ“

Volumul „Reinventarea capodoperei. Drumul prin oglindă”, de Ion Popescu-Brădiceni, este structurat pe cinci capitole:

I. Pagini dintr-o Nouă Istorie a Literaturii Române Contemporane (Nicolae Manolescu și Calea-de-acces la Sufletul Cărților, Ion Creangă - Prostia omenească și extratereștrii, Tudor Arghezi: „Aleluia” - O interpretare transmodernistă, Lucian Blaga - Între tradiția inițiatică și marea tradiție umanistă, Ion Pillat- Comunicare cu stările superioare);

II. Poeții detaliului luminos (Adrian Alui Gheorghe, Gabriel Chifu, Liviu Ioan Stoiciu, Arcadie Suceveanu, Coman Șova, Aurel Ștefanachi);

III. Poeți basarabeni și sârbi (Leo Butnaru, Nicolae Dabija, Vasko Popa, Ljubomir Simovič);

IV. Modelul generator de valori (Ion Lotreanu, Silviu-Doinaș Popescu, Emilian Mirea, Doina Drăguț, Alex Gregora, Petru Istrate);

V. Vreun cronicar contemporan (Mircea Cărtărescu, Lazăr Popescu, Silviu D. Popescu, Andrei Breabăn, Mircea Tutunaru).

Cartea se încheie cu un truism relevant al autorului: „Tot ce-am izbutit într-o viață de om înseamnă c-am risipit niște cărți, pe ici- pe colo, care au fost (ori n-au fost) scoase în relief de vreun cronicar contemporan autentic, competent, hermeneut duminical”.

Considerăm că munca făuritorului de cărți nu este o risipă, ci o ofrandă adusă culturii umanității.

Revista „Limba Română”, Chișinău

PRIMII PAȘI ÎN CANADA (IV)

Emil MANZUR

(Urmare din Cultura Vâlceană nr. 167, iunie 2020)

LOCURI DE MUNCĂ

Găsirea unui loc de muncă reprezintă partea cea mai grea în procesul de integrare în societatea canadiană. În general este un proces care depinde de mai mulți factori, necesitând perioade lungi de căutări. Este dificil să găsești la început un servici corespunzător educației și experianței dvs. sau să fiți plătit la nivelul dorit.

De cele mai multe ori, angajatorul canadian nu știe cum să evalueze educația sau experiența de muncă din alte țări și atunci ei preferă să aveți experiența de muncă în Canada. De aceea, găsirea primului loc de muncă devine esențial.

Este foarte importantă găsirea unui loc de muncă alternativ, care să vă de liniștea căutării unui servici conform pregătirii dvs.

Dacă situația finan ciară vă permite, puteți să luați în considerare voluntariatul, care vă va da posibilitatea să vă faceți experiența canadiană în meseria dvs. Atât de necesară angajării.

Când aplicați pentru un servici în Canada, ca și în alte țări, aveți nevoie de un Curriculum vitae (C.V.) bine structurat, care să vă scoată în evidență parcursul profesional, competențele și abilitățile.

C.V.-ul trebuie făcut strict pentru serviciul pentru care aplicați și să redea competențele pentru meseria respectivă. Dacă, de exemplu, aplicați pentru un post de muncitor, nu trebuie să treceți în C.V. toate facultățile pe care le-ați terminat și experiența în domeniu, ci doar tot ce este legat de postul dorit. Altfel o să fiți „prea calificat" și ei știu că este doar o chestiune de timp până când o să vă găsiți alt servici.

Scopul unui C.V. complet este obținerea interviului cu angajatorul.

C.V.-ul trebuie să fie:

- ordonat așezat în pagină;
- cursiv:
- coerent;
- fără greșeli;
- concentrat- nu mai mult de 2 pagini.

De asemenea, structura unui C.V. trebuie să conțină date importante, cum ar fi:

- informații despre adresă, nr. telefon, email;
- educația (doar despre studiile și cursurile necesare pentru serviciul la care aplicați);
- experiența profesională (responsabilități și realizări) în domeniu pentru care aplicați;
- obiectivul profesional;
- abilitățile specifice.

Angajatorii primesc de obicei sute de C.V.-uri, iar pentru trierea lor acordă câteva zeci de scunde la fiecare C.V. Din start sunt eliminați cei care nu corespund cu cerințele postului, C.V.-urile cu greșeli sau cei care au schimbat multe locuri de muncă într-o perioadă scurtă de timp.

Unele profesii pot fi practicate doar de cei care sunt atestați de o organizație profesională la nivel provincial. Chiar dacă aveți atestate din altă țară, ele trebuie echivalate la standardele din Canada.

Foarte mulți angajatori cer și o scrisoare de intenție, în care trebuie să scrieți de ce sunteți cea mai potrivită persoană pentru serviciul respectiv. Când aplicați pentru un post este bine să vă documentați despre cerințele postului respectiv și în legătură cu compania la care aplicați. de asemenea, pentru obținerea unui job cunoștințele de limba engleză sau franceză sunt foarte importante. De multe ori nivelul de limbă necesar emigrării este diferit de cel necesar angajării.

Majoritatea profesiilor pretins o cunoaștere a libajului specializat din domeniul respectiv. Multe oferte de muncă sunt afișate pe panouri în birourie pentru desvoltare resurse umane. Aici se oferă informații, sfaturi și servicii pentru cei care caută de lucru. Se pot folosi gretuit computerele, imprimantele, internetul și telefoanele în vederea obținerii unui loc de muncă. De asemenea, există și o bancă de date cu posturile vacante.

O altă metodă pentru găsirea locurilor de muncă o reprezintă folosirea ziarelor. Ele apar la rubricile „HELP WANTED" sau „CAREERS". Există și agenții de plasare a forței de muncă cu ajutorul cărora se poate obține o angajare temporară, permanentă sau cu contract. De obicei salariul obținut la angajare prin aceste agenții sunt mai mici ca cele obținute pe cont propriu. Aceste agenții sunt specializate pe anumite meserii ca:

- www.randstad.ca - specializată în zona industrială, administrativă, depozite;
- www.bedres.com - industrie ușoară, depozite, construcții;
- www.techaid.ca
- www.accesemploi.qc.ca.

Ca și în România, la angajare contează recomandările și relațiile. Cel mai scurt drum spre o angajare este o recomandare de la o persoană care vă cunoaște sau cu care ați lucrat. O altă metodă simplă și bună de a găsi un loc de muncă este transmiterea lor din gură în gură. Așa se pot găsi job-uri care nu sunt afișate nicăieri.

Există site-uri care oferă o multitudine de locuri de muncă:

- WORKOPOLIS – un parteneriat de ziare oferă peste 50.000 de locuri de muncă zilnic. Cei care vizitează acest site pot găsi job-uri pe categorii de oferte din toată Canada. Poți trimite C.V.-ul și primești un e-mail de avertizare în cazul unui job bun.
- CANADAJOBS.COM - pe lângă locuri de muncă site-ul oferă sfaturi legate de C.V. sau cum să-ți depui demisia.
- MONSTER – cel mai mare motor de căutare cu peste 1 milion de locuri de muncă
- COLLEGEGRAD.COM – motor de căutare pentru absolvenții de facutate. Se poate opta pentru emailuri de avertizare și se pot vedea informații despre cei mai importanți angajatori din Canada.
- WORKING.COM – specializat în posturi din cadrul comerțului.
- ELUTA.CA – se postează oferte noi de locuri de muncă, imediat ce acestea sunt publicate pe site-ul angajatorilor.
- HCAREERS – specializat în locuri de muncă în hoteluri, restaurante, agenții de turism
- TORONTOJOBS.CA
- INDEED.CA
- WOWJOBS.CA
- JOBSINCANADA.COM
- SIMPYHIRED.CA
- BESTJOBSCA.COM

CORESPONDENȚĂ DIN CANADA

SUBIECTIV - RĂZBOI ÎMPOTRIVA AMERICII?!

David KIMEL (Toronto)

Puțini ani în urmă eram la bordul unui vapor părăsind portul din New York în drum spre Europa. La mică distanță după ridicarea ancorei, silueta uneia dintre cele mai lesne de recunoscut statui din lume, Statuia Libertății se putea deslușii în zare.

Înaltă, ridicată pe soclul unei clădiri din piatră, cu brațul ridicat în aer să împrăștie lumina făcliei arzândă în lume, se apropia de noi din centrul Insulei Libertății. Sus pe bordul deschis al vaporului, toți s-au apropiat de marginea balustradei în timp ce difuzoarele difuzau un cunoscut cântec patriotic, la care fiecare pasager s-a asociat complectând corul.

Moment sublim

Era ca și cum un fior electric s-a difuzat prin fiecare unindune într-o voce comună de celebrare a ce înseamnă pentru noi America și simbolul Libertății.

Mâini fluturând în aer, aparate de fotografiat țăcănind, fețe zâmbitoare, ochi înlăcrimați de emoție ce ne-au dat senzația că ne cunoaștem, că ne știm, că nu suntem la prima întâlnire aici, că facem parte din aceeași familie. Un sentiment atât de unic, nu se poate descrie.

Situația recentă a evenimentelor din Statele Unite oglindește o imagine diferită de cea menționată mai sus. În seara zilei de 1 iunie, imaginile posturilor de televiziune arătau scene de inimaginabilă teroare, cruditate și anarhie. Pe fundalul întunericului luminat de flăcările clădirilor incendiate, bande de tâlhari jefuind cu brațe încârcate bunurile unor prăvălii ale căror vitrine au fost sparte, în timp ce alții păruiau pe cei ce încercau să le țină calea.

Un demonstrant pe stradă e lăsat aproape linșat în mijlocul drumului pentru că a adus un drapel american ținut cu brațele încleștate. Numeroși polițiști atacați și răniți cu bâte, cărămizi și pietre asvâlite din spatele demonstranților de o gloată de agitatori ce întărâta mulțimea. Mulți deveniră victime moribunde. Toate astea izvorâte dintr-o demonstrație pașnică de protest reeditată zi după zi de peste o săptămână, pentru omorârea unui om de culoare de către un polițist alb ultra zelos.

Cine sunt acești agitatori cei ce mobilizează, instigă și încurajează acțiuni de anarhie? Cu ce scop o fac? Din cei prinși asupra faptului și am aflat. Nu sunt simpli răufăcători de duzină.

Rezumeele cuprind diplome universitare. Au posturi de răspundere în comunitate. Vor cu orice preț să prevină realegerea la Casa Albă a unui republican, Donald J. Trump. Prinși și filmați asvârlind sticle incendiare în mașinile parcate ale poliției, sunt un avocat și prietena lui de aceeași profesie, din New York. El membru al Comitetului de Directori în Comunitatea Districtului Brooklin, Colinford Mattis, 32 de ani, graduat la Princeton University și New York University School of Law și Urooj Rahman, 31 de ani, absolventă a Școlii de Drept din Universiatea Fordham. Ca oameni ai legii, faptele lor sunt nescuzabile. La fel ca mulți activiști Antifa, organizație considerată de Trump teroristă, după ce au fost descoperite în parcul din fața Casei Albe provizii de sticle încendiare pe care încercau să le distribuie altora spre folosire. Unele au incediat subsolul bisericii St. John din Washington.

Profitând de slăbiciunile sistemului democratic, grupări politice activând din umbră, finanțate de iluminații potentați ai grupului Bilderberg și Liberalii progresiști, folosesc orice prilej de a dezbina diferitele categorii sociale care alcătuesc poporul cu intenția provocării unor confruntări fățișe, mascate sub stindardul de drepturilor democratice.

La nivel de zeci și sute de milioane de oameni diferiți , stresați și pervertiți prin desinformarea grupărilor politice din umbră, orice alegere democratică poate fi canalizată cu ușurință.

Dacă cineva se opune, eliminarea lui din viața politică sau ca personlitate, nu reprezintă nici o problemă, datorită multiplelor posibiltăți financiare și a corupției celor ce dirijează media, politica și birocrația.

La nivelul Statelor Unite, ei nu-și pot permite greșeli, și de aceea, fiecare președinte american are rolul să indeplinească scopurile lor masonice de globalizăre, și de aceea, e necesar să ocupe poziții marcante în lojelr lor

In privința lui Trump, însă au greșit. El nu e membru al organizației lor și nu are nici o intenție să fie. Succesele lui de-o viață s-au datorat numai propriului său talent și putere de muncă, ce l-a ajutat să vadă dincolo de mașinațiunile de culise ale potentaților ce fără scrupule se amestecă în problemele politice ale țării, trăgând foloase din fiecare manevrare ce-o pun la cale. Inevitabilul s-a întâmplat în 2016 atunci când nimeni nu a putut întrezării victoria lui Trump masivă în alegeri și din primul moment au început să aplice măsuri de deraiere a planurilor noii administrații prin minciună, calomniere, procese inventate și suspiciunii de trădare neîntemeiate.

Dovedind o energie legendară, a trecut peste toate blocajele ce i s-au pus în cale reușind să scoată America din impasul economic devenit cronic din vremea lui Obama, a schimbat complect orientarea politicii externe, înlăturând pericolele de război cu Coreea de Nord și Iranul, a îngenunchiat China și a redresat balanța datoriilor țărilor Nato, precum și noul Tratat Nafta.

Panica Liberalilor și a celor ce văd în Trump un oponent a cărui dârzenie nu poate fi clintită, fiind principala piedică a îndeplinirii planurilor lor atât în domeniul slăbirii hegemoniei Americane în lume cât și celor de globalizare, a atins punctul critic la începutul anului 2020, când nu au putut convinge publicul în procesul lor de impeachment al președintelui. În ultimă instanță a răsărit dubioasa soluție salvatoare: Pandemia. Groaza cuibărită în suflete urla cu glas tare: ”Ce spune Știința?” Știința s-a pronunțat: ”Suspendați orice activitate!” Cuibăriți prin case, ne-am mascat cu botnițe și am răbdat. Mulți au pierit în chinuri.

Când să ieșim la soare, ne-au scos în străzi copiii cu placarde să demonstreze o moarte nejustificată, în spatele cărora agitatorii au creat odioase acțiuni criminale.

Newt Gingrich, afirmă: ”Cei angajați în violență nu sunt demonstranți și considerând volumul violențelor și a distrugerilor, ei nu sunt cetățeni înfuriați ce-și exprimă frustrarea. Volumul violențelor și numărul orașelor atacate de ei reprezintă un război împotriva Americii!”

(6/3/2020 /OBSERVATORUL 05 iulie 2020)

APOCALIPSA DUPĂ 2000

ORAȘUL DE CARTON

(Roman epistolar - Fragment)

Petre CICHIRDAN

II

ORAȘUL DE CARTON

Motto:

Orașul de Piatră a devenit oraș de carton în anul de grație o mie nouă sute șaizeci și nouă, când s-a semnat demolarea Bărăției și centrului vechi ros de vreme și nereparat de edili nepricepuți și care au primit încă de atunci denumirea de șobolani publici... După o mie nouă sute opt zeci el își revine întrucâtva prin construirea noii artere din sud până în nord, Calea lui Traian, ornată cu blocuri de concepție vâlceană a arhitecților locali! după care din anul două mii cinci, șase, edilii trec din nou serios pe treabă, încercând să-l scoată din cartonizare...

*

Ce folos că Orașul de Carton va redeveni Orașul de Piatră, când, noi, cei de acum, nu vom mai fi sau vom fi complet uitați? Prezentul este clipa pentru care este necesar să te străduiești să trăiești ca ea să nu zboare, să se îndepărteze de tine, așa cum Dumnezeu de mai bine de un secol fuge, se îndepărtează de oameni, cum atât de frumos scria nu de mult în presa noastră, Gh P. Răduca.

1

La câte ni s-au întâmplat în acești ani de la începutul acestui mileniu este nepermis să nu dăm curs acestui roman, prezența noastră în realitatea timpului nefiind cunoscută, așa au ajuns vremurile, decât epistolar...

Un oraș fără manifestări culturale naturale, neinstituționalizate, și în care se dă frâu liber acelor manifestări monopolizate de diferitele asociații, uniuni de creație agreate de stat și impuse ca atare, nu are nici o valoare!

Teatrele și filarmonicele finanțate din banul public nu duc o politică culturală naturală specifică locului, ci una social culturală de asigurare a unor locuri de muncă obediente, constituite politic, politică culturală cu aplicare în sistemul educațional obligatoriu pentru tineret și pentru cei de vârsta a treia.

Orașul de Piatră, 1964

În orașul aceasta din carton nimeni nu gândește, ci joacă ro-luri care li se impun la un teatru imaginar de marionete, ajungându-se ca toată lumea să trăiască de pe o zi pe alta și să prospere, și să se îmbogățească, doar cei care reușesc să aducă impozitele cetățenilor în buzunarele proprii... În halul acesta s-a ajuns, nicicând nu a fost la fel, încât astăzi, deși prostănac de dat în gropi mâine devii deputat în parlament sau primar, sau consilier local!

Într-un oraș din carton, oricare ar fi el, nimeni nu se manifestă liber, natural, concurențial, ci toți joacă după cum li se dictează...

În orașul de carton este posibil ca mașina să-ți fie ridicată fără somație, pe roțile din spate, și cărată înr-un loc pe care trebuie să-l găsești, să plătești, să cureți mâncarea de câini răsturnată pe bancheta din spate sau din față, sau pe elegantul covor din portbagaj, datorită ridicării forțate, confiscării pe perioadă limitată... În două mii șase oprirea mașinii în locurile nepermise îți putea atrage o amendă mai mare decât salariul minim pe economie, chiar mediu- în mână! Se motiva că este la fel ca în străinătate și noi trebuie să intrăm în Europa! În mod special nu puteai să parchezi - și asta mă durea cel mai mult - acolo unde înainte de o mie nouă sute optzeci și nouă îți era interzis să oprești mașina, în locurile destinate clădirilor conducerilor județene și locale de partid și de stat, și instituțiilor afiliate lor...

În orașul de carton se montează pietre în sensurile giratorii, numite opere de artă, vedeți cel mai bine în intersecța de lângă mine, de la Podul lui Hozoc; și pentru lauda! lor, ca și cum ar avea vreo importanță, se pun pancarte din tablă de oțel groasă, mai scumpe decât așa zisele opere de artă pe care se scriu titlul lucrării și numele autorului! și ctitorul - Primăria!...vai de capul lor: edili locali și sanchi artiști plastici profesioniști - profesori la școala X! - și membrii asociației uniunii de creație!... oameni de carton!

În orașul de carton se poate orice, să sapi șanțuri pe stradă, să pui hopuri, de frânare, să pui orice semn și oriunde cu oprirea interzisă, cu limitarea de viteză fiindcă, vezi bine, nu trebuie stânjenită circulația mai scumpă edililor decât viața; și, mai rău, să se folosească cât mai des viteza minimă admisă cu care nu se poate, aproape, circula...

Există trei clădiri în orașul de carton, importante. Prefectura, unde nu lucrează decât un om, consiliul județean unde, de asemenea, nu lucrează decât un om și primăria, unde la fel, nu lucrează decât un om. La ce să te aștepți din partea lor, dacă sunt aleși, mai puțin prefectul, dacă sub ei nu sunt funcționari, sau sunt prea mulți, și aceștia nu lucrează după legi; acestea care mai sunt fiind benevole. Sub ei nu există decât consuma-tori fără rost. Secretare și portari sunt, ce-i drept! sunt și frumoase, iar ceilalți poartă arme și stau de pază. Consiliile locale nu există decât ca să se bată partidele între ele și să aprobe ce le cere președintele consiliului județean sau primarul... Funcționarii teoretici și-au luat scaunele cu ei și s-au îndepărtat care pe unde a putut, prin acareturi, pe la etajele de deasupra, unde este foarte greu de ajuns. Cetățeanul nu are ce să caute la ei, căci sunt muți și au ochii sub lentile negre, și mâinile legate, nejucându-se la tastatura calculatorului decât cu degetele de la picioare... În aceste trei mari clădiri ale orașului de carton plus alte clădiri adiacente aflate în subordinea lor, locuri vacante de salariați nu există decât pentru rude și piloși. Dacă stau as-cunși nici nu știu ce se întâmplă pe stradă, căci pe acolo, mai ales în cartierul fost muncitoresc, Răsăritul Nou, nu are voie să treacă decât șeful suprem, să-l știe poporul, când și pentru ce să-l aleagă. Așadar pe funcționar îl doare în spate, ca și pe consilierul local, de ce se întâmplă pe strada pe care nu mai ai loc de atâta plimbăreală, cultură locală, și tenis de picior, sport; și, ca o invenție a unui partid dispărut, există flori - panselețe peste tot: pe stâlpi, pe trotoare în ronduri special amenajate, dar mai ales în cutii de lemn în jurul copacilor sau între ei, cutii care acoperă jumătate din trotuar. Aceștia, la viața lor, nu s-au descărcat energetic decât în tribunele stadionului de fotbal sau în tribunele sălilor de sport la meciurile de hambal. Dacă strada e agitată, ușile la cele trei mari clădiri se încuie pe dinăuntru și se așteaptă la vorbitor să vină cetățeanul cu cererea formulată. Nici măcar atunci tinerii politicieni, nu renunță la unsul părului cu ulei, nu renunță la lăcuitul pantofilor cu vârf, cioc de rață...

Orașul de carton sau de hârtie, așișderea, ar fi cu totul dus pe apă, dispărut, dacă nu ar fi existat de-a lungul a o sută de ani aceste două excepționale dovezi de arhitectură și urbanism de cea mai înaltă valoare, desigur, și calitate: Liceul Lahovari - fost Nicolae Bălcescu și Liceul Mircea cel Bătrân- fost Vasile Roaită, fost Școală Medie de Tehnică și Comerț și fost Seminar Teologic cu mare căutare; desigur, și Primăria, și Judecătoria, și Tribunalul- fost Palatul Culturii- și bisericile, toate.

Zilele trecute, dând buzna în clădirea unde se află cabinetul doctorului meu de familie, dau nas în nas cu un fost maistru din sculăria unde lucrasem până în o mie nouă sute nouăzeci și unu, la celebrul Hervil, întreprindere de gradul trei, mică, salariați- două mii! de hidraulică, dar mai ales de protocol din acest oraș de carton, fost Orașul de Piatră tot timpul de la atestarea în urmă cu șase sute de ani și până în secolul XX, un sfert de veac, după ultimul război mondial.

- Să trăiți dom' inginer.

- Să trăiți...parcă v-aș cunoaște. Gata, vă știu, ați lucrat la Boantă în Sculărie.

- Boantă a murit dom' inginer și eu i-am luat locul.

- Ce faceți, pe unde mai lucrați?

- Aoleu oasele mele, nu mai lucrez, uite, veni să fac rețeta compensată...am avut mai multe accidente de mașină și sunt pensionar.

- Ce mai fac ceilalți? colegii din prelucrări mecanice, din montaj, ce fabrică am avut domnule! ce produse, primeam de la nemți nouăzeci și opt de mărci pe un cilindru, și pe același tip cu el, alt cilindru, rușii ne dădeau șase sute de ruble convertibile; pe Capetele de Comandă, la fel, nemții ne dădeau patru sute noăzeci de mărci. Ăsta a fost cel mai tehnic produs al nostru. Ei ne dădeau materialul, fonta grafitată nodular, Supapele de trei sute cinsprezece bari, și noi făceam numai prelucrarea prin așchiere, finisarea și montajul.

- Dom' inginer a fost o societate de căcat, numai noi o duceam așa! bine...vreau să zic, dacă nu era Fota și inginerii, nu făceam nimic. Ăilalți din oraș luau treizeci și cinci la sută din salariu!

- Lasă domnule și voi erați buni, și mai apoi, nu toți inginerii...ce dracu, erau peste două sute!

Și ne-am despărțit repede strângându-ne călduros mâinile, eu mă grăbeam căci se termina programul doctorului și aveam nevoie de rețeta compensată, dar și pentru faptul că începuse fostul meu maistru să-i critice pe toți inginerii de mâna a treia (absolvenți după o mie nouă sute optzeci, care făceau tura a doua ca să-și crească copiii, căci nevestele erau, și ele, la servici. Da, la noi se putea, căci întreprinderea era de protocol, în centrul orașului, și toate pilele din lume i-aduceau pe tinerii absolvenți la noi...la atelierele de proiectare!

Am rămas cu categorisirea maistrului meu, în minte, și chiar mă irita că avea dreptate... O lume de căcat a fost aia că le-a dat voie oamenilor de partid să facă ce vor în întreprindere. Ceaușescu era blamat, chiar de către ei, că îi punea să facă interminabile ședințe. Dar lașii, politruci - români, la orice rău, pe Ceaușescu îl scoteau înainte. În restul țărilor din același lagăr (care lagăr? căci politic și social toți erau mai bine organizați ca noi, și calitatea era sfântă la ei, și libertatea deplină, în timp ce noi ne păcăleam pe noi înșine) ședințele de producție în spațiul de producție de mult fuseseră scoase, la noi acestea făcându-se și de două ori pe zi; atunci când ne chema directorul la prima oră, pe toți, ședință de producție; și, mai apoi ne chema și inginerul șef, altă ședință, mare șef-conducător, care nu se scălda în aceeași apă cu directorul. Mai era directorul comercial, înalt cadru de partid coborât de „sus" pe un loc călduț, bătrân, dar nesfiindu-se să umble cu papion și după tinerele neveste de ingineri; acesta ținea ședințele cu personalul de la aprovizionare și desfacere, mirare mare: și de la economic și contabilitate! contabilul șef fiind singurul, de altfel ca și mine, nesuferind ședințele...fiind în fapt foști vecini de cartier în fabuloasa noastră copilărie în celebrul „Versail", cinci sute de metri la vest de fabrică.

De ce a zis maistrul meu că lumea aia fusese de căcat, și asta nu? E normal să nu mai ai locuri de muncă? Păi, dacă nu mai ai locuri de muncă, cum de mai suntem țară, oraș, municipiu, comună și sat? Cine și de unde se plătesc salariile, pensiile, cine plătește odraslele ca să ajugă elevi olimpici, să facă toți, toate sporturile din lume? Ce ni se ascunde aici? Bine, înțeleg, știu că în această morișcă a lumii sunt perioade când puțini muncesc, sunt plătiți bine, muncesc foarte bine și întrețin o mulțime deloc proporțională cu câștigul lor și care este plătită de la bugetul de stat... Acum câțiva ani, prin două mii trei, patru, spuneam că Germania este mulțumită cu o Românie care să fie integral pensionară, să producă și să consume numai turism eco, căci suma necesară pensiilor tuturor românilor nu depășește o zecime de procent din produsul intern brut al Germaniei! numai să fie liniște și pace în Europa de est, noua și grozava piață pentru transnaționalele lor...

Cum, nu este și asta o lume de căcat? dacă cei doi trei copii ai noștri între optisprezece și treizeci și ceva de ani, și ai prietenilor prietenilor noștri, nu se pot angaja niciunde, dacă nu acceptă să ducă țucalul angajatorului după cum îi cere el? ...Bine, mersi, toată lumea contrară nouă, care am muncit mult și foarte bine odată, în general este una fostă culturnică, desigur, și acum politic pupincuristă votează și laudă căci toate posturile din instituțiile publice au fost luate de fiii și ficele, nepoții și strănepoții. Cum adică? De ce instituțiile publice? Păi de ce să fie unii proști, ai noștri, și alții deștepți, ai lor? Ca redactor, și tehnoredactor, și redactor șef la un ziar instituit oficial, legal, unii dintre noi, patroni, nu reușim să ne dăm și nouă ceva salariu; iar fiilor noștri, salariați cu carte de muncă, nu putem nici măcar să le dăm o mie de lei, să le dăm în mână. Iar acum după situarea salariului minim pe economie (asta, românească, care a dispărut de mult) la optisprezece mii lei nu le mai dăm nici atât fiindcă nu mai stau ei să lucreze cu noi.

...

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL „IONEL PERLEA“

Claudia VOICULESCU

Organizat de Consiliul Județean Ialomița și Centrul Cultural „Ionel Perlea“, sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, prestigiosul festival s-a desfășurat în perioada 29-31 iulie 2020, în aer liber, pe esplanada din fața Centrului Cultural „Ionel Perlea“ din Slobozia (din pricina condițiilor create de coronavirusul pandemic), cât și la Ograda, județul Ialomița, fiind la cea de-a XXIX-a ediție. Este un an jubiliar: 120 de ani de la naștere și 50 de ani de la moartea lui Ionel Perlea, cel care a văzut lumina zilei nu departe de Slobozia, în comuna Ograda. Concursurile internaționale de interpretare vocală și dirijat s-au amânat tot din cauza molimei pandemice. Sufletul organizatoric al festivalului a fost doamna Clementina Tudor, managerul Centrului Cultural „Ionel Perlea“, domnul Victor Moraru, președintele Consiliului Județean Ialomița, și domnul consilier Ilie Cioacă. De 5 ani, dirijorul și compozitorul Sabin Pautza este directorul artistic al festivalului.

În prima zi a Festivalului, 29 iulie, am asistat la premierea celor care au participat cu lucrări la prima ediție a Concursului internațional de Arte plastice „Ionel Perlea“ organizat de Asociația Pro Valores în parteneriat cu Centrul Cultural UNESCO „Ionel Perlea“. La acest concurs s-au înscris peste 50 de concurenți cu vârste între 10 și 25 ani din Republica Moldova și România. Au fost premiați 6 (șase) elevi din Republica Moldova. Premiul I a fost obținut de Daria Sirotiuc în vârstă de 17 ani din Chișinău. Lucrările de Artă plastică premiate au fost donate Centrului Cultural Unesco „Ionel Perlea“. În aceeași zi, a fost lansat volumul sopranei Florența Nicoleta Marinescu, intitulat Canto, apărut la Editura Muzicală, București, 2020. În prezent soprana, după cum singură se recomandă în prima filă a cărții, este „profesor formator“, „interpret de performanță“, „student permanent și căutător de adevăruri pe tot parcursul vieții“ la Constanța. Într-un discurs elevat, a vorbit despre misiunea artei cântului, despre vocația artistului, despre tradiție și tradițional. O artistă excepțională. Cei prezenți au aplaudat-o și i-au transmis, din spatele măștilor purtate, admirație și respect. Buchetul de flori și superbul album „Castele și conace din Ialomița – istorie – memorie- poveste“ (Ed. Metamorfosi, Slobozia, 2020), au fost înmânate artistei de către domnul consilier Ilie Cioacă. Seara, la ora 20, pe scena în aer liber instalată în fața Centrului Cultural „Ionel Perlea“ au evoluat soprana Rodica Ștefan (de la Teatrul Național de Operetă și Muzical „Ion Dacian“), soprana de coloratură Oana Șerban și tenorul Andrei Mihalcea (amândoi de la Opera Comică pentru Copii, București), acompaniați de Vibe Orchestra și dirijorul ei, Alexandru Ilie (de la Opera Comică pentru Copii), în fața unui auditoriu dornic de muzică bună. Programul a cuprins unele din cele mai frumoase și atractive lucrări de G. Rossini, G. Puccini, Johann Strauss-fiul, E. Kalman, G. Verdi, W.A. Mozart, E. Doga, Frederick Loewe, C. Gounod, F. Lehar, G. Grigoriu, Francis López, Johann Strauss – tatăl. Cei prezenți la concert, îmbrăcați ca pentru sărbătoare, au apreciat la maximum prestația celor care și-au dat toată măsura talentului lor aplaudându-i cu frenezie. A fost o seară senină și liniștită din inima Ialomiței, cea din „pustiile Bărăganului“ (apud Alexandru Odobescu în „Pseudo-kynegetikos“), unde românul „poate visa în voie“ (Panait Istrati, „Ciulinii Bărăganului“). Gazdele au oferit fiecărui solist cât și dirijorului minunate buchete de flori și câte un exemplar din albumul „Castele și conace din Ialomița“.

A doua zi, tot „căldură mare, mon cher“, vorba lui nenea Iancu. În sala de expoziții a Centrului Cultural „Ionel Perlea“, o nouă lansare de carte: „Dincolo de tăcere, sunet și gând. Integrala haikai de Theodor Grigoriu“ (Ed. ARTES, 2019) a pianistei Cezara Petrescu, „validată de activitatea didactică universitară de aproape 30 de ani și de colaborarea cu Opera Națională Română din Iași și Opera Brașov“ (citat de pe manșeta copertei IV a cărții). Din Prefață aflăm că „volumul propune o abordare subiectivă și lucidă în același timp, familiară și necesară în acest moment, a celor trei cicluri de lieduri compuse de Theodor Grigoriu pe versuri haiku și tanka de Șerban Codrin. (...) Este o încercare de a crea accesibilitate către cunoaștere, selectând și comprimând informații din surse bibliografice recente și de incontestabilă autoritate, relatând situații, întâmplări despre compozitor și despre poet, completate de considerații despre creația lor și de analiza plurinivelară a liedurilor în corelație cu povestea unui recital-spectacol“. Seara, concert cu Orchestra simfonică ARGESIS din Pitești, la pupitrul căreia a fost dirijorul Tiberiu Oprea. Soliști: Mădălin Sandu (vioară), Costinel Mirea (vioară), Raymond Cinpoeșu (oboi) și Mihai Dima (trompetă). Scaunele albe din fața orchestrei, toate ocupate. Dincolo de gard, oameni care voiau să asculte concertul cu muzică din Strauss, Lehar, Bizet, Morricone, Ceaikovski, Kalman, Ponchielli, L. Mclean, V. Monti, Gioachino Rossini. Frenezie, bucurie, aplauze... Gazdele, au onorat soliștii și pe dirijor cu flori și cu câte un album „Castele și conace din Ialomița“.

Ziua de 31 iulie, a III-a din cadrul festivalului, a fost cea mai emoționantă. Dimineața, un autocar ne-a purtat, trecând mai

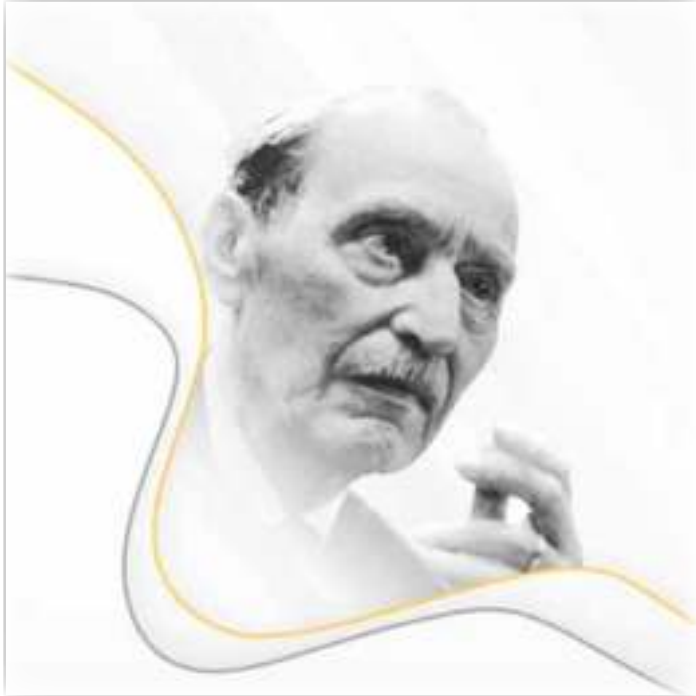

întâi prin comuna Bucu, în comuna Ograda, locul de baștină al lui Ionel Perlea. Comună în care bunicii săi au înălțat o școală de 4 ani și o biserică (funcționale și azi și în plină desfășurare de reabilitare). Casa în care s-a născut și a trăit până la 12 ani (până-n 1912, an în care, rămas orfan de tată, pleacă cu cei doi frați și o soră, împreună cu mama lor, de origine germană, în Germania, unde învață compoziția și dirijatul) cel ce avea să cunoască, mai târziu, celebritatea ca dirijor și compozitor pe marile scene muzicale ale lumii și căruia celebrul Arturo Toscanini i-a dăruit propria baghetă dirijorală numindu-l urmașul său, s-a păstrat până azi. După vizita lui Ionel Perlea în 1969, comuniștii, instalează în ea sediul CAP-ului și apoi o transformă în depozit de îngrășăminte chimice și, într-un târziu, în oficiu poștal. Acum, recondiționată, are menirea firească și de drept a fi Casa memorială „Ionel Perlea“ în care se pot admira câteva obiecte care i-au aparținut acestui fiu al Ialomiței: vechiul pian din copilărie și cu Simfonia nr. 1 în Do opus 17, un tablou cu părinții săi Margareta și Voicu, un tablou ce-l înfățișează pe dirijor pictat de fratele său Alexandru, un dulap cu partituri muzicale, un tablou cu familia Perlea în apartamentul din New York, un tablou cu Margareta Perlea cu cei patru copii (Ionel, Alexandru, Victor și Ana) la München în 1906, un tablou cu Victor, alt frate al lui Ionel, pe o comodă este așezată Simfonoia concertantă pentru vioară și orchestră, 1974; în altă cameră se

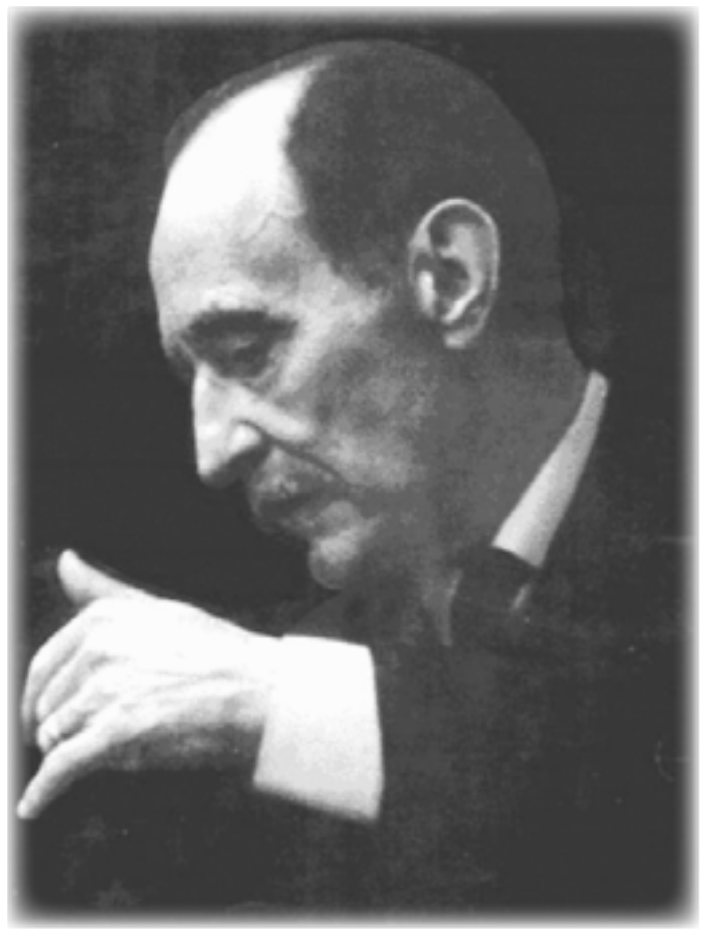

află pianina lui Perlea adusă din casa de la New York, arborele genealogic al familiei Perlea, un serviciu de tort, un portmoneu și carnete de cont în bancă ale dirijorului, foaia matricolă nr. 86 din anul 1909 a „elevului Perlea V. Ionel născut la 30 noiembrie 1900 în comuna Ograda, plasa Țăndărei, județul Ialomița“ cu „ordinea de clasificare II-lea“, vreo 4 machete de gips ale lui Ionel Perlea executate de sculptorul Ioan Bolborea (autorul grupului statuar „Caragialiana“ din fața Teatrului Național „I.L. Caragiale“ din București), un patefon marca Odeon și altele. O altă cameră mai mare a casei este destinată a fi sală de conferințe. În copilăria lui Ionel Perlea, această cameră era folosită de familie pentru diverse activități culturale cât și pentru teatru de păpuși (unde aveau acces numai copiii, cei din familie cât și cei din comună). Ea și-a păstrat destinația și în perioada comunistă fiind folosită pentru proiecții de film și petreceri de Revelion...

Ar mai fi fost de văzut și de menționat aici multe, dar... timpul scurt nu ne-a mai dat răgaz. Trebuia să luăm parte, în mica curte interioară, la programul ce urma să aibă loc aici. Lume puțină, așezată pe scaunele distanțate puse la umbra unor pomi. Au conferențiat: poeta Claudia Voiculescu, prof.univ.dr. Florența Nicoleta Marinescu, maestrul Sabin Pautza, poetul Șerban Codrin. Sub o salcie cu frunzele rărite de arșița soarelui cotropitor, un pian. Soprana Mihaela Stanciu, acompaniată la pian de Andra Demidov, a interpretat liedurile: „Un singur suflet verde în stepa fierbinte“, „Salcia“, „Am totul pe masa goală“ versuri de poetul, dramaturgul și scriitorul Șerban Codrin, muzica, Theodor Grigoriu; „Totenwacht“ versuri Hans Benzmann și „Sehnsucht“, versuri de Siegfried Trebitsch, muzica Ionel Perlea, orchestrație Sabin Pautza; „Cu miresme-amețitoare“ și „Iconostas“, rondeluri de poeta Claudia Voiculescu, muzica de Sabin Pautza. Programul a fost prezentat de domnul Sebastian Crăciun, jurnalist, realizator muzical la Radio România, organizator de concerte și Președinte al Asociației Pro Valores. De altfel, dumnealui a fost prezentatorul întregului program al Festivalului „Ionel Perlea“ desfășurat timp de trei zile.

Seara, la Slobozia, tot pe esplanada din fața Centrului Cultural „Ionel Perlea“ s-a desfășurat cea de-a doua parte a programului din ultima zi a Festivalului. Mai întâi a fost lansată cartea de bancuri scornite de dirijorul și compozitorul Sabin Pautza intitulată „Carnaval fără măști sau Hai să (ne) râdem“, Ed. Palimsest, București, 2020. Cartea a fost prezentată de Șerban Codrin și, cu mult haz, de însuși autorul ei, care este, de vreo cinci ani, directorul artistic al prestigiosului festival. A urmat apoi recitalul tenorului Mădălin Băldău, format la Constanța, la clasa profesoarei Florența Marinescu. Acompaniat la pian de Andrada Ștefan, a interpretat din compozițiile de cameră ale lui Vicenzo Bellini și din Gaetano Donizetti. A urmat recitalul sopranei Mirela Bunoaică, pregătită de celebra soprană Maria Slătinaru-Nistor. A interpretat „Qui la voce“ din I Puritani de Vincenzo Bellini, două compoziții muzicale de Oana Vardianu pe poeziile „Ghimpi“ și „Eva“ de Lucian Blaga, la pian Valentin Vardianu. Acompaniată de Andra Demidov, soprana Mirela Bunoaică a mai interpretat o arie din „Lucia di Lammermoor“ de Gaetano Donizetti, și o alta din opera „Romeo și Julieta“ de Charles Gounod. Orchestra Simfonica Acord dirijată de Eduard Dabrowski Boboia a interpretat „Litle Bossa“ de dirijorul și compozitorul Eduard Dabrowski Boboia. În continuare orchestra a cântat valsurile „Frumoasa Dunăre albastră“ și „Voci de primăvară“ de Johann Strauss-fiul. Programul s-a încheiat apoteotic cu lucrări orchestrale („Music from movies“, „Oldies and goodies“, „Russian Medley“ și „Romanian Medley“) ale maestrului Sabin Pautza tot cu Orchestra Simfonica Acord dirijată de acesta.

Se poate afirma, pe drept cuvânt, că tot ceea ce s-a întâmplat în orașul Slobozia și în comuna Ograda, a întrecut orice așteptări. A fost un adevărat regal. Ialomița se poate mândri că din pământul ei a răsărit Ionel Perlea (1900, Ograda, Ialomița, România – 1970, New York, SUA) cunoscut și apreciat din România până în orașele mari ale Europei și Americii. A fost un adevărat ambasador al țării noastre ca și cumnatul său, Mircea Eliade, care a dat culturii lumii covârșitoarea lucrare „Istoria credințelor și ideilor religioase“ cât și altele tot atât de importante. S-ar cuveni ca înregistrările lui Ionel Perlea de la marile case de discuri să fie mai des mediatizate spre o mai bună cunoaștere a sa de către noi, românii, care am fost văduviți amar de vreme de ceea ce a realizat Ionel Perlea pe plan dirijoral cât și pe plan componistic. În acest sens este nu numai lăudabil dar și cât se poate de onorabil că Slobozia organizează de ani buni acest prestigios festival ce poartă numele de Ionel Perlea. Fie ca minunata inițiativă să aibă ani mulți și rodnici și de aici înainte. Vivat, crescat, floreat! Iar eu pot mărturisi: et in Arcadia ego!

1-3 august 2020

IONEL PERLEA

(13 dec. 1900, Ograda, Ialomița – 29/30 iulie 1970, New York)

Ne-am adunat la acest jubileu solemn cu mare bucurie fiindcă, de fapt, se urmărește a ilustra perpetuarea valorilor noastre românești. Se omagiază personalitatea unuia din corifeii muzicii noastre, a aceluia care a fost dirijorul și compozitorul Ionel Perlea, fiu al meleagurilor ialomițene pe care le-a înzestrat cultural, definindu-se și el pe plan național cât mai ales în context internațional.

Luna aceasta se împlinesc 50 de ani de la trecerea lui în lumea de Dincolo. El a fost ambasadorul Ialomiței noastre, al culturii României în lumea mare. Orfan de tată la 12 ani, va pleca cu mama sa, de origine germană, în Germania. Aici, la 18 ani, studiază compoziția și dirijatul. La 19 ani (1919) este prezent pe podiumul Ateneului Român în calitate de interpret și compozitor. La 26 de ani este încununat cu Premiul de compoziție „G. Enescu". Între 1927-1944 funcționează ca dirijor, pe rând, la opera din Cluj și la Opera bucureșteană. În 1945 este închis de către germane, împreună cu alți români, într-un lagăr din Austria. Consacrarea lui s-a produs în 1945 la Roma și Milano (Teatro alla Scala). În 1949 ajunge la Metropolitan Opera din New York. Aripile îl poartă pe diferite alte scene muzicale din America.

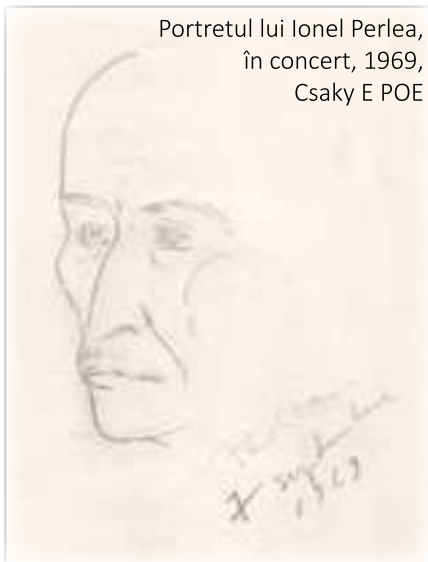

Portretul lui Ionel Perlea, în concert, 1969, Csaky E POE

Marele Arturo Toscanini îi dăruiește propria sa baghetă dirijorală și-l numește urmașul său. Astfel că Ionel Perlea va fi în fruntea Connecticut Symphony Orchestra din 1955 până-n 1965. Va fi și profesor de artă dirijorală în New York. Urmare a unui accident vascular, rămâne cu mâna dreaptă paralizată. Cu o voință ieșită din comun cât și din imensa iubire pentru muzică, care era însăși rațiunea sa de a trăi, învață să dirijeze cu mâna stângă.

După peregrinări răsunătoare de succes pe scenele mari ale lumii, dirijând orchestre celebre, cu dorul de țară în suflet, presimțindu-și poate sfârșitul, Ionel Perlea revine în România în anul 1969 (n-o mai văzuse din 1944!!!), își revede Ograda natală, unde, ca Odysseus, visează să se odihnească pe patul cioplit dintr-un singur trunchi de măslin. Concertează la Sala Palatului, la Ateneul Român și la Sala Radio. Cele trei concerte dirijate în România au fost cântecul de lebădă al celui care strălucise la Roma, Milano, Viena, Paris, Buenos Aires, Frankfurt pe Main, Berlin, Bamberg, San Francisco, Stuttgart, Florența, Cicago. Pleacă în lumea umbrelor câteva luni mai târziu, la 29 iulie 1970 în New York City.

A fost cumnatul celui care a lăsat lumii opere științifice și opere literare de mare valoare însumând peste 80 de volume și peste 1200 de articole și recenzii. Este filosoful și profesorul universitar la Chicago, românul Mircea Eliade, naturalizat cetățean american în 1966 și membru post mortem al Academiei Române în 1990. A scris „Istoria credințelor și ideilor religioase", tradusă în românește de poetul Cezar Baltag care l-a cunoscut pe Eliade în 1972, când a beneficiat de o bursă în „America ogarului cenușiu" la Universitatea din Iowa.

Om cu disponibilități proteice, Ionel Perlea a strălucit în splendoarea muzicii prin care transmite până azi, celor sensibilizați de sonurile ei, vibrații perceptibile. Ionel Perlea are imprimări la mari case de discuri. A compus un concert pentru vioară și orchestră, piese de muzică de cameră, muzică simfonică. Dintre lucrările sale sunt înregistrate: lieduri, Variațiuni simfonice pe o temă proprie, Simfonia în Do major, Simfonia concertantă pentru vioară și orchestră, Trei studii pentru orchestră, Scherzo-ul simfonic „Don Quijote" ș.a.

Sufletul lui Ionel Perlea străbate și transpare din muzica lui. Mai mult ca sigur, muzica însemna pentru el o prelungire a propriei sale naturi și a fost condiția definitorie care i-a condus viața de om universal, predestinat misiunii sale dirijorale și componistice. Gestul lui Toscanini era semnificație fundamentală și certifica biruința românului Perlea în „ograda" lumii.

Felul în care dirija acest om puțin la trup și spiritualizat la maximum, părea să fie, și chiar era, un dicteu al firii sale înnăscute, de rafinată și subtilă sensibilitate. Izbucnea din el, în mâna lui stângă, o vigoare și o gingășie a esenței umane. Alonja lui arunca lumini ocrotitoare asupra orchestrei pe care o considera un element de complementaritate căreia-i dăruia totul. Poate că deschiderea sa era cea a orizontului rural din care izbucnise în lume. Existența stângace de dirijor îi dădea lui, orchestrei cât și celor din sala de concerte o anumită noutate, o specială vibrație, mereu sporită, mereu cu alt tip de forță. Așa l-am perceput eu în 1969 când l-am văzut și l-am ascultat la Sala Radio. M-a impresionat nespus Preludiu și Moartea Isoldei din opera Tristan și Isolda de Richard Wagner. A fost ceva absolut unic și a rămas în memoria mea afectivă pentru totdeauna... Stilul său ținea de expansiunea în spațiile infinite ale câmpiei. El dispunea de o autoritate recunoscută de cei cu care se afla într-o alăturare esențialmente sufletească. Aici sau aiurea, oameni ca el și-au iubit țara foarte mult și patimile pentru țară au fost plătite scump.

C. VOICULESCU
București, Iulie 2020

FILARMONICA DIN RAMNICU VÂLCEA - CONCERTELE LUNII SEPTEMBRIE

LUNI, 7 SEPTEMBRIE 2020, ORA 19.00, ARENELE TRAIAN

„CLASIC LA PUTEREA A TREIA" – TURNEU NAȚIONAL
VIOLONCELISSIMO
Conducerea muzicală: MARIN CAZACU
În program – lucrări de J. Schramel, T. Albinoni, D. Popper, C. Gardel, A. Piazzolla ș.a.
Preț bilet: 25 lei / 15 lei (elevi, studenți, pensionari și șomeri) / Abonamentele sunt valabile

LUNI 14 SEPTEMBRIE 2020, ORA 19:00, ARENELE TRAIAN

SERENADELE TOAMNEI
Dirijor: DANIEL MANASI
ORCHESTRA FILARMONICII
P. I . Ceaikovski – Serenada pentru orchesta de coarde
A. Dvorak – Serenada pentru orchestra de coarde, op. 22
Preț bilet: 25 lei / 15 lei (elevi, studenți, pensionari și șomeri) / Abonamentele sunt valabile

LUNI 21 SEPTEMBRIE 2020, ORA 19:00, ARENELE TRAIAN

CLASSIC MEETS JAZZ
Dirijor și solist: FLORIN IONESCU-GALAȚI
ORCHESTRA FILARMONICII
În program – lucrări de Fr. Kreisler, S. Joplin, V. Monti ș.a.
Preț bilet: 25 lei / 15 lei (elevi, studenți, pensionari și șomeri) / Abonamentele sunt valabile

LUNI 28 SEPTEMBRIE 2020 ORA 19:00, ARENELE TRAIAN

DESCHIDEREA STAGIUNII 2020 – 2021
Partea I – CONCERT EUPHONIA DEDICAT ZILEI SF. ANTIM IVIREANUL
Dirijor: CODRUȚ DUMITRU SCURTU
Soliști: Monica Valentina Scurtu – soprană
Ioan Liviu Găman – tenor
La pian: Galina Nemțanu
Partea a II-a- CONCERT SIMFONIC
Dirijor: FLORIN TOTAN
Solistă: CAMELIA CLAVAC – soprană
ORCHESTRA SIMFONICĂ A FILARMONICII
Preț bilet: 25 lei / 15 lei (elevi, studenți, pensionari și șomeri) / Abonamentele sunt valabile

ION MICUȚ

EPIGRAME

Lansarea unui volum de poezii
La marele moment poetic,
De artă sacră iubitor,
Un grup aplaudă frenetic,
C-a fost plătit de autor.

Mediatorul ideal
Trăind o perioadă grea,
Trimit nevasta să-i vorbească
Amantei mele, că e rea
Și nu mai vrea să mă primească.

Sprijin alimentar
Ambalate-n lăzi și saci
Se dau iarăși ajutoare
Și vin oamenii săraci,
Cu BMW-uri să le care.

Recunoștință postumă
La groapă-i dusă o vădană
Și-nlăcrimați vin în coloană
Vreo douăzeci de tinerei,
Ce-au fost la ea învățăcei.

Importăm coșciuge
Că s-au tăiat păduri în sat,
N-avem sicrie din ce face,
Dar la chinezi găsești ce-ți place
Făcute din carton presat.

Suntem din aceeași spiță genetică
Că-n Parlament intrară proștii,
Să știți că nu e un mister,
Că ei sunt emanații noștri,
Că doar nu ne-au căzut din cer.

Ochiul uraganului
Cu disperare claxonează,
Mașina ce transportă mirii
Și pe nuntași i-avertizează,
Să facă loc nenorocirii.

Invocație divină
Cum șeful zilnic mă stresează
Și zeci de culpe-mi inventează,
Mă rog mereu la Dumnezeu,
Să fie subalternul meu.

Singurătate
De prin Norvegia geroasă
Trimite soțul bani acasă
Și plânge draga lui soție,
Că e amantu-n pușcărie.

La onomastica unui amic
Acum la șaptezeci de ani,
Nu-ți fac urări de chef și bani,
Ci îți doresc o tinerea,
Deși nu știu ce faci cu ea!

Să vină cocostârcii
Când primăvara-n sat apare,
Toți cârciumarii anunțară,
C-au scos măsuțele afară
Și chiar umbrelele de soare.

Prudență bioenergetică
În iubirea conjugală,
Pauzele foarte rare,
Sunt o pază ideală
Contra febrei musculare.

Bucuria de a avea amici
Prieteni am, nu pot să-i număr,
Ce la necaz, numaidecât
Îți trec o mână peste umăr
Și-apoi te strâng rapid de gât.

INVENTICA

LANSARE PROIECT „FILME SUBTIRI DE INALTA TRANSPARENTA OPTICA OBTINUTE PRIN DEPUNERI IN VID DIN OXIZI CONDUCTORI PENTRU APLICATII ANTI-STATICE SI PROTECTIE DE BANDA LARGA LA INTERFERENTE ELECTROMAGNETICE”

Institutul National de Cercetare - Dezvoltare pentru Inginerie Electrica ICPE - CA a inceput derularea proiectului „Filme subtiri de inalta transparenta optica obtinute prin depuneri in vid din oxizi conductori pentru aplicatii anti-statice si protectie de banda larga la interferente electromagnetice”.

Proiectul este finantat prin competitia „Transfer la operatorul economic (PTE)” si se implementeaza in parteneriat cu Institutul National de Cercetare- Dezvoltare pentru Optoelectronica - INOE 2000, avand ca solicitant SC MGM STAR CONSTRUCT SRL.

Ecranarea radiatiei electromagnetice considerate parazita/poluanta pentru un receptor oarecare este, in prezent, de o importanta majora pentru asigurarea functionarii aparaturii electrice/ electronice si pentru mediul inconjurator.

In acest context, proiectul si-a propus dezvoltarea urmatoarelor rezultate:

• obtinerea unor structuri de tip TCO-dielectric-metal-dielectric-TCO utilizand tehnica depunerilor fizice din faza de vapori in vid, prin pulverizare de tip magnetron si evaporare cu fascicul de electroni, pentru a inlocui fotolitografia sau alte metode costisitoare de configurare a structurii pe suprafata, precum si pentru a scadea costul si complexitatea producerii de structuri destinate protectiei anti-statice si de banda larga la interferente electromagnetice;

• realizarea unor structuri adecvate electro-optic pentru a mentine o transmitanta in spectrul vizibil de min. 80%, cu o eficacitate a ecranarii electromagnetice > 30 dB, urmarind suprapunerea a cel puțin doua straturi subtiri TCO si imbunatatirea pana la minim 50 dB, prin separarea a doua straturi TCO cu un spatiu de sfert de lungime de unda;

• realizarea unui strat antireflex pentru cresterea transmitantei optice in vizibil;

• mentinerea uniformitatii depunerilor de ordin nanometric, cum ar fi straturile de Ag dopat cu Cu, cu grosimi de maximum 10 nm pe suprafete mai mari de 100 cm^2 , astfel incat sa se obtina straturi ultrasubtiri continue si netede pentru depasirea cresterii de tip Volmer-Weber;

• obtinerea unor structuri de straturi subtiri ecranante pe substrat flexibil care sa mentina stabilitatea performantelor de ecranare electromagnetica la indoiri mecanice repetate;

• realizarea unei instalatii care sa permita controlul parametrilor de procesare pentru reproductibilitatea rezultatelor pe suprafete mai mari de 100 cm^2.

Prin proiectele de cercetare implementate, INCDIE ICPE-CA sustine competitivitatea intreprinderilor, contribuind la construirea unui mediu de afaceri prosper la nivel national si european.

BIROUL DE PRESĂ INCDIE ICPE-CA

ERAU ROMANII DE ORIGINE ILIRO-TRACĂ?

Mihai VINEREANU

În numărul din iulie/2020 din Cultura Vâlceană apare un articol cu titlu cu totul bizar: Cu antichitatea pe arătură: Mituri și legende transformate în… adevăruri istorice, de Marian Pătrașcu, cu referire la un video-clip de vreo 14 minute al istoricului Dan Oltean postat pe YouTube în urmă cu vreo doi ani. Chiar dacă unele afirmații ale lui Dan Oltean din acest video-clip sânt discutabile, altele nu sânt deloc nelalocul lor cum crede autorul articolului respectiv, care poate nici nu știe că Dan Oltean este autorul celei mai bune lucrări despre religia dacilor și nu merită în vreun fel să fie luat peste picior de fitecine.

Miturile și legendele au avut întotdeauna un sâmbure de adevăr, adică ele sânt relatări veridice, dar care de-a lungul timpului au fost distorsionate de memoria colectivă, înainte de a fi puse pe hârtie de scriitorii antici. În plus, sânt și dovezi arheologice și lingvistice din zilele noastre care confirmă ipoteza propusă de Dan Oltean, ipoteză la care aderă tot mai mulți cercetători.

Marian Pătrașcu crede că nu poate fi vreo legătură între dardanii din Troada și cei din sudul Dunării, atestați în perioada istorică. Cu toate acestea, mai mulți scriitori antici greci și romani au asociat întotdeauna pe dardanii din Troada cu cei din Balcani, fapt susținut și de un număr de denumiri etnice din regiunea balcanică care sânt paralelele cu denumiri etnice din Asia Mică, fiind izbitor de asemănătoare ca să fie simple coincidențe, precum Eneti-Enetoi, Brygi-Frygi (Frigieni), Moesi-Mysi, sau dardanii din Asia Mică și cei din regiunea balcanică. Cu alte cuvinte, dardanii care au fondat orașul Dardania, din Troada cândva în perioada eneolitică (perioadă care se întinde din 4500-3300 î.Ch.), erau veniți din Balcani. Atunci în perioada în care la nordul Dunării înflorea cultura Cucuteni (5500-2750 î.Ch.) Troia a fost fondată de coloniști veniți din aceeași regiune pe locul unde fusese cetatea Wilusa, denumire de origine hitită, de aceea numită de greci Ilion. Prin urmare, în Troada, apar la un moment dat două centre de putere care pe vremea războiului troian formau o singură unitate politică. Despre prezența tracică la Troia a scris și Vasile Pârvan.

O vreme, în Troada puterea era împărțită între Dardania și Troia, dar în războiul împotriva grecilor, dardanii erau aliați cu troienii. Orașul Dardania (numit și Dardanos) a fost fondat de Dardanos, fiind mai vechi decât Troia însăși. Vergiliu în Eneida îl numește pe Eneas, fie dardan, fie troian, deși Eneas era de fapt dardan, nu troian în sensul originar al cuvântului. În aceeași manieră, Homer îl numește pe Priam, tot dardan și prin asta voia să spună că provenea din ramura dardană a casei regale troiene. La acea vreme casa regală troiană mai avea cele două ramuri. Pin urmare, chiar și la Troia din acea vreme ramura dardană era dominantă. Astfel cele două triburi aleseseră ca Troia să fie capitală datorită poziției sale strategice.

În plus, mărturiile arheologice din Troada din perioada eneolitică prezintă asemănări frapante cu cele din Moldova și Muntenia din aceeași perioadă istorică, fapt care atestă afinități puternice între populațiile din aceste zone. În plus, arheologii afirmă că obiectele ceramice și figuri-nele din regiunea nord-dunăreană sânt foarte asemănătoare cu cele din Troada și, prin urmare, acestea au fost aduse aici de coloniști carpato-danubieni. Mai mult, anumite obiecte ceramice din această regiune au certe origini cucuteniene.

Ca să avem o imagine mult mai clară a populației neolitice și eneolitice din regiunea carpato-danubiană, menționăm că arheologul britanic Colin Renfrew arată în lucrările sale publicate în anii 70 ai secolului trecut că pe la începutul mileniului VII, î.Ch. intră în Balcani venind din Asia Mică o populație neolitică. Această populație a fost identificată cu primii indo-europeni ajunși în Europa care cu timpul se răspândesc peste tot în Balcani și la nordul Dunării fondând culturile de la sudul, cât și de la nordul acestui fluviu, culturi care se cunosc astăzi. Pe la jumătatea mileniului următor, după cca 1500 de ani apar zorile faimoasei Culturi Cucuteni, perioadă în care populația se înmulțește foarte mult și o serie de triburi din zonă migrează din regiunea carpato-danubiană în diverse direcții inclusiv spre sud, ajungând și în Asia Mică. Între aceștia se numără și dardanii, precum și fondatorii Troiei.

Ideea unui popor străvechi proto-indo-european apare odată cu descoperirea limbii sanscrite de către europeni. Astfel, în timp ce se afla la Calcutta ca judecător britanic și unde, pentru a înțelege legislația indiană, William Jones a trebuit să studieze documente vechi indiene scrise în limba sanscrită, el învață limba sanscrită și descoperă asemănările extraordinare dintre această limbă pe de-o parte, și greaca și latina pe de altă parte și înțelege că astfel de aemănări nu aveau cum să fie întâmplătoare. Ca atare emite ipoteza unei limbii mamă care s-a vorbit cu mult timp înainte. Asta se întâmpla în a doua jumătate a secolului XVIII. Curând după aceea, lingviști din Europa, în special din Germania an preluat ideea și au creat o nouă ramură a lingvisticii comparativ-istorice. Așa a prins contur știința indo-europenisticii apărută la începutul secolului al XIX-lea.

Cu privire la originea indo-europenilor au existat de-a lungul timpului mai multe ipoteze dintre care vom menționa doar pe cele mai importante. Prima a fost aceea că indo-europenii ar fi venit din India, ipoteză care a dăinuit până pe la începutul secolului XX, apoi aceea că primii indo-europeni ar fi fost purtătorii culturii kurganelor care au invadat vechea Europă în trei valuri succesive, în mileniile IV-II, î.Ch., susținută de Marija Gimbutas. Ultima ipoteză este cea a lui Colin Refrew amintită mai sus care este mult mai plauzibilă decât primele două, ipoteză la care aderă și autorul acestor rânduri.

În peste 200 de ani de când studiile de indo-europenistică au prins contur și au ajuns la un mare rafinament și prin urmare astăzi nu mai pot fi ignorate. Orice lingvist occidental (din Europa sau America) nici nu concepe să scrie o lucrare de lingvistică comparativ-istorică și să nu-și bazeze cercetarea pe studiile de indo-europenistică. Cu toate acestea, în România astfel de studii nu au prins contur nici după mai mult de două secole, cu excepția lucrărilor autorului acestor rânduri. Această inerție lipsită de sens, aduce mari prejudicii înțelegerii adevăratei originii a limbii și a poporului român, cu incalculabile consecințe negative, atât la nivel spiritual, cât și politic și dă prilejul unor derapaje ciudate ca articolul lui Marian Pătrașcu.

După căderea Troiei, în secolul XIII, î.Ch., o parte dintre troieni migrează spre vest. Eneas și ai săi ajung în Latium unde îi găsesc pe latini. Acolo regele acestora Latinus le dă permisiunea să se așeze aici. Dan Oltean greșește când spune că troienii i-ar fi alungat pe latini din locurile lor de baștină. Mai mult, Eneas se căsătorește cu fiica lui Latinus, iar după moartea acestuia, Eneas devine regele tuturor și îi numește pe toți latini. Astfel este evident că troienii aveau multe afinități cu latinii care și ei la rândul lor, migraseră cu vreun secol înainte de pe cursul mijlociu al Dunării, din Panonia de mai târziu. Pe de altă parte, troianul Antenor, cu un alt grup de troieni, ajung pe valea Padului, îi alungă pe localnici stabilindu-se pe aceste locuri. Aceste detalii au ajuns la noi din binecunoscuta lucrare de istorie romană Ab urbe condita a lui Titus Livius. Acești troieni au fost cunoscuți mai târziu cu numele de veneți. Prin urmare, acest grup troian nu s-au amestecat cu vreo populație locală. Cu toate acestea, limba venetă era o limbă italică similară cu latina, precum și cu majoritatea limbilor italice cunoscute din antichitate. Astfel, este evident că limba venetă era urmașa limbii troiene, fără influențe notabile din vreo altă limbă.

Romanii știau foarte bine că strămoșii lor se trăgeau de la Troia și multe familii aristocrate romane se mândreau cu originea lor troiană, arătând că se trag fie din ramura dardană, fie din cea troiană din vechea familie regală de la Troia.

Grecii (aheii) la venirea lor în peninsula balcanică au găsit aici o populație numeroasă pelasgă (sau proto-traco-iliră) de la care au preluat multe elemente de cultură materială și spirituală, inclusiv religia. Lingvistul olandez Robert Beekes, autorul ultimului dicționar etimologic al limbii grecești arată că cca jumătate din cuvintele din greaca clasică sânt cuvinte de substrat, în jur de 3500 de cuvinte-titlu, între care câteva sute dintre ele au corespondente în limba română de azi.

(Continuare în pag. 14)

ICOANA „PRODROMIȚA”

– Cuvânt de laudă –

(II)

Arhim. Veniamin MICLE

Minunea aceasta s-a întâmplat în noaptea spre 28 iunie și, din pricina prăznuirii Sfinților Apostoli, s-a mutat slujba Icoanei în ziua de 12 iulie.

Părinții Nifon și Nectarie, fiind la metocul Schitului din orașul Iași, îngrijorați și întristați, neștiind nimic despre această minune, văd că vine unul dintre ucenicii zugravului foarte repede și obosit, spunând în gura mare: „Să trimiteți curând să ia sfânta Icoană, fiindcă în noaptea aceasta singură s-a zugrăvit și acum poporul nu mai încape privind această minune.

Părinților nu le-a venit să creadă cele grăite de ucenic și au trimis pe părintele Dosoftei schimonahul, care avea ascultarea de metocar la Iași; și ajungând părintele Dosoftei la casa zugravului, nu putea intra să vadă sfânta Icoană, de îmbulzeala poporului. Apoi, învelind sfânta Icoană cu o pânză curată, a dus-o la metoc, urmat fiind de popor. Și venind în metoc, au închis porțile și nu au mai lăsat pe nimeni să intre, până se vor sfătui părinții ce este de făcut.

Părinții au făcut grabnic cunoscut Sfintei Mitropolii, despre această minune. Și, venind însuși preacinstitul mitropolit Calinic Miclescu, însoțit de tot clerul său, au văzut sfânta Icoană și, crezând, i s-au închinat cu toată evlavia, și minunându-se au zis: „Cu adevărat mare dar ne-a dăruit Maica lui Dumnezeu prin această minunată și prea-slăvită Icoană a sa!”.

Apoi, binecuvântând prin sfințirea apei, a intrat poporul la metoc spre închinare la sfânta Icoană, și cerând a le citi paraclise și a face agheasmă cu care, stropindu-se, a început darul Maicii lui Dumnezeu a lucra, prin această sfântă Icoană și a face minuni multe, pe care părinții de la metoc nu le-au însemnat, fiind obosiți de îmbulzeala poporului, care cerea neîncetat a li se citi paraclise și agheasme, încât nu puteau să țină socoteală de cine cu ce se folosește, și mai ales erau amenințați de orășeni că vor opri acolo Icoana, zicând că este a lor, fiindcă în Iași s-a făcut minunea cu zugrăvirea dumnezeieștilor ei fețe. Înțelegând acestea părinții Nifon și Nectarie, și văzând că se înmulțește neîncetat poporul, au ridicat grabnic sfânta Icoană și au plecat spre Sfântul Munte.

Plecând din Iași, au mers cu sfânta Icoană în orașul Huși. Dar și aici, mult s-au mirat cum a simțit poporul, fiindcă au sosit seara târziu la Episcopie, și a doua zi, când s-a luminat, îndată s-a umplut Episcopia de popor. Însă părinții au plecat imediat, temându-se ca nu cumva să-i urmărească de la Mitropolie, că acum se înștiințase și Vodă Cuza, și zicea: „Să se oprească sfânta Icoană, că minunea s-a făcut în țară!”.

De la Huși, părinții au mers în orașul Bârlad, ducând sfânta Icoană la casa doamnei Ecaterina Șuțu, care cu multă dragoste și cucernicie a primit venirea sfintei Icoane. Aflând protoiereul din Bârlad, a poftit pe părinți să aducă sfânta Icoană în Catedrala orașului, ca tot poporul de acolo să se închine. Și, începând a se închina mulțimea din acel oraș, iarăși a săvârșit sfânta Icoană mulțime de minuni. Din Bârlad, părinții au mers cu sfânta Icoană la Galați, și au așezat-o în biserica Sfinților Împărați.

După plecare sfintei Icoane din Iași, în urmă s-a săvârșit o prea slăvită minune și de mare mirare în acel ținut. Într-un han la drumul mare, era un evreu cu soția și copiii săi; evreul, ducându-se după negoțul său, a lăsat în han pe soție, copii și o slugă a sa. S-a întâmplat însă de a murit unde se dusese, iar un alt prieten al său, de asemenea evreu, îngropându-l a luat marfa și banii rămași, apoi le-a dus soției mortului, spunându-i de întâmplarea morții bărbatului ei. După ce s-a dus evreul străin, vrăjmașul a pus în mintea slugii ca să omoare pe evreică, apoi să fugă de acolo; deci, pândind-o noaptea, când era numai cu copiii, a intrat la dânsa, pe când dormea, și a început să o amenințe că o va omorî de nu-i va da banii. Iar ea, văzând primejdia și, după toate rugămințile nefolosind nimic, a scos tot ce a avut și i-a dat, numai ca să-și scape viața. Și, luând sluga banii și lucrurile date, a intrat în altă grijă, socotind că evreica va spune la oricine va veni la han, iar până la urmă va fi vădit. Deci, ca să fie fără grijă, s-a gândit să o spânzure; și, gătind spânzurătoarea, evreica, plângând, se ruga să o lase cu viață, dar el își continua planul său. În acest timp, evreica și-a adus aminte de zugrăvirea cu minune dumnezeiască a sfintei Icoane, pentru că se răspândise vestea pretutindeni; și la acea mare primejdie, evreica a început cu lacrimi a se ruga ca o creștină, zicând: „Maica Domnului, dacă cu adevărat chipul tău s-a zugrăvit prin dumnezeiască minune, precum am auzit, izbăvește-mă de această primejdie, și atunci voi crede și mă voi boteza eu și toată casa mea. Acestea și alte mai multe zicând evreica, plângând cu lacrimi, sluga s-a apropiat de ea să o atârne în lat; dar, gândind că este prea sus și nu o va putea ridica, a pus un scaun sub el, și lațul la gât, să vadă dacă este potrivit; și nu se știe cum a călcat, că a sărit scaunul de sub picioarele lui și a rămas el însuși spânzurat. Iar evreica, văzând această minune, a crezut cu toată casa ei, și s-a botezat după cum făgăduise.

La plecarea din Galați a părinților Nifon și Nectarie cu sfânta Icoană, fiind aproape de pornire, s-a făcut fața sfintei Icoane ca „ghermeșitul” <în turcă: stofă de mătase scumpă, orientală n. n.>, adică valuri de-a curmezișul obrazului ca transpirat, apoi, intrând în vaporul austriac „Loid”, se mirau toți câți se aflau în vapor, de acest chip minunat al sfintei Icoane, nu numai călătorii creștini ortodocși, ci și matrozii austrieci, cinstindu-l și închinându-i-se.

Ajungând părinții cu sfânta Icoană la Sfântul Munte, la arsanaua (port la mare n. n.) Schitului Prodromul, au trimis veste sus la Schit, ca să se pogoare preoții îmbrăcați cu sfintele veșminte, cu tămâieri și cântări, spre întâmpinarea sfintei Icoane. Și așa, dusă fiind sfânta Icoană, cu mare pompă, în sunetul clopotelor, a fost așezată în sfânta biserică, unde se vede de toți și i se face până astăzi prăznuire obștească.

În Schitul Prodromul, se afla atunci un frate călugăr topit de boală, cu numele Inochentie, care numai prin suflare se cunoștea că mai este viu; nu mâncase de trei săptămâni și nu mai vorbea deloc. Și cum a intrat sfânta Icoană în Schit, s-a trezit ca dintr-un somn și a cunoscut că a venit Maica lui Dumnezeu închipuită pe Icoană. Deci, a cerut să-l ducă să se închine și el, și închinându-se, a grăit către Sfânta Icoană: „Maica lui Dumnezeu, de-mi este de folos să mai trăiesc însănătoșează-mă, căci cred că poți; iar dacă nu, trăind, mai rău mă voi strica, mai bine să mor acum, decât să mă chinuiesc așa; fie voia ta, cum voiești Stăpâna mea și cum cunoști că îmi este de folos”.

Acestea zicând fratele, s-a întors la chilia sa, vesel și plin de duhovnicească bucurie; dar nu spus nimănui, ci îndată a cerut cămașă curată ca să se schimbe, apoi a cerut să se îmbrace în toată rânduiala monahicească, că era schivnic, și a cerut împărtășirea cu Preacuratele Taine. După ce s-a îmbrăcat și s-a împărtășit, nu a trecut un ceas de când se închinase sfintei Icoane, și-a dat duhul.

Încă și alt frate, anume Serghie, dând crezare gândurilor sale, a fugit din Schit fără să spună la cineva; s-a dus și a intrat într-o peșteră pustie, cu hotărârea să se apuce de o nevoință mai mare. Rugându-se odată, ca de obicei, s-a pogorât deasupra capului său un luceafăr luminos, și stătea așa în vederea ochilor lui; însă el își făcea canonul său. Apoi, acel luceafăr, atât de tare a trăsnit, încât a căzut la pământ și el a amuțit și a asurzit. Iar după trei zile s-a deșteptat, însă era mut desăvârșit și fără nici o putere; cu toate acestea, a venit cum a putut la Schit și a mărturisit părinților întâmplarea. Însă toți cei ce-l vedeau îl auzeau și înțelegeau ce spunea el, iar ceea ce i se spunea nu auzea, fără numai prin scrisoare se înțelegeau cu dânsul. Și făcându-li-se milă, l-au dus la sfânta Icoană, înălțând cu dinadinsul rugăciuni pentru el. Și, așa, Maica lui Dumnezeu l-a vindecat, venindu-i auzul ca mai înainte.

Altă dată, pe un meșter dintre cei care lucrau la Schit, din neștiutele judecăți ale lui Dumnezeu, l-a apucat un duh necurat, care foarte rău îl chinuia. Și, ducându-l înaintea sfintei Icoane, citindu-i acatiste și paraclise, s-a izbăvit de acea neputință.

Și aceste spuse sunt numai cele văzute cu ochii, de unii dintre părinți, și altele ni le-au spus cei care s-au folosit de la această sfântă Icoană.

Motivul care ne-a îndemnat să scriem și aceste puține minuni este pentru slava Maicii lui Dumnezeu și spre folosul celor care nu cunosc minunea zugrăvirii acestei sfinte Icoane. Iar dacă cineva nu crede, noi ne-am făcut datoria cuvenită de a scrie aceste minuni.

Noi însă credem și mărturisim că Maica lui Dumnezeu a săvârșit pururea și săvârșește și acum minuni, și va săvârși până la sfârșitul veacurilor, din bunătatea sa, spre folosul celor ce cred și se închină ei cu credință și cu dragoste.

Într-un an, la zece iulie, părinții din Schitul Prodromul, rânduiți a pescui, s-au pogorât noaptea la mare, la arsana, ca să arunce toate mrejele spre pescuire, deși în timpul acesta nimeni, nici mănăstirile, nici oricare alt pescar, nu aruncă mreje, fiindcă apa este caldă și peștele umblă în fața apei pe deasupra, și de aceea nu se prinde peștele în mreje. Părinții însă, fiind trei la număr, au zis: „Noi să cercăm să aruncăm mrejele, și Maica lui Dumnezeu, de va voi, puternică este. Iar unul dintre acești trei monahi, fiind cam cu îndoială, a îndrăznit a cugeta întru sine: „Să văd acum dacă Icoana aceasta a Maicii Domnului s-a zugrăvit cu minune, după cum spun părinții, să facă să se prindă pește în timpul acesta de vară, și atunci voi crede fără îndoială”. Și așa au aruncat în mare cinci bucăți de mreje, optzeci de stânjeni, și le-au lăsat în mare, nu trei ceasuri după obicei, ci cinci, ca să se pescuiască bine; apoi au început a le scoate, și nu găseau într-o bucată de mreajă decât patru sau cinci peștișori mici, și așa au urmat la toate bucățile de mreje; iar când au scos bucata cea mai de pe urmă, au început acești părinți a cârti, că Maica lui Dumnezeu nu a voit și păcat – ziceau – de osteneala care o au făcut dânșii. Și cum scoseseră mreaja mai mult de jumătate, iată că, fără de nădejde fiind, Maica lui Dumnezeu nu i-a lăsat împuținați, arătându-le minunea: că dintr-un capăt de mreajă au scos treizeci oca de pește.

Mărimea acestei sfinte Icoane este în lungime de patru palme și jumătate, iar latul după analoghie <asemănare parțială între două elemente n. n.>. Nu este făcută după nici una dintre icoanele făcătoare de minuni, ci este făcută după un nou plan al zugravului. Fața ei este precum culoarea grâului; nasul, gura și bărbia sunt foarte potrivite la măsuri, iar ochii, atât har au de parcă ar soarbe inima privitorilor. Cu toate acestea, căutătura este cu stăpânire, și privind cineva cu înțelepciune și cu luare aminte în fața acestei sfinte Icoane, va vedea înfățișare de mare neam, amestecată cu blândețe, prin care se arată că este într-adevăr însăși Maica lui Dumnezeu înfățișată pe Icoană și plină de Dar dumnezeiesc, și nu poate nimeni să o privească fără să nu simtă în inima sa dulceață duhovnicească, bucurie și umilință, fără numai de va fi vreun om prea îndărătnic și întunecat la minte, ca să nu simtă nimic din acestea, că numai din privirea ei se încredințează fiecare cum că nu este făcută de mână omenească, precum mărturisesc și străinii care vin și o văd, că nu stă numai într-un chip sfânta ei față, ci uneori se cam întristează, alteori se îngălbenește.

Iar la privegherile cele de toată noaptea, la praznice împărătești și, mai ales, la prăznuirea din 12 iulie, atât îi este fața de veselă și de voioasă ca de trandafir, încât privitorilor nu li se pare că văd chip, ci parcă ar privi chiar pe adevărata Maica a lui Dumnezeu. Și stă în strană, în mijlocul bisericii, cu podoabe încuviințată, atrăgând ochii tuturor și nesățioase priviri având.

Și precum odinioară a văzut-o Sfântul Dionisie Areopagitul în Sfântul Sion, asemenea și în Sfântul Munte a văzut-o, treaz fiind, în dumnezeiască vedenie, Cuviosul Marcu, ucenicul Sfântului Grigorie Sinaitul, șezând pe scaun, ca o Împărătească, înconjurată de îngeri și de arhangheli, și de toți cuvioșii Sfântului Munte, slăvind-o și închinându-i-se, care avea palate de aur înalte, către partea ce se zice Vigla. În acest loc acum, cu ajutorul ei, s-a făcut această nouă biserică, întru slava Fiului ei, spre mântuirea monahilor români și a tuturor credincioșilor ortodocși.

Să mulțumim dar, fraților; toți să dăm slavă lui Dumnezeu pentru această preaslăvită și nouă minune, că la Dumnezeu toate sunt cu putință, precum vedem prin Sfintele Scripturi.

Drept aceea, noi toți, câți ne adunăm la această sfântă și veselitoare prăznuire a Maicii lui Dumnezeu, cântând înaintea acestei sfinte Icoane a ei, ce își are închipuite fețele cu minune dumnezeiască, să strigăm, credincioșii: „Prea Sfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, pururi Fecioara Marie, sprijinitoarea și apărătoarea noastră, cerem a ta nebiruită apărare; Împărăteasa cerului și a pământului, ceea ce ai cu dreptate numele de Prodromița, adică Înainte-mergătoare, întărește-ne întru lucrarea faptelor bune și ne du întru Împărăția cerească; povățuiește-ne pe noi și pe toți dreptcredincioșii creștini, spre a vedea și veșnic a ne îndulci de slava Fiului tău și Dumnezeului nostru, că binecuvântată și preaslăvită ești în vecii vecilor. Amin”.

Prin purtarea de grijă a Înaltpreasfințitului Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, în ajunul marelui praznic al Adormirii Maicii Domnului din anul 2015, o copie a Icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Prodromița” de la Sfântul Munte Athos, a fost adusă și așezată spre închinare în Catedrala Arhiepiscopală „Sfântul Nicolae” din Râmnicu Vâlcea.

Copia este o reproducere fidelă, în mărime naturală, a Icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului păstrată în biserica Schitului românesc Prodromu de la Sfântul Munte Athos. Credincioșii care nu pot ajunge la Schitul Prodromu, spre a se închina Icoanei Maicii Domnului „Prodromița”, se pot închina copiei acesteia, așezată la loc de cinste în Catedrala Arhiepiscopală din Râmnicu Vâlcea.

23 AUGUST 1944 - 23 AUGUST 2020: 76 DE ANI DE ISTORIE

ILIE GORJAN

Situația politico-militară a României în anul 1944 era dificilă. Țara se confrunta cu o creștere alarmantă a stării de nemulțumire a populației față de consecințele dezastruoase ale participării la războiul împotriva URSS, și anume sporirea costului vieții, a duratei zilei de lucru, creșterea spectaculoasă a prețurilor, proliferarea fenomenului cămătăriei cu grave efecte în lumea satelor, urmările bombardamentelor aeriene anglo-americane asupra României, apropierea frontului de răsărit și în special a Armatei Roșii de granițele țării. Totodată, aveau loc numeroase sabotaje, ce vizau cu precădere mașina de război germană. Pe teritoriul țării staționau importante efective militare germane, cifrate la circa 620.000 ofițeri și soldați concentrate în grupul de armate Ucraina Sud, la comanda căruia fusese numit generalul Hans Friessner.

Victoriile coaliției antihitleriste, inclusiv debarcarea din Normandia de la 6 iunie 1944, au făcut ca la 20 august 1944, trupele sovietice să se afle deja pe teritoriul românesc pe aliniamentul Straja, nord Pașcani, Târgu Frumos, Iași, traversa Prutul și trecea prin Orhei, traversa Nistrul la Dubăsari și continua pe stânga fluviului pe la vest de Tiraspol, est limanul Nistrului, până la Marea Neagră, aliniament pe care se găseau Fronturile 2 și 3 Ucraineene.

În aceste împrejurări, ca și anterior de altfel, s-au intensificat contactele politice și diplomatice pentru scoaterea României din război. La sfârșitul lunii februarie 1944 plecase la Cairo, ca emisar al opoziției, dar cu încuviințarea lui Antonescu, prințul Barbu Știrbey, care urma să poarte negocieri cu reprezentanții Marii Britanii, S.U.A. și U.R.S.S., în vederea încheierii armistițiului.

Iuliu Maniu (președintele P.N.Ț.) și Dinu Brătianu (președintele P.N.L.) înaintau mareșalului Antonescu memorii peste memorii pentru a-i cere să scoată țara din război.

Tratativele cu aliații au avut loc, din inițiativa lui Mihai Antonescu, și la Stockholm, între ministrul plenipotențiar al României, Frederic Nanu, și ambasadoarea URSS la Stockholm, Alexandra Kollontay. Condițiile puse de sovietici pentru încheierea armistițiului erau: • ruptura cu germanii și lupta comună a tru-pelor române cu Armata Roșie împotriva germanilor, în scopul restabilirii independenței și suveranității României; • restabilirea granițelor sovieto-române conform Tratatului din 1940 (adică pierderea Basarabiei și a nordului Bucovinei); • compensarea pagubelor provocate Uniunii Sovietice prin acțiunea militară și ocuparea de către România a teritoriilor sovietice; • înapoierea prizonierilor sovietici și aliați, precum și a internaților; • satisfacerea, pentru trupele sovietice și aliate, a posibilităților de deplasare pe teritoriul românesc în orice direcție, dacă aceasta o cere situația militară; • consimțământul guvernului sovietic la anularea hotărârii de arbitraj de la Viena.

Sigur că Antonescu n-a acceptat aceste condiții, invocând faptul că el nu poate accepta cedarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord, că nu poate fi de acord cu ocuparea militară a teritoriului român de către armata sovietică, că nu putea admite ca România să plătească despăgubiri de război URSS, și, în sfârșit, mai presus de toate, el nu putea accepta întoarcerea armelor împotriva germanilor. Ca general român- spunea Antonescu- nu pot ridica arma spre a lovi pe aliatul alături de care am luptat. Maniu nu a împărtășit scrupulele morale ale lui Antonescu, afirmând că "e un spirit de onoare frumos, dar nu e unul politic". Antonescu, sub efectul presiunilor opoziției, i-a comunicat lui Maniu că e gata să-i cedeze locul, recomandându-l Regelui ca succesor, dacă el consimte să-și ia în fața istoriei răspunderea pentru încheierea armistițiului în condițiile propuse. Maniu a refuzat, însă, obiectând că reparația situației se cuvine să fie săvârșită de cel care a pricinuit-o.

În aceste condiții, Regele și-a dat acordul în luna iunie 1944 pentru înlăturarea prin forță a mareșalului, acord în urma căruia s-a constituit la 20 iunie Blocul Național Democrat, care reunea Partidul Național Liberal, Partidul Național Țărănesc, Partidul Social Democrat și Partidul Comunist, cu următoarele țeluri: • încheierea, fără întârziere, în baza ofertei făcute de aliați, a unui armistițiu cu Națiunile Unite (Uniunea Sovietică, Marea Britanie, Statele Unite ale Americii), căutând a obține cele mai bune condiții pentru interesele țării; • ieșirea României din Axă, eliberarea țării de ocupația germană, alăturarea ei Națiunilor Unite și restabilirea independenței și suveranității naționale; • în acest scop: înlăturarea actualului regim de dictatură și înlocuirea lui cu un regim constituțional, democratic, pe baza acordării drepturilor și libertăților civice tuturor cetățenilor țării; • menținerea unei ordini democratice și realizarea păcii, conform cu interesele statului și ale poporului român.

În noaptea de 27/28 iulie, Lucrețiu Pătrășcanu, Emil Bodnăraș, Constantin Sănătescu, Constantin-Vasiliu Rășcanu, Grigore Niculescu-Buzești au decis ca mareșalul să fie înlăturat de la putere pe 26 august. În ziua de 5 august, a avut loc ultima întrevedere între Antonescu și Hitler, la inițiativa celui dintâi, care intenționa să-i pună în mod deschis și leal problema retragerii României din război. Hitler i-a pus brutal următoarea întrebare: „Vreau să știu dacă România și mareșalul Antonescu sunt decși să meargă până la sfârșit cu Germania sau nu". Antonescu a răspuns expunând problemele ce interesează România și siguranța ei, amenințarea din partea Ungariei, amenințarea din partea Bulgariei, necesitatea distrugerii aviației americane care pustiește țara și demoralizează armata și populația.

Hitler a răspuns, fiind foarte aspru și amenințător la adresa ungurilor, a dat asigurări categorice că n-avem nimic de temut din partea bulgarilor, cât privește superioritatea americanilor în aviație, se impune a mai suporta doar două luni, întrucât armata germană este pe cale să obțină o armă nouă, extraordinară, cu care va distruge toți adversarii. Era o aluzie la bomba atomică, la care savanții germani lucrau, în cel mai strict secret, într-o localitate la sud de Stettin și după asigurările lor, erau pe punctul de a o realiza. Din nenorocire pentru germani și din fericire pentru omenire, secretul a fost aflat de englezi care, prin bombardament, au distrus laboratoarele și câmpurile de experiențe unde se pregătea bomba. Ea a fost deci pierdută pentru germani și n-a putut fi perfectată și lansată decât peste un an, dar de americani, pe spinarea japonezilor.

Presat de Hitler să dea un răspuns dacă Germania poate conta pe România încă două luni până la lansarea armei noi, Antonescu a răspuns: „Da, dacă frontul se menține pe linia Iași – Chișinău; dacă însă rușii sparg frontul, atunci politica României se va schimba, fie cu mine, fie fără mine, căci n-aș mai putea avea sprijin în opinia publică a țării". După această întrevedere, Hitler a ordonat abandonarea planului Margareta II ce viza ocuparea României de către trupele germane.

La 19 august, la Palatul Regal, s-a ajuns la un acord că guvernul Antonescu trebuie înlocuit cu un guvern al Blocului condus de Maniu, însă Brătianu și Maniu au formulat rezerve împotriva unui guvern politic, preferând unul format din militari sub conducerea generalului Sănătescu, dacă nu se va reuși convingerea lui Antonescu să încheie armistițiul. După discuții animate, Maniu a acceptat ca, sub anumite rezerve, să prezinte lista cabinetului în dimineața zilei de 23 August.

Întrucât în dimineața zilei de 20 august forțele sovietice au trecut la atac și au spart frontul româno-german, în ziua de 21 august Antonescu a plecat pe front, unde a avut o întrevedere cu generalul Hans Friessner, comandantul Grupului de armate „Ucraina Sud". Antonescu i-a reproșat acestuia că Germania a slăbit România prin amputările teritoriale – în primul rând Dictatul de la Viena – din vara anului 1940, săvârșit sub egida ei, și că, în pofida acestui fapt, România s-a alăturat Germaniei. „Este singurul caz din istorie – spunea Antonescu – că un popor care a fost astfel tratat de alt popor aliat, nu se întoarce în contra acestuia, ci merge cu el. Este singurul caz în istorie că un popor intră ca aliat într-un război fără să aibă un tratat de alianță, militar și politic." Despre el și despre regimul său, Antonescu spunea: „Eu nu am în spatele meu niciun partid politic, ci sunt singur, și totuși am ajuns să conduc statul român timp de patru ani, în așa fel că nimeni nu-mi poate face un reproș sau să ridice vreo acuzație în contra politicii mele interne și externe… Sunt singurul conducător de stat din Europa care poate să meargă în mijlocul poporului său fără gardă de corp, fără teamă că i se poate întâmpla ceva… poporul român a mers din totală convingere și ca cel mai corect și loial aliat de partea Germaniei și va merge mai departe".

La 23 august, orele dimineții, s-a desfășurat la Snagov ultima ședință a guvernului Antonescu în cadrul căreia, mareșalul, față de înaintarea impetuoasă a trupelor sovietice, a propus organizarea rezistenței pe linia Trotuș - Siret - Brăila, care dispunea de poziții fortificate (cunoscută ca linia de fortificații Focșani - Nămoloasa). Atitudinea mareșalului lăsa să se înțeleagă intenția acestuia de a continua războiul alături de Germania.

Într-o ultimă încercare de a-l convinge pe mareșal să încheie armistițiul, Gheorghe Brătianu i-a sugerat ideea de a avea o conferință la Palat cu Regele și cu șefii opoziției, spre a stabili modalitățile încheierii armistițiului. Antonescu a prezentat din nou rațiunile pentru care a întârziat în așteptarea momentului oportun și, în cele din urmă, a acceptat ideea conferinței, cu condiția ca Maniu și Dinu Brătianu să semneze un act de garanție prin care i se dau puteri depline să semneze armistițiul. În acest sens, Antonescu a solicitat Regelui o audiență la Palat pentru ora 16.00; același lucru l-a cerut și Mihai Antonescu pentru ora 15.30.

Gheorghe Brătianu s-a declarat capabil să obțină până la ora 15 scrisoarea cerută de Antonescu, care trebuia să-l acopere de răspunderea istorică a încheierii armistițiului, și într-adevăr a obținut-o. Lipsa semnăturii lui Pătrășcanu pe scrisoare se explică prin faptul că el, fiind urmărit de siguranța statului, s-a ascuns și n-a putut fi găsit, așa încât scrisoarea a fost semnată numai de către ceilalți trei conducători ai blocului.

Între timp, Antonescu hotărâse ca Mihai Antonescu să plece a doua zi la Cairo, cu avionul, pentru a stabili acolo condițiile definitive ale armistițiului, căutând să salveze tot ce mai putea fi salvat. Mihai Antonescu urma să fie însoțit de colonelul englez Chastelain, care se declarase dispus să îi ajute pe români.

Cu privire la cererea Mareșalului de audiență la rege, apropiații acestuia au emis trei ipoteze: prima, că Antonescu intenționează să-și prezinte demisia; a doua, că dorește să raporteze că s-a decis să facă el armistițiul; a treia, să comunice că persistă în atitudinea de a merge mai departe cu Germania în continuarea războiului.

La ora 16.00, Antonescu a sosit la Palatul Regal. Audiența s-a desfășurat în prezența Regelui, lui Mihai Antonescu și generalului Constantin Sănătescu. Într-o cameră alăturată se găseau generalul Aurel Aldea, Niculescu-Buzești, Mircea Ioanițiu, ministrul palatului Mocsony Stârcea și adjutantul de serviciu, colonelul Emilian Ionescu, aceștia, printr-o ușă deschisă mascată de o draperie, putând urmări conversația de alături, spre a prinde momentul oportun intervenției. De cealaltă parte a salonului unde se desfășura audiența se afla echipa de arestare, formată din maiorul Anton Dumitrescu din garda Palatului și trei subofițeri înarmați.

Antonescu a expus situația militară, caracterizând-o ca fiind gravă, dar nu disperată. I-a comunicat regelui că la ora 17.30 va avea o întâlnire cu ministrul german Clodius, căruia îi va descrie cum se prezintă situația și că va discuta posibilitățile ieșirii României din război, eventual încheierea armistițiului. Regele, contrariat de perseverența Mareșalului pe poziția germană, a părăsit pentru câteva clipe salonul sub pretextul căutării unui portțigaret și a trecut alături, unde a relatat colaboratorilor săi impresia pe care i-a făcut-o mareșalul. Generalul Aldea i-a spus: „În cazul acesta, Maiestate, trebuie aplicată ipoteza a treia, arestarea". Regele a revenit în salon unde i-a declarat mareșalului că situația e disperată, soarta României e periclitată și, din acest moment, îl consideră demis din toate funcțiile sale. Imediat au pătruns în salon colaboratorii Regelui și echipa de arestare. Cei doi Antonești sunt înconjurați și declarați arestați. Revoltat, mareșalul se adresează generalului Sănătescu: „Ce înseamnă asta, Sănătescule, eu vin la voi ca un om cinstit și mă tratați ca pe un bandit?"

Interpretând greșit un gest al mareșalului, care probabil voia să scoată o batistă din buzunar, maiorul Dumitrescu l-a apucat de mână, crezând că vrea să scoată un revolver. Sănătescu i-a strigat maiorului: „Ce faci, mă? Ia mâna de pe domnul mareșal!" Dacă în acel moment de ezitare din partea echipei de arestare nu ar fi intervenit col. Emilian Ionescu: „Maior Dumitrescu, executați ordinul!", poate arestarea mareșalului ar fi eșuat, fiind cunoscută autoritatea pe care o avea acesta față de personalul armatei.

În momentele următoare au fost chemați la Palat și arestați generalul Piky Vasiliu, ministru adjunct la Interne și șeful Inspectoratului General al Jandarmeriei, generalul Pantazi, ministrul de război și colonelul Elefterescu, șeful Prefecturii Poliției Capitalei. Apoi s-a constituit noul guvern prezidat de Constantin Sănătescu, alcătuit din militari. Partidele BND au fost reprezentate prin miniștri de stat: Lucrețiu Pătrășcanu (PCR), ad-interim la justiție, Iuliu Maniu (PNȚ), Dinu Brătianu (PNL), miniștri fără portofoliu.

Generalul Mihail a fost numit șeful Marelui Stat Major, iar generalul Anton a preluat comanda Jandarmeriei.

Note bibliografice:

1. Constantin I. Kirițescu, România în al doilea război mondial, vol. II, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996, p.194, 196-198, 212 și urm.;
2. Mihai Manea, Bogdan Teodorescu, Istoria românilor-epoca modernă și contemporană, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992, p.306, 308;
3. Colectiv de autori, Curs de istoria artei militare, Editura Academiei Militare, București, 1988, p.146-147;
4. Florin Constantiniu, O istorie sinceră a poporului român, Editura Univers Enciclopedic, București, 1997, p.420-429, 435, 211-212;
5. Constantin C. Giurescu, Dinu C. Giurescu, Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până azi, Editura Albatros, București, 1975, p.784-785, 787.

IOAN G. BIBICESCU, FOLCLORIST ȘI OM AL CETĂȚII

Tudor NEDELCEA

Perioada postpașoptistă a fost creatoare și decisivă în evoluția ulterioară a instituțiilor statale românești. Deși înfrântă, Revoluția de la 1848, prin ideile ei europene, a sădit sămânța formării unității statale (la 1859), a cuceririi Independenței (în 1877-1878) și a modernizării țării, prin marile sale personalități: N. Bălcescu, A.I. Cuza, M. Kogălniceanu, Brătienii, Carol I, etc., Titu Maiorescu și toată „Junimea", M. Eminescu, C.A. Rosetti etc.

Între aceștia, Ioan G. Bibicescu face o figură aparte, distinctă. „Un C.V. la Ioan G. Bibicescu e fascinant de regăsit, întrucât viața acestui om s-a topit în faptele sale precum sarea în bucate", pentru că el, ca autentic patriot, și-a iubit patria „și a luptat împreună cu marii bărbați pentru înfăptuirea României moderne și întregite", afirmă cu temei Ileana Roman și Tudor Răți în vol. Excelențe severinene, I, Drobeta Turnu Severin, 2017, p. 231.

S-a născut la Cerneți, pe atunci vechea reședință a Mehedinților, la 8 noiembrie 1848, în anul Revoluției, într-o familie de moșneni. Bibicu, era numele de familie, dar tatăl l-a înscris la școala din Cerneți pentru primele două clase, cu numele Bibicescu, nume devenit renume; următoarele clase le-a continuat la Școala Centrală din Craiova (azi Colegiul Național „Carol I"), unde se împrietenește cu Al. Macedonski. Urmează Dreptul la București și Paris, revine în țară și se angajează copist la Primăria Capitalei (azi, unii inși cu doctorate plagiate devin mari demnitari sau oameni politici!). Cariera sa funcționărească este exemplară: copist, consilier, ajutor de primar, deputat, director și guvernator al Băncii Naționale. Cochetează și cu presa, fiind remarcat de C.A. Rosetti și Ion C. Brătianu, angajându-l la oficiosul ziar liberal „Românul", cu care Eminescu a avut o aprigă, dar obiectivă polemică. (Directorul revistei, C.A. Rosetti, își începea ziua citind articolele lui Eminescu din „Timpul", iar la moartea acestuia a scris un necrolog încărcat de simțăminte sincere. Ce vremuri!). Se transferă la ziarul „Dorobanțul" (1877-1879), unde glorifica jertfa soldaților români pe câmpul de luptă, dar și necesitatea câștigării unei independențe economice, a industrializării și stimulării comerțului, înființarea unei bănci naționale etc. (idei regăsite și la Eminescu), apoi la ziarele „Renașterea"(1879), „Unirea", Telegraful".

De altfel, el a devenit director (în 1895) și guvernator și al Băncii Naționale (în decembrie 1916, până în 1921, fiind declarat director onorific până la sfârșitul vieții, ca recopensă pentru meritele sale incontestabile în consolidarea și evoluția acestei instituții de importanță primordială în viața oricărei țări, prin realizarea unificării monetare a pieții românești, înființarea de agenții bancare în toate provinciile țării, revigorarea capitalului bancar al țării după Primul Război Mondial. Un fapt nu lipsit de importanță: el s-a opus transferării tezaurului Băncii Naționale la Moscova.

O altă dimensiune majoră a personalității sale este cea de ctitor al bibliotecii publice a orașului de pe Dunăre, care, în timp, îi va purta cu cinste numele. Vocația sa de filantrop a fost clar exprimată: „să dau ființa dorului de mult hrănit în sufletul meu, de a lăsa, după trecerea mea din viață, compatrioților mei și, cu deosebire, iubiților mei mehedinteni, un mijloc de a se continua răspândirea culturii și în generațiile viitoare". Ideea sfântă de luminare a poporului, anulată în mare parte azi, când, de pildă, bibliotecile comunale din Mehedinți au fost desființate! I.G. Bibicescu donează orașului (prin intermediul unei alte uriașe personalități, Teodor Costescu, care a ctitorit un palat cultural) „aproximativ 20.000 volume, multe din ele opere de mare valoare, care face ca Severinul să aibă cea mai frumoasă bibliotecă din țară după orașele București și Iași", bibliotecă inaugurată la 23 octombrie 1921, cu filiale în județ, dar și în Basarabia, Ardeal, Bucovina, Banatul sârbesc etc. (vezi și Tudor Nedelcea, Printre cărți și oameni, III, Iași, TipoMoldova, 2017, p. 155-160).

I.G. Bibicescu este și autorul unor cărți cu impact în epocă: Mișcarea poporațiunii în România de la 1870 până la 1878 (1880), Embaticul, răscumpărarea lui (1881), Raportul secțiunii comerciale (1882), Câteva cuvinte asupra convieţuitorilor comerciale (1884), Cercetări asupra crizei și cauzele ei (1885), 1848 în România (1898), Sunt persecutați evreii în România? (1902), În cestiunea agrară (1907), Este în legile noastre vreo sancțiune contra călcării art. 7 din Constituțiune?(1908), Les revendications de la Roumanie (1913), Rectificări de constatări în Banca Națională a României (1914), Opt ani în Banca Națională a României (1921). Dar, cea mai importantă lucrare a sa, este vol. Poezii populare din Transilvania, culese și adnotate de el (București, 1893, LXIX + 511p.). Membru al Ligii Culturale, I.G. Bibicescu a cules folclor din dorința „solidarității naționale", cu speranța și credința că „suferințele [românilor din Transilvania, n.n.] vor înceta, că soarele românismului va străluci mândru și peste acele țări, unde sila se trudește a-l întuneca, voind să facă pe român a nu mai fi român".

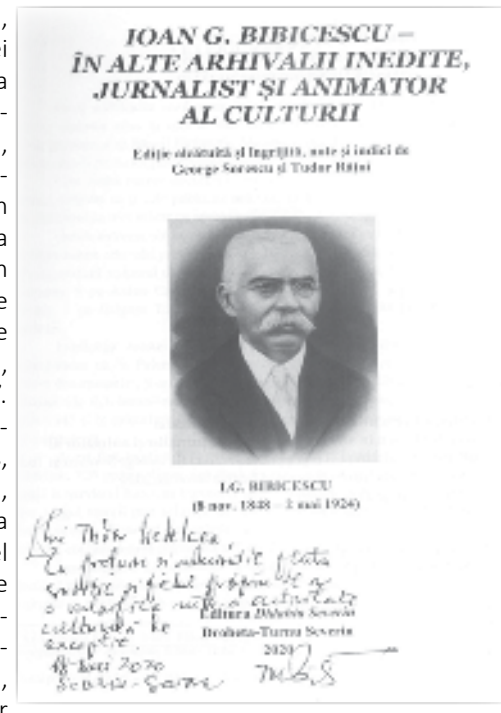

Despre viața și activitatea lui I.G. Bibicescu au scris: Petru Drăgănescu-Brateș, Gh. Vrabie, I.C. Chițimia, Ovidiu Bârlea, Iordan Datcu, Dan Buciumeanu, Ileana Roman, Tudor Răți, Cristian Anița, Viorel Mirea, Lucia Cireș. Numele său apare în dicționare academice, în lucrări enciclopedice (Excelente mehedințene, Dcționarul enciclopedic al județului Mehedinți, ambele scrise de Ileana Roman și Tudor Răți), în ediții (Corespondență, ediție Virgiliu Tătaru sau, ediții din Poezii populare din Transilvania etc.).

Recent, piața cărții românești a înregistrat un nou și valoros volum: Ioan G.Bibicescu, folclorist și om al cetății, în corespondența și documente, ediție alcătuită și îngrijită, note și indicii de George Sorescu și Tudor Răți, cum scrie pe pagina de titlul, apărut în 2019 la Editura Didahia Severin a Episcopiei Severinului și Strehaiei, instituție eclesiastică veche și nouă totodată, înființată acum 650 de ani ca a doua mitropolie a Țării Românești și reînființată în 2003, sub purtarea de grijă a episcopului Nicodim, cadru didactic universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Craiova. După apariția acestui volum, profesorul craiovean a mai găsit câteva documente încredințate tot lui Tudor Răți, pe care le-a publicat în 2020 în aceeași editură a Episcopiei Severinului și Strehaiei, sub titlul: I.G. Bibicescu în alte arhivalii inedite.

George Sorescu este fratele mai mare al genialului Marin Sorescu, a fost profesor la Liceul „Traian" din Turnu Severin (unde a condus cenaclul literar „Al. Vlahuță", avându-i printre invitați și pe studentul Marin Sorescu), prieten cu bibliofilul severinean Dumitru Brehui. Cu vocația cercetării și a profesoratului universitar, G. Sorescu a frecventat Biblioteca „I.G. Bibicescu" și spre norocul ctitorului acestei instituții, dar și al posterității, a găsit documente din arhiva I.G. Bibicescu, care erau scoase din inventar și date la topit ca maculatură. Era epoca epurării din viața socială nu numai de oameni idezirabili într-o Românie bolșevizată, dar și de cărți și documente ce aparțineau acestor personalități care nu se încadrau politic, ei sau opera lor, cu noua ideologie a vremii. Și, astfel, profesorul și scriitorul G. Sorescu a salvat cu ceva risc, această avuție inestimabilă și a păstrat-o ca pe o relicvă până în zilele noastre. Pe baza acestei „maculaturi" salvate, G. Sorescu a susținut comunicarea Bibicescu-folclorist în cancelaria Liceului „Traian" în care a profesat între 1953-1961, în prezența nepotului, Tiberiu Bibicescu. După publicarea acestora, arhivaliile au fost donate de salvatorul lor Arhivelor Naționale Mehedinți spre veșnică păstrare. Voia s-o valorifice prin publicare, a apelat și la mine și i-am recomandat pe cel mai bun specialist în domeniul editării și arhivisticii, pe profesorul doctor Tudor Răți, a cărui onestitate și acribie științifică i-o cunoscusem din vreme.

Tudor Răți s-a născut la 14 ianuarie 1953 în comuna doljeană Dăbuleni, unde-și începe școala, continuată la Liceul economic din Corabia (1972) și la Facultatea de Istorie a Universității „A.I. Cuza" din Iași (1972-1976), unde și-a susținut doctoratul cu teza Dimensiunea socială și națională a legislației sociale a muncii în România interbelică, pe care o publică la editura Antheros din Iași în 1998. După o activitate muzeografică la Muzeul Regiunii „Porțile de Fier" (1976-1981) se transferă la o instituție de care își va lega întreaga activitate științifică, la Direcția județeană Mehedinți a Arhivelor Naționale (din 1985), ajungând direcor (1996-2006; 2007 până la pensionare) și director general adjunct al Arhivelor Naționale din București (2006-2007). Paralel, a activat și ca profesor la Centrul Universitar Drobeta Turnu Severin, Academia de Poliție „A.I. Cuza" din București și la Universitatea din Craiova.

Palatul culturii *Theodor Costescu*

Este autorul unor lucrări de sinteză: Diplomația europeană în epoca modernă (2009), Documente ale municipalității severinene, vol. I-IX (2008, cu N. Chipurici), Rezistența anticomunistă din sud-vestul României, vol. 1-3 (2004, 2007, 2008, cu N. Chipurici), Managementul Arhivelor (2008, cu Corneliu Mihai Lungu), Ștefan Odobleja. Corespondența (2009), Regimul Dunării la Porțile de Fier și Cataracte, vol. 1-2 (2009, 2011), Instituția poliției în județul Mehedinți (2004, cu N. Chipurici), Instituția Arhivelor în județele Argeș, Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea (2006, în colab.), Prezența elenă în Mehedinți (2008, cu Paula Scalcău), Catolicii din Turnu Severin (2012, în colab.), Oltenia în Primul Război Mondial (2017, în colab.) Al. Bărcăcilă. Corespondență (2017), Excelențe mehedințene (2017, cu Ileana Roman), Dicționarul enciclopedic al jud. Mehedinți (2003, cu Ileana Roman), Colecția dr. C.I. Istrati (1988, cu N. Chipurici), Societatea muzicală „Doina" (1997), Partidul național Liberal în Mehedinți (1999), Palatul Cultural și Teatrul din Turnu Severin (1999), Camera de comerț, industrie și agricultură Mehedinți (2000) etc., a întocmit monografia localităților Valea Bună, Rudina, Grecești.

Proaspăt pensionar, Tudor Răți nu stă locului, întrucât cercetarea este o vocație și durează cât întreaga viață a deținătorului ei. Ca membru în Adunarea Eparhială a Episcopiei Severinului și Strehaiei se ocupă, împreună cu un alt autentic istoric, Dinică Ciobotea, de elaborarea unui dicționar al tuturor localităților mehedințene, mai ales sub aspect confesional.

Cu o asemenea experiență profesională, Tudor Răți purcede la alcătuirea acestei ediții de documente emanate de „un Bibicescu complex, plurivalent, angajat" despre care se spunea, cum subliniază editorul, că „nu a purtat corespondență, deși erau la modă epistolele" și că nu „a practicat formula jurnalului, nu a arhivat documente de familie și nici de amiciție, deși amicii nu i-au lipsit", deși astfel de documente în legătură cu C.A. Rosetti sau alte personalități au existat.

Volumul Ioan G. Bibicescu, folclorist și om al cetății reunește 291 de documente din perioada 1881-1926, în cea mai mare parte primită de destinatar, dar și „câteva arhivalii care nu au legătură directă cu el, dar care, din motive necunoscute ori bănuite, s-au păstrat în arhiva lui". Multe documente înregistrate în acest volum evidențiază personalități marcante ale vremii, precum C.A. Rosetti, I.C. Brătianu, Al. Pelimon, Zamfir Arbore-Rally, Eugeniu Carada, D.A. Sturdza, N. Xenopol, G. Orășianu, Natalia Hurmuzaki, P.P. Carp, I.I.C. Brătianu, Cristofi Cerchez, V.G. Mortun, Elefterie Cornetti, Carol Göbl, Gr. Trancu-Iași, Stelian Popescu, C. M. Ciocazan, M. Dragomirescu, C. Șaban-Făgețel, Th. Costescu, I. Catina, Emil Costnescu, N. Titulescu, G. Sion, G. Brăiescu, Gh. Ionescu-Sisești, etc., etc.

Unele documente aduc o contribuție esențială la istoria culturii române; de pildă, la 15 aprilie 1895, I.G. Bibicescu, Emil Costinescu, Vasile Lascăr și Em. Porumbaru, primesc de la frații Vintilă și Horia Rosetti conducerea ziarului „Românul" pentru perioada 1895-1900; negustorul și filantropul brașovean Damandi Manole îi solicită, prin Eugeniu Carada, o sumă de bani pentru românii și bisericile din Brașov. Solitari de sprijin financiar vin din partea altor români din țară sau din afara granițelor sale de atunci, cunoscută fiind opera de mecenat a lui I.G. Bibicescu etc.

Pertinentul studiu introductiv al lui Tudor Răți se încheie cu sublinierea dorinței lui și satisfacției „împlinirii dorului de veacuri al tuturor românilor românilor de a fi cu toții întrupați într-un singur stat național, în România Mare și întregită, el însuși, I.G. Bibicescu adică, punând o petricică „la temelia organizării vieții viitoare a neamului, care va trebui să fie și va fi strălucită". Și a pus, cum concluzionează Tudor Răți nu o pietricică, ci „o cărămidă mare și tare, căci biblioteca sa a fost un bun prețios nu numai al severinenilor, ci și al românilor din noile provincii ale țării și al celor sud-dunăreni, rămași după 1918 în afara patriei – mumă".

Volumul lui G. Sorescu și Tudor Răți, Ioan G. Bibicescu. Folclorist și om al cetății, este o contribuție esențială la cunoașterea unui om și a operei sale scrise, financiare sau filantropice, elaborată într-un mod științific, în care notele de subsol, bogate și precise, dovedesc profesionalismul celor doi autori.

BACALAUREAT 2020
MULȚI ABSOLVENȚI DE LICEU NU SUNT PREGĂTIȚI LA NIVELUL EXIGENȚELOR

Motto: „Omul lipsit de educație nu știe să se servească de libertatea sa” (Immanuel Kant)

Gheorghe PANTELIMON

În condiții severe, cu măsuri restrictive impuse de pandemia de COVID-19, în perioada 22 iunie – 5 iulie 2020, s-a desfășurat, în 1095 de centre, prima sesiune, de vară, a examenului de Bacalaureat, la care s-au înscris 155.600 de candidați, 123.800 din promoția curentă și 31.800 din seriile anterioare. Numărul celor înscriși a fost cu aproximativ 20.000 mai mare decât anul trecut și o explicație poate fi speranța lor în subiecte mai ușoare.

Au susținut patru probe scrise la Limba și Literatura Română, Limba și literatura maternă, proba obligatorie a profilului și proba la alegere a profilului și a specializării.

La Limba și Literatura Română, profesorii au apreciat că subiectele au fost generoase, echilibrate, cu texte accesibile, cu un grad mediu de dificultate. Primele două au fost comune, atât la profilul Real cât și la Uman. Cel de-al treilea, la Real, cerea redactarea unui eseu, de minimum 400 de cuvinte, care să se refere la particularitățile unei comedii studiate la clasă. La Uman li s-a solicitat să caracterizeze un personaj dintr-o comedie studiată, foarte cunoscută – „O scrisoare pierdută” de Ion Luca Caragiale.

Proba obligatorie a profilului a fost susținută la Matematică sau Istorie. Unii profesori au considerat că la Matematică subiectele au fost nepermis de ușoare, puerile. Și la Istorie, primele două subiecte au fost foarte ușoare, iar al treilea, care cerea prezentarea unei practici totalitare adoptată de statul român în prima jumătate a secolului al XX-lea, necesita puțină atenție, fiind cunoscut că, la noi, comunismul a fost impus după anul 1948.

Rezultatele afișate pe 30 iunie 2020 au scos la iveală o realitate îngrijorătoare, aceea că absolvenții de liceu sunt tot mai slab pregătiți. Dintr-un total de 147.790 candidați prezenți la examene au promovat doar 92.930 (62,90%), 86.140 din promoția curentă (71,40%) și 6790 din cele anterioare (25%). Rata de promovare de 62,90% este cea mai mică din ultimii șase ani, în comparație, cu 2019 când procentul de promovare a Bacalaureatului a fost de 69,10%, iar în 2018 de 69,70%. După rezolvarea contestațiilor, rata finală de promovare în prima sesiune a fost de 64.50%.

Un motiv invocat a fost acela că nu s-au făcut recapitulări ale materiei la Română, Matematică și Istorie. Într-adevăr, 2020 a fost un an greu pentru elevi, plin de emoții și incertitudini, cu școlile închise – începând cu data de 11 martie, izolare la domiciliu și examene date în condiții stricte de distanțare fizică, de siguranță, cu mască facială etc.

Înainte de rezolvarea contestațiilor, 1927 candidați au obținut nota 10 la Limba și Literatura Română, 209 la Limba maternă, 5624 la proba obligatorie (2241 la Matematică 3383 la Istorie) și 6799 la proba la alegere a profilului și a specializării. 232 candidați au obținut rezultate remarcabile – media generală 10, față de 177 în 2019 și 104 în 2018.

Mulți elevi de nota 10 consideră că ar schimba modul în care se face școală în România.

O rată de promovare de peste 70% au înregistrat elevii din județele Cluj - 77,80%; Sibiu – 71,80%; Iași – 71,40% și Brașov – 71,00%. În municipiul București rata de promovare a fost de 67,50%, cu 5,38 procente mai mică decât în anul 2019. În unele județe a fost sub 50%: Gorj – 49,70%; Mehedinți – 47,80%; Giurgiu – 42,40% și Ilfov – 32,20%. În 2019, rata de promovare în județul Giurgiu a fost de 47%, iar în Ilfov de 38%, ceea ce demonstrează că nu s-au luat măsurile care se impuneau pentru îmbunătățirea situației. Rezultatele au fost comunicate cu anonimizarea numelui și prenumelui elevilor.

Nu putem trece cu vederea faptul că, în ultimii 10 ani, un milion de elevi nu s-au înscris sau nu au promovat examenul de Bacalaureat, iar această situație trebuia să fie un semnal de alarmă pentru factorii care decid destinul învățământului românesc, pentru Ministerul Educației și Cercetării.

Manifestând transparență, Biroul de comunicare al Inspectoratului Școlar Județean Vâlcea a informat public că la nivelul județului nostru, sesiunea iunie-iulie 2020 a Bacalaureatului s-a desfășurat în 21 de centre de examen. S-au înscris 3212 candidați, din care s-au prezentat la examen 3039, 173 fiind absenți. Rezultatele parțiale au arătat că 1798 au reușit să obțină medii peste 6,00, care le-au asigurat promovarea. Rata de promovare – dacă se iau în considerație toți candidații care au susținut examenul – a fost de 59,16%, iar pentru cei din seria curentă de 68,13%. Un număr de 16 absolvenți au încheiat examenul cu media 10, județul nostru fiind pe locul al doilea la nivel național la acest criteriu. Cei care au obținut media maximă provin de la următoarele unități de învățământ: Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea – 7; Colegiul Național „Mircea cel Bătrân” Râmnicu Vâlcea și Liceul „Constantin Brâncoveanu” Horezu, câte 3 absolvenți; Colegiul Național „Alexandru Lahovari” Râmnicu Vâlcea – 2 și Colegiul Național „Gib Mihăescu” Drăgășani – 1. Menționăm că 14 candidați au fost eliminați din examen.

Consiliul Județean Vâlcea, la inițiativa domnului președinte Constantin Rădulescu a răsplătit munca asiduă a acestor tineri eminenți, cu premii substanțiale.

De asemenea, primarul municipiului Râmnicu Vâlcea, domnul Mircia Gutău, a transmis mesaje de încurajare absolvenților de gimnaziu și de liceu din localitate și le-a urat din inimă, mult succes la Evaluarea Națională și la examenul de Bacalaureat. Totodată, edilul șef a anunțat că, tradiția premierii cu sume de bani a elevilor care au obținut nota maximă la aceste examene, va fi menținută și în acest an, exprimându-și speranța că numărul acestora să fie cât mai mare și și-a onorat promisiunea. Sunt dovezi ale atenției deosebite de care se bucură școala, o ilustrare a responsabilității pe care o manifestă față de tânăra generație în care ne punem mari speranțe.

Între 29 iunie – 12 iulie 2020 a urmat o sesiune specială a Bacalaureatului pentru elevii bolnavi, aflați în izolare sau în carantină în prima sesiune. De asemenea, Ministerul Educației nu a renun-ț at nici la sesiunea de toamnă, din perioada 24 august – 5 septem-brie 2020. Rezultatele elevilor la Evaluarea Națională și la Bacalaureat scot în evidență unele carențe ale sistemului de învățământ românesc, care s-au perpetuat, iar pandemia de COVID-19 le-a amplificat și agravat.

Prioritară rămâne problema stabilirii modului în care se va desfășura procesul instructiv-educativ în țara noastră în anul școlar 2020-2021, pentru care Guvernul României are în vedere mai multe scenarii, în funcție de situația epidemiologică. Indiferent de soluția care va fi adoptată, trebuie acordată toată atenția învățământului on-line, asigurată tehnologia corespunzătoare, cumpărarea a 900.000 de tablete pentru elevi, acoperirea cu internet a zonelor dezavantajate din mediul rural, pregătirea profesorilor etc.

În context sublinierea că la inițiativa Înaltpreasfințitului Părinte Varsanufie, Arhiepiscopia Râmnicului a oferit tablete unor elevi care nu au posibilități să participe la cursurile on line. De asemenea, Parlamentul României a aprobat legea prin care Ministerul Educației va asigura fiecărui elev sau cadru didactic, la cerere un laptop sau o tabletă, conectate la Internet și sperăm să se găsească și fondurile necesare.

20 iulie 2020

ERAU ROMANII DE ORIGINE ILIRO-TRACĂ?

(Urmare din pag. 10)

Pentru cei mai puțin avizați, amintim că o limbă de substrat este limba populației anterioare venirii unei populații noi care asimilează vechea populație a cărei limbă dispare și din care limba noilor veniți adoptă un număr mai mare sau mai mic de cuvinte. Prin urmare, acest detaliu este un indiciu clar că limba română este urmașa limbii traco-dace, iar nu o fiică a limbii latine.

De altfel româna de azi nu împărtășește decât cca 10% din lexic cu latina. Marea majoritate a lexicului românesc se explică direct prin proto-indo-europeană și nu prin latină, cum ar putea crede cei care nu cunosc adevărata structură a limbii române. Acest lucru se explică prin faptul că strămoșii romanilor s-au separat de trunchiul iliro-traco-dac în a doua jumătate a mileniului II, î.Ch., timp în care au avut loc diferențieri substanțiale, deși legătura genetică este încă vizibilă.

Mă ocup de problemele originii limbii române de 35 de ani, am scris mai multe lucrări pe această temă, inclusiv un Dicționar Etimologic al Limbii Române apărut în 2008. Pot să spun că limba română nu este de origine latină, deși există, cum am spus, o legătură genetică certă între aceste două limbi, legătură care se explică doar în virtutea celor arătate mai sus. Lexicul limbii române se explică în marea lui majoritate prin proto-indo-europeană, perpetuat prin traco-dacă. Din nefericire, de la Școala Ardeleană încoace se crede că limba pe care o vorbim este de origine latină, ceea ce este o eroare de fond. De aceea tot ce nu are corespondent în latină este considerat de origine slavă sau de alte origini, în timp ce alte mii de cuvinte românești au rămas cu origine necunoscută. Toate aceste neajunsuri pornesc de la ipoteza greșită a originii latine a limbii române. Să nu mai spunem că din punct de vedre genetic sântem urmașii celor care au trăit pe aceste meleaguri cu 5000-6000 de ani în urmă așa cum arată studiile de paleogenetică făcute de Alexander Rodewald și Georgeta Cardoș. A auzit vreodată Marian Pătrașcu despre așa ceva? Sau dacă are cunoștință de astfel de studii de ce se face că nu știe de ele? Datele științifice continuă să apară și, ca atare, la un moment dat ele nu mai pot fi ignorate.

Către sfârșitul video-clipului, Dan Oltean afirmă că „În Evul Mediu se vorbea aceeași limbă din Albania, până în Cracovia și de lângă peninsula Crimeea și până în Slovacia”. Afirmația cât se poate de adevărată are menirea să-l scoată din sărite pe ignorantul Pătrașcu care îl face istoric pârât pe Dan Oltean. Am să adaug pentru astfel de ignoranți că se mai vorbea românește în aceste regiuni și în prima jumătate a secolului XX și se mai vorbește și azi: ici colo unde au mai rămas enclave de români. Limba română a început să se vorbească tot mai puțin după prăbușirea imperiilor turc și austro-ungar și crearea statelor naționale din Balcani și Europa Centrală. Acestea au făcut tot posibilul să deznaționalizeze pe românii din țările respective. Așteptăm ca domnul Pătrașcu să se documenteze mai bine și să scrie un alt articol mai veridic, în concordanță cu datele care ne stau la dispoziție și astfel să dea dovadă de onestitate și probitate morală ca să nu rămână la dictonul „strămoșilor” (?!) săi: si tacuisses philosophus mansisses!

Prin urmare, există dovezi multe și zdrobitoare, de natură arheologică, lingvistică, precum și mărturii istorice antice care concură în a demonstra că latinii vechi și urmașii lor romanii aveau rădăcini iliro-traco-dace. Astfel răspunsul la întrebarea retorică din titlul acestui articol este un răspicat DA. Quod erat demonstrandum.

23 august, 2020

SC Perfect ArgBuild SRL
• Construcții • Vânzări imobiliare
• Formare profesională
perfectargbuild@gmail.com

SC AS FORMARE SRL
• Furnizor de formare profesională
Râmnicu Vâlcea, str. Calea București, nr. 265G, județul Vâlcea,
as.formare@gmail.com

ASOCIAȚIA SOCIOPROFESIONALĂ TSPR
• Furnizor de formare profesională
și servicii sociale
Telefon: 0744658748

PANDEMIA ÎN ACTUALITATE

DIALOG CU PROF. DANIEL IONIȚĂ

OVIDIU DINICĂ: - Civilizația cunoaște momente ciclice în dezvoltarea sa, momente asupra cărora acționează factori independenți voinței noastre. Considerați că la originea declanșării pandemiei cu virusul COVID-19 sunt implicate interese economice, conform unei conjurații mondiale, sau a fost o întâmplare nevinovată datorată unei mutații genetice și transfer de la un animal sălbatic la om?

DANIEL IONIȚĂ: - Încep prin a clarifica faptul că sunt un cetățean obișnuit, fără cunoștințe „speciale" cu privire la evenimentele nefaste și aparent bizare legate de SARS CoV 2/ Covid-19 care bântuie planeta… Singurul meu „avantaj", dacă doriți, este că sursele mele de informare (din Europa, Australia/ Noua Zeelandă și SUA) sunt poate mai largi, mai diverse, decât ale altora. Sigur, conspirații există cu privire la declanșarea pandemiei. S-a vehiculat ideea despre China, că ar fi declanșat virusul deliberat, că a îndreptat vectorii către restul lumii dezvoltate (Europa, Statele Unite) pentru avantaje strategic-economice. Dar acum, la 5-6 luni după declanșare, China însăși este în criză economică, fiindcă depinde de restul lumii care să-i cumpere produsele. Ori dacă restul lumii se blochează sau se încetinește seminficativ economia - China are de suferit. Una din teoriile conspraționiste ar fi că virusul SARS CoV2/ Covid-19 ar fi fost cumva „manufacturat" în laborator (în China sau SUA) dar că ar fi fost „scăpat" în lume în China. Personal cred că piețele de carne din China - cu condițiile abjecte în care sunt ținute, tratate și tranșate animalele din cele mai diverse și ciudate - și care au reprezentat cauzele pentru gripa aviară, etc, tot acestea sunt responsabile și pentru virusul recent.

OVIDIU DINICĂ: - Cât de nefaste pot fi intervențiile umane în evoluția vieții pe pământ?

DANIEL IONIȚĂ: - Intervențiile umane au început să devină nefaste din cauza creșterii exponențiale a populației. Este clar că presiunea asupra resurselor și mediului înconjurător are efecte negative asupra vieții pe planetă. Se prevestește că tensiunile geo-politice vor crește enorm în următorii ani, pe temele acestea. De unde și teoria că trustul „Bill & Melinda Gates", care are ca unul din principiile fundamentale controlul și scăderea populației planetei, ar fi unul din „jucătorii" principali ai pandemiei actuale. Fie că asta e adevărat, fie că nu, este de notorietate că Bill Gates are acțiuni în mai multe trusturi farmaceutice. Dar nu e singurul miliardar care a investit în „Big Pharma", așa că și implicația că „Bill Gates e de vină" are un mare semn de întrebare. Dacă există opțiunea ca în privința cauzelor unei catastrofe să existe opțiunea de a alege între conspirație și prostie, statistic este demonstrat că în 99% din cazuri cauza este prostia!!! Nu teoriile conspirative.

Dar, asta nu înseamnă că imediat ce se produce o catastrofă, anumiți indivizi, anumite grupuri, anumite companii, sau chiar țări – să nu încerce să tragă avantaje de pe seama acestor evenimente nefaste!

OVIDIU DINICĂ: - Din punct de vedere economic pandemia declarată de OMS poate bloca dezvoltarea societății umane?

DANIEL IONIȚĂ: - Aici nu mi-e frică să răspund clar, fiindcă mă bazez pe informații vaste din surse foarte credibile, informații care sunt accesibile oricui. Este evident că economiile (folosesc pluralul, fiindcă există distincții pe regiuni, pe țări etc) sunt afectate grav. Nu am început să simțim efectele cele mai rele ale deciziilor diferitelor guverne de a restricționa drastic mișcarea de persoane, și implicit economia. Durerea adevărată nu a început încă să fie simțită. Cele mai optimiste opinii spun că, dacă mâine se ridică toate restricțiile în toată lumea (interconectivitatea globală presupune că degeaba se ridică restriițiile doar într-un loc, trebuie ridicate peste tot, sau aproape peste tot), de abia peste cinci ani ne vom reface. Problema economică este complicată de împrumuturile enorme pe care statele, de la Uniunea Europeană, la SUA, la Australia (unde locuiesc eu), le-au făcut ca să mențină totuși un nivel de viață acceptabil al populației. În esență, pentru a rezolva problema se „tipăresc" bani!! Sume enorme. Pun cuvântul „tipăresc" între ghilimele, fiindcă în ziua de azi nu mai e nevoie de a face fizic lucrul acesta, totul se petrece în lumea virtuală, dar efectul e același. Întrebarea este cine va plăti? Și când? Copiii și nepoții noștri vor fi înhămați cu aceste datorii enorme, pentru decenii.

OVIDIU DINICĂ: - Economia Mondială înregistrează decalaje între statele lumii. Un stindard al dezvoltării îl poartă China în contrapartidă cu SUA. Se va schimba raportul general de forțe? Alte state vor impune o nouă ordine mondială?

DANIEL IONIȚĂ: - Evident China este în ascensiune economică dar și geopolitică, de o vreme. SUA, pe de altă parte are încă (iar estimările spun că va continua să aibă pentru aproximativ 20 de ani) ascendența tehnologică. Unii spun că prin războiul din Golf (Irak, Afganistan) SUA au încercat să acapareze resuse importante de petrol, pentru a „avea mâna pe robinetul de petrol" în defavoarea Chinei. Oricum, problema dintre SUA și China (și să nu uităm de Rusia, un fel de arbitru nefast, răuvoitor, între cele două) e una complexă, și va continua să creeze nesiguranță la nivel planetar, pentru multă vreme.

OVIDIU DINICĂ: - De la nivelul declarativ al președintelui Trump ne putem aștepta și alte consecințe care să modifice relațiile între SUA și China?

DANIEL IONIȚĂ: - Aici doresc să abordez problema geo-politică, care este strâns legată de cea economică. Sigur pretențiile Chinei. Trăind în zona Pacificului de Sud, de aici din Australia, conflictul mocnit, ce va deveni deschis, între China și SUA se vede foarte clar. Australia este cumva măgărușul la mijloc, având legături de dependență importante cu ambele super-puteri. Pe de o parte suntem aliați cu SUA din punct de vedere strategic-militar (autoritățile australiene nu spun asta, dar e clar că această alianță, în care Australia a investit mult, este văzută ca o asigurare împotriva pericolului reprezentat de atitudinea devenită expansionist-beligerantă a Chinei). Iar SUA rămân al treilea partener economic în materie de schimburi comerciale. China, pe de altă parte este partenerul principal (cot la cot cu Japonia) care cumpără de la Australia cantități enorme de minereuri (fier, uraniu, cărbune) pentru industria în creștere, și apoi alimente (vite, cereale etc). Apoi sunt peste o sută de mii de studenți chinezi în universitățile australiene, care injectează miliarde de dolari în sistemul educațional australian. La University of Technology din Sydney, unde predau un curs part-time în cadrul secției post-universitare a facultății de comerț (Graduate School of Business), 80% din fonduri provin de la studenții chinezi, cam 20 000 din totalul de 25 000 ai universității. Pe de altă parte Australia depinde de China în privința bunurilor manufacturate, cum depinde toată planeta la ora asta. Acum, în contextul atitudinii expansioniste a Chinei - care până de curând, deși mare și din ce în ce mai puternică, nu avea pretenții de expansiune - Australia este forțată să aleagă, și se deplasează din ce în ce mai mult spre SUA, cu care are mai multe afinități, lingvistice, culturale, politice… Dar nu va fi ușor pentru țări precum Australia și Noua Zeelandă, dacă, precum se prevede, tensiunile din Marea Chinei de Sud vor exploda într-un confict armat direct între China și SUA.

Chiar dacă președintele Trump (care s-ar putea să nu mai fie președinte din luna noiembrie a acestui an) a neglijat o parte din responsabiltățile mondiale de lider geo-politic ale SUA, America a trimis acum două portavioane în zona de conflict dintre China, Filipine și Vietnam, cu intenția clară de a descuraja China - care a început să construiască baze militare pe insule artificiale plasate în ape considerate de toate țările, mai puțin de China, ca fiind ape internaționale. Problema chineză este însă acum mult mai complexă. Xi Jinping este un lider care a reîntors atitudinea Partidului Comunist Chinez (și implicit a guvernului chinez) înapoi la maoismul primar, DAR cu o tentă periculoasă de expansionism bazat pe enorma creștere economică, și implicit militară. Dar complicațiile și pericolele cresc mai ales acum, paradoxal, din cauza crizei economice în care China a intrat de când cu pandemia. Economia Chinei se contractă, și se prevede că această criză să se intensifice. Ce face guvernul chinez? Precum multe alte mari puteri din istorie, încearcă să deturneze atenția populației de la criza economică, prin naționalism și acțiuni care, chipurile, apără „interesele chineze împotriva dușmanilor care sunt geloși pe creșterea economică".

Astfel China a început un conflict armat cu India în zona himalayană, apoi mașinațiunile din Marea Chinei de Sud (care invită reacția militară a SUA). Dar cel mai grav este legislația dată cu privire la Hong Kong care, deși trebuia să continue să aibă un sistem separat de guvernare până în 2047 (pentru 50 de ani de la predarea coloniei de către Marea Britanie către China în 1997) devine acum, prin legile restrictive date de Beijing și ratificate de guvernul din Hong Kong, favorabil Chinei, practic ca un teritoriu chinez normal, restricționând drepturile democratice de care trebuiau să se bucure încă aproape 30 de ani. Iar aceste schimbări au dus deja la reacții precum ar fi aceea a Marii Britanii, care a declarat ca va lucra la o lege prin care să permită tuturor cetățenilor Hong Kong-ului să devină cetățeni britanici. Apoi Marea Britanie și Australia au abrogat tratatul de extrădare cu Hong Kong-ul, chiar acum câteva zile. Apoi firma Huawei, controlată de guvernul chinez, precum toate firmele mari chinezești, nu mai poate continua dezvoltarea rețelelor în SUA, Marea Britanie, și nici la noi în Australia - din cauza neîncrederii acestor țări în independența firmei Huawei față de guvernul chinez, și a repetatelor atacuri digitale din partea Chinei asupra infrastructurilor guvernamentale și private de internet din SUA, Australia, Marea Britanie etc.

Toate aceste măsuri restrictive ale acestor țări împotriva intereselor Chinei, au provocat deja răspunsuri foarte tăioase, belicoase și amenințări din partea guvernului comunist de la Beijing, care se pot transforma oricând în conflict armat. Ce să mai spunem despre Taiwan, pe care China o consideră ca pe o provincie a ei…, dar pe care SUA promit s-o apere împotriva unui eventual atac?

Problema pe care o are acum Beijing-ul, este că a reușit să sperie (cu pretențiile expansioniste) destul de multe țări, care acum încep să formeze alianțe și coaliții împotriva ei. Am dat exemplul Australiei, care a încercat să rămână neutră în conflictul China/SUA, dar a luat acum opțiunea SUA în mod deschis. De asemenea, primul ministru australian, Scott Morisson, a avut recent discuții importante cu primul ministru indian Narenda Modi, pentru a ridica volumul și intensitatea comerțului între cealaltă mare putere în devenire, India, și Australia, pentru a compensa eventualele boicoturi ale Chinei (care a mărit deja cu 80% tariful de orz venit din Australia, ca răzbunare a cererii oficiale a Australiei la ONU ca să se cerceteze sursa virusului SARS CoV2/Covid-19, cu care China bineînțeles că nu este de acord). Am punctat doar câteva aspecte ale acestei situații extrem de complexe. Nu văd ca lucrurile să se liniștească curând în privința Chinei.

DANIEL IONIȚĂ: s-a născut în 16 ianuarie 1960 la București este poet australian și translator de origine română, care a publicat poezie atât în Australia cât și România. Este cunoscut pentru scrierile sale din domeniul poeziei și conduce Academia australo-română pentru cultură.

Familia sa părăsește România în anul 1980, plecând în Austria, apoi așezându-se în Noua Zelandă (1981-1988) pentru ca în final și definitiv să se stabilească în Australia, în 1989. A obținut o diplomă de licență în psihologie la Universitatea Griffith din Brisbane în 1997, devine lector universitar, după care își continua prestigioasa carieră universitară și la Universitatea de Tehnologie din Sydney în 2005.

OVIDIU DINICĂ: - În luna aprilie economia României a înregistrat o creștere de 2,2%. Ne putem însă aștepta la scăderi și chiar inflație în economia țării noastre?

DANIEL IONIȚĂ: - Nu voi comenta prea mult despre situația României, fiindcă deși urmăresc presa românească, nu locuiesc acolo, și mi-e greu să apreciez credibilitatea surselor.

Dar, de curând, președintele Iohannis a vorbit despre cele 80 de miliarde de Euro alocați României în urma negocierilor pachetului de ajutorare în urma Covid-19. Ce efect va avea această imensă sumă? Vor fi derulate eficient proiecte benefice pentru România și populația ei? Mai degrabă decât îndesarea buzunarelor bișnițarilor de circumstanță care au tot furat țara din 1989 încoace? Eu sper din inimă ca României să-i meargă bine datorită acestui pachet, și a schimbării graduale a atitudinii populației, care e mai sofisticată decât acum 25-30 de ani. Sincer, sunt optimist în privința României. Nu subscriu pesimismului, și defetismului care n-ajută la nimic.

OVIDIU DINICĂ: - Ne vom reveni repede?

DANIEL IONIȚĂ: - Ne vom reveni, dar nu repede. Am argumentat mai sus de ce cred asta.

OVIDIU DINICĂ: - Dacă ar fi să analizați prioritățile economiei naționale, care ar fi acestea?

DANIEL IONIȚĂ: - Cum am spus, nu am competența, cunoștințele ca să comentez cu încredere cu privire la economia României.

OVIDIU DINICĂ: - Prin ce se remarcă economia românească pe plan mondial?

(Continuare în pag. 16)

MIRCEA VAIDA-VOEVOD

O ALTĂ ZI

Dacă voi ști
Cuvântului să-i stau de veghe,
sau edecar de-aș fi pe Volga,
ce trage luntrea în amonte,
cu Tată – Conte Monte Cristo,
ce-a îmbrăcat toga de zeghe.
Când strigă Moartea: Bâstro! Bâstro!...

Eu ard pribeag pe drumuri razne.
Mă voi putea culca sub brazde.
Dacă voi ști! Dacă voi vrea!
Prietene drag, Poete Pușkin,
proptit de gard, de-abia mă țin,
rătăcitor, pierdut de turmă.
Celor ce vin – ciopor din urmă,
să nu mă caute, spune-le!

Să așteptăm o altă zi,
când Dumnezeu se va trezi.
Va învăța să numere.
Să ne rostească numele!

P.S.: Așteptând „O altă zi", omagiul adus Orașului – 50, este un poem învăluitor și abscons. Maestrul Mircea Vaida-Voevod a fost, în tinerețe, fervent iubitor al literaturii greco-latine, iubire și fascinație văzută în cunoscutul său volum de eseuri Ospățul lui Trimalchion; apoi admirator al literaturii anglo-saxone, din care a tradus; și, în sfârșit, al literaturii marilor ruși: Pușkin, Tolsoi, Gogol. Dezvăluind câteva simboluri din poezia „O altă zi", vom găsi Tatăl (cu majusculă) – „Conte Monte-Cristo!", de fapt e bunicul său, fost prim-ministru al României Mari (vedeți sculptura, de Cornel Medrea, din spatele scriitorului), nobil român de Transilvania: Alexandru Vaida-Voevod, care a trăit până în 1948 „în togă de zeghe", arest la domiciliu, așteptând moartea „Bâstro! Bâstro!"

Mărturisindu-se „poetului drag și nobil" – Pușkin, Mircea Vaida-Voevod s-a simțit, până în anul de grație 1989, „rătăcitor, pribeag, pierdut", căruia mulțimile-poporul îi vin acum din urmă, „ciopor-ciopor!" „- Spune-le!/ Să așteptăm o altă zi/ Când Dumnezeu ne va trezi!../ Și va învăța să numere/ Și să ne rostească numele!"

În 1990, într-o lume liberă însă grav supusă tranzițiilor („Să așteptăm o altă zi"), autor profesionist și prolific, romancier, nuvelist, dramaturg, publicistul și reporterul Mircea Vaida-Voevod a înființat Agenția de presă V.V. Press, cu care redacția și revista „Orașul" și „Cultura vânceană" a colaborat, primind informații, știri, note, corespondență privitoare în special la războaiele din Balcani, tragedia iugo-slavă. Un leitmotiv poetic, recuperat de poet, din folclorul sârbesc, în volumul Podul, a făcut carieră: „Sârbii sunt!/ Dumnezeu e în ceruri,/ iar Rusia e departe!"

Poezia „Să așteptăm o altă zi" nu mai este absconsă și învăluitoare, la a doua lectură, ci comprehensivă, cu reflexe de geniu.

Constantin ZĂRNESCU

CORESPONDENȚĂ DE LA BRUXELLES

ARTICOLE PUBLICATE DE PR. DR. IOAN DURĂ DESPRE OSTAȘI ROMÂNI EROI

De relevat faptul că în afară de cele scrise și publicate despre cei doi eroi români din cel de Al Doilea Război Mondial, cu osemintele aflate în cimitirul din Leusden-Amersfoort/Olanda (inserate în revista ''Mărturie ortodoxă'', 1995, nr. 19, p. 57-58; articol reactualizat în ,,România eroică''. Revistă editată de Asociația Națională Cultul Eroilor ,,Regina Maria'', Nr. 1 (56), Anul XXI, 2018. Serie nouă, p. 51-52), Preotul Dr. Ioan Dură mai publicase articole despre ostașii români și eroismul acestora în războiul de Indepență a României și în Primul Război Mondial, și anume: a) ,,Eroismul armatei române oglindit în presa ateniană din anii 1877-1878'', în revista ,,Biserica Ortodoxă Română'', 1977, nr. 5-6, p. 466-470; b) ,,Eroismul armatei române la Plevna și Grivița reflectat în presa ateniană a timpului'', în revista ,,Biserica Ortodoxă Română'', 1977, nr. 7-8, p. 771-774; c) ,,Eroismul soldatului român la bătălia de la Plevna descris de ziarul ‚Indépendence Belge' din 22 septembrie 1877'', în revista ,,Mărturie ortodoxă'', Haga/Olanda, an. II, 1983, nr. 4, p. 94-104; d) ,,Martiri și eroi ai neamului românesc adormiți în Domnul în cimitire din țări vest-europene'', în ''Vestitorul Ortodoxiei Românești'', 1990, nr. 17-18, septembrie, p. 3; e) ,,1877. Un ziarist belgian elogiază ostașul român'', în ,,Magazin istoric'', 1995, nr. 5 (338), mai, p. 81-84. În fine, la articolele menționate, mai sus, închinate armatei române se cade adăugat și articolul semnat tot de Preotul Dr. Ioan Dură, ,,Tricolorul și armata română în cuvântările lui Nicolae Iorga rostite de la tribuna parlamentară între anii 1907-1917'', publicat în revista ,,Mărturie ortodoxă'', an. II, 1983, nr. 4, p. 123-127.

ÎNSEMNĂRI DESPRE PARASTASELE SĂVÂRȘITE DE PR. DR. IOAN DURĂ PENTRU EROI ROMÂNI ÎNMORMÂNTAȚI ÎN CIMITIRE DIN FRANȚA

Părintele Ioan Dură, cu locuința la Bruxelles, a săvârșit Slujba Parastasului și pentru eroi români înmormântați în cimitire din Franța. Astfel, la 7 iunie 1997, a săvârșit Parastasul pentru 12 eroi români din cimitirul localității Rethel, în nordul Franței. De asemenea, în cursul aceleași zile, a participat la săvârșirea Parastasului pentru eroi români din alte cimitire ale Franței, și anume din localitățile: Signy-l'Albaye (unde dorm 12 eroi români), Hirson (275 români), Effry (23 români) și Maubeuge (80 români).
Preotul Ioan Dură a participat la Slujba Parastaselor, din 7 iunie, ca invitat al fostului ofițer al Armatei Regale Române și deținut politic în închisorile comuniste, prea bine cunoscut luptător pentru libertatea poporului român, Remus Radina, din Paris, de vrednică pomenire. (A se vedea, revista ,,Mărturie ortodoxă'', n. 23, 1997, p. 44-45; iar despre săvîrșirea Parastasului de către Părintele Ioan Dură doar la mormintele eroilor români din cimitirul Rethel, a se vedea și: Aurel Sergiu Marinescu, O contribuție la istoria exilului românesc, vol. VIII, Editura Vremea, București, 2007, p. 512).

Totodată, Părintele Ioan a oficiat Parastasul și pentru cei 687 de soldați români aliați ai Franței, luați prizonieri de germani în timpul Primului Război Mondial, morți de foame și boli și înmormântați în cimitirul militar de la Soultzmatt*, din Alsacia, în iarna anului 1917.

Părintele Ioan a participat și a doua oară la săvârșirea Parastasului anual pentru eroii români aflați în cimitirul Eroilor de la Soultzmatt și în cel din Hirson, și anume la 10 iunie 2000. (A se vedea, buletinul ,,Lupta'', Paris, nr. 312 din mai 2000, f. 2; Aurel Sergiu Marinescu, op. cit., p. 520-521). Dar și de această dată, Părintele Ioan Dură a participat tot ca urmare invitației lui Remus Radina.

* Despre pomenirea eroilor români de la Soultzmatt de către exilul românesc, cu începere din 1981, a se vedea revista ,,Mărturie ortodoxă'', nr. 1 (Serie nouă), 1998, p. 21-28); Aurel Sergiu Marinescu, op. cit., p. 472 și urm.; Constantin Mareș, Cinstirea memoriei soldaților români. Soultzmatt-Haguenau 1985- pagini de jurnal- în ,,Cuvântul românesc'', Ontario/Canada, Anul X, Nr. 111, iulie 1985, p. 17.

DIALOG CU PROF. DANIEL IONIȚĂ

(Urmare din pag. 15)

DANIEL IONIȚĂ: - Voi spune totuși ceva aici, o observație proprie. România are foarte multe „call center" IT, bancare etc, care deservesc Europa. Majoritatea tinerilor (tineri înseamă pentru mine oricine are sub 40 de ani!!) vorbesc fluent limba engleză, ceea ce-i face foarte ușor de angajat. Spre deosebire de Ungaria, care era înaintea noastră economic, iar acum nu mai este, unde foarte puțini vorbesc limba engleză- care, vrem, nu vrem, ne convine sau nu, este cea mai folosită pe plan modial (brazilienii când comunică cu tailandezii, francezii când discută cu Africa de Sud- fie la nivel diplomatic sau comercial, vorbesc în engleză). Deci văd acest aspect al educației în România ca pozitiv pentru o creștere economică (sigur, alte aspecte ale educației în România în momentul de față se pare că lasă de dorit, dar asta este altă discuție).

OVIDIU DINICĂ: - Va putea supraviețui Uniunea Europeană pandemiei? Care vor fi repercursiunile?

DANIEL IONIȚĂ: - Mi-am pus întrebarea asta când am văzut cât de fragmentat au acționat statele UE la pandemie. Fiecare pentru el!!! Fără nicio coordonare! A fost șocant! Acum văd că s-au înțeles, cu greu s-au înțeles cu privire la pachetul de ajutorare. Sper ca UE să supraviețuiască!

OVIDIU DINICĂ: - Pe plan mondial cum vor fi influențate relațiile internaționale în urma pandemiei?

DANIEL IONIȚĂ: - Aceasta este întrebarea cea mai grea... Suntem încă în mijlocul crizei. E greu de prezis cum se vor rea-ranja după criză, relațiile și pozițiile internaționale. Ce se discută este faptul că aceste reașezări vor depinde foarte mult de:

a) Cât timp va dura criza, sau intensitatea ei?

b) Cum se va rezolva (vaccinuri, tratamente)?

c) De ce sechele psihologice, economice, fizice vor suferi diferitele țări (populații, guverne)?

d) Care dintre țări vor suferi de sechele mai mari, și pentru cât timp?

Desigur mai sunt și alte elemente care intră în această ecuație. Sunt conștient că ele există, sunt într-un con de umbră, deci nu știu care sunt. Poate alții știu. Oricum aceste elemente se vor descoperi pe parcurs. Iar toate sunt cumva interdependente.

OVIDIU DINICĂ: Vă mulțumesc și vă doresc multă sănătate și succes!

NOTĂ

Ziarul apare cu 16 pagini și respectă Legea 186/2003! Ziarul se adresează cetățenilor cu diverse preocupări culturale de la sat și de la oraș. Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului. Autorii păstrează responsabilitatea conținutului.

Revistă apărută cu sprijinul edililor vâlceni care iubesc cultura scrisă și al Arhiepiscopiei Râmnicului.

PDF și Tipărit la Prodcom, Tg. Jiu, 30 august 2020

Ziar de cultură realizat de Asociația **ECOSTAR 21**
Editura **INTOL - PRESS,** prin **SC INTOL SRL** și **S.C. Tincont S.R.L.**

Director: Petre CICHIRDAN
Seniori editori: Arhim. Veniamin MICLE, Constantin ZĂRNESCU, Mihai SPORIȘ
Manager Intol Press on-line: Bogdan CICHIRDAN
Redactor: Ana-Maria LAZĂR
Colaboratori, publiciști (și fotoreporteri): Felix SIMA, Ioan DURĂ, Puiu RĂDUCAN, Emil MANZUR (coresp. Timiș), Claudia VOICULESCU, Simona Maria KIS, Gabriel GIB, Gheorghe SPORIȘ, Tanța TĂNĂSESCU, Ilie GORJAN, Ligia NICOLESCU, Cristian Ovidiu DINICĂ, Mircea VASII
Tehnoredactare computerizată: Ana-Maria LAZĂR
Adresa: Calea lui Traian 169, bl. 5, sc. E, ap. 3
Tel./Fax: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824
E-mail: cichirdan@yahoo.com
Parteneri media: www.culturaarsmundi.ro
Preț: 3 lei